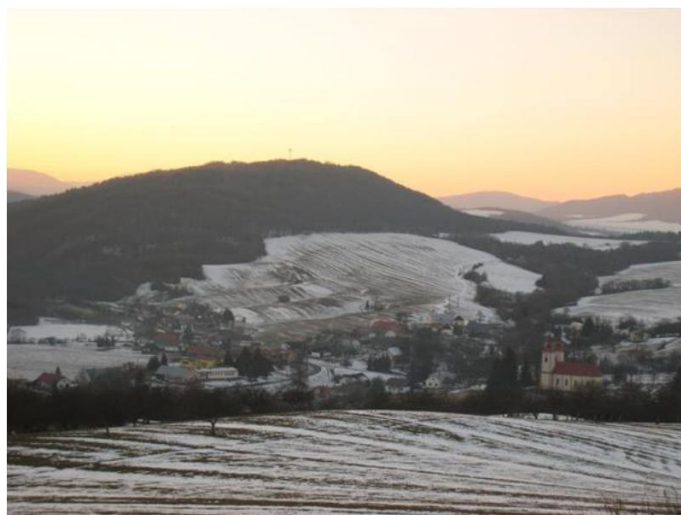

**Plán
hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Dubová na roky 2022 – 2029**

november 2022

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029
Územné vymedzenie :	Obec Dubová
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHSR:	15.12.2022
Dátum platnosti:	od 31.12.2022 do 31. 12. 2029
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	15.12.2022

Riadiaci tím spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029:

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Miloš Vaňušanik, starosta obce

Valéria Drotárová, zástupca starostu

Emilián Lastivka, poslanec obecného zastupiteľstva

Zhotoviteľ:

FACILITY n.o. Dubová

Ing. Viera Dujakovičová

Goran Dujakovič

Alica Čorejová

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

Obsah

ÚVOD	4
Vyhodnotenie plnenia akčného plánu v rámci PHSR obce Dubová na roky 2007 – 2013	4
A – ANALYTICKÁ ČASŤ	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	11
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	80
Operačné programy v rokoch 2014 - 2020	84
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	93
B – STRATEGICKÁ ČASŤ	101
Strategická vízia obce Dubová	102
C – PROGRAMOVÁ ČASŤ	105
D – REALIZAČNÁ ČASŤ	114
Akčný plán obce Dubová na obdobie 2022-2029	115
Systém monitorovania a hodnotenia	118
E – FINANČNÁ ČASŤ	120
ZÁVER	121
PRÍLOHA Č. 1: ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR	122
PRÍLOHA Č. 2: ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	123
PRÍLOHA Č. 3: ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR	124
PRÍLOHA Č. 4: AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLÁDOM NA 2 ROKY	

Vyhodnotenie plnenia akčného plánu v rámci PHSR obce Dubová na roky 2022 – 2029

V programovacom období rokov 2022 – 2029 obec realizovala časť opatrení vyplývajúcich z potrieb obce, ktoré boli plánované v rámci špecifických cieľov A, B, C a D PHSR obce na roky 2022 – 2029. Plnenie plánu bolo úzko závislé od rozpočtových možností obce a taktiež od úspešnosti podávaných žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v rámci operačných programov rokov 2022 – 2029 a v rámci štátnej pomoci a dotácií.

V hodnotenom období rokov 2022 – 2029 boli v obci realizované tieto projekty: /červenou farbou – splnené, čierna ostávajú v pláne aktivít/

Opatrenia k špecifickému cieľu A/

A/ kvalitná základná infraštruktúra v obci /štátne a miestne komunikácie, chodníky, priekopy, kanalizácia, ČOV, verejná zeleň, protipovodňová a protipožiarna ochrana/ a ochrana životného prostredia v obci a jej okolí

A1/ výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií

A2/ vybudovanie kanalizácie v obci

A3/ výstavba čističky odpadových vôd, resp. realizácia projektu riešenia žump a septikov

A4/ vybudovanie chodníkov v obci

A5/ spevnenie priekop popri ceste a výstavba a oprava mostov v obci

A6/ dokončenie siete verejného osvetlenia a verejného rozhlasu v obci

A7/ vybudovanie prístupových komunikácií a lesných ciest

A8/ vybudovanie základnej infraštruktúry v rámci Plánu rozvoja bývania

A9/ zriadenie informačných tabúl, zriadenie webstránky obce, informačnej kancelárie v obci

a vypracovanie Stratégie v oblasti propagácie a masmediálnej práce, spracovanie informačných materiálov o obci, umožniť verejnosti prístup k internetu

A10/ výstavba parkoviska v obci

A11/ realizácia výstavby skládky v zmysle Programu odpadového hospodárstva obce /zberný dvor, kompostovisko, odpadové koše, zberné kontajnery, verejné WC apod./, likvidácia čiernych skládok

A12/ rekonštrukcia Domu smútku, dostavba kultúrneho domu,

výstavba telocvične na základe vypracovaného Projektu efektívneho využívania obecného majetku pre zvýšenie kvality života obyvateľov a návštevníkov obce Dubová

A13/ zabezpečenie pravidelnej údržby obecnej zelene, čistoty obce a verejného priestranstva, obecného a vojenského cintorína, výstavba drobnej vidieckej /detské infraštruktúry

ihrisku, autobusové zastávky, lavičky, zóny oddychu/

A14/ zabezpečenie kvality potoka stýpaného komunikáciou a chodníkmi /zabezpečenie vodnej zóny obce, vyčistenie potoka a riečišťa rieky Ondavy, zabezpečenie protipovodňovej a protipožiarnnej ochrany obce,

A16/ využívať voľné pracovné kapacity v rámci Plánu práce malej obecnej služby

A17/ podporovať aktivity súvisiace s využitím alternatívnych zdrojov energie /drevoštiepka, biomasa, veterná energia, voda a pod./

A18/ zabezpečiť vysporiadanie vlastníckych vzťahov pre realizáciu zámerov obce a dokončenie Územného plánu obce

Opatrenia k špecifickému cieľu B/

B/ vytvorené podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v oblasti malého a stredného podnikania v remeslách a službách, cestovnom ruchu a agropodnikaní v obci a jej okolí, široká škála kvalitne poskytovaných služieb, cielená propagácia obce, dostatok pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít

B1/ dokončenie Územného plánu obce

B2/ Spracovanie súhrnnej informácie o potenciáli obce pre rozvoj malého a stredného podnikania, agrosektora /malé rodinné farmy/, turistiky, hlavných produktoch CR

B3/ Spracovanie koncepcie rozvoja služieb v obci s dôrazom na možnosť rastu počtu obyvateľov prisťahovaním nových obyvateľov

B4/ rozšírenie ponuky kultúrnych a športových podujatí v obci, obnova tradičných remesiel a kultúrnych tradícií, výroba suvenírov

B5/ vytvoriť podmienky pre rozvoj ubytovacích a stravovacích kapacít

B6/ vytvoriť podmienky pre rozšírenie služieb pre turistov a návštevníkov obce /informačný systém, bankomat, internet, dopravné spojenie, požičovne športovej výstroje, kultúrne zariadenia, akcie, športoviská, čerpacia stanica pohonných hmôt a pod./

B7/ vytvoriť podmienky pre vznik agrosektora /malých rodinných fariem/a agroturistiky /vzťah k životnému prostrediu, krajínostvorba, využitie prírodných zdrojov pre podnikateľskú činnosť a zvýšenie finančnej nezávislosti obyvateľov, atrakcia, jazdectvo, poľovníctvo, pestovanie liečivých rastlín, zber húb a lesných plodov, ovocinárstvo, zriadenie obecnej sušičky ovocia a muštárne

B8/ zabezpečiť prípravu potenciálnych záujemcov o podnikateľskú činnosť formou vzdelávacích kurzov, systému celoživotného vzdelávania a pod. v oblasti malého a stredného podnikania, turistického ruchu, agroturistiky, sprievodcovstva, ochrany životného prostredia, animácie voľného času, výpočtovej techniky, cudzích jazykov a pod.

B9/ napomôcť pri snahe majiteľov neobývaných domov o ich rekonštrukciu na ubytovacie a stravovacie kapacity v nižšej a strednej cenovej kategórii

B10/ spolupracovať pri vytyčovaní nových turistických trás, bežeckých tratí a náučných chodníkov, strediska zimných športov, ai.

B11/ úzko spolupracovať s miestnymi podnikateľmi, napomáhať k hľadaniu potenciálnych miestnych, domácich alebo zahraničných investorov, avšak s podporou podnikateľských aktivít neohrožujúcich životné prostredie, záujmy domácich obyvateľov a realizovaných v súlade s PHSR a Územným plánom obce.

Opatrenia k špecifickému cieľu C/

C/ dobré podmienky pre život miestnych obyvateľov a pre prisťahovanie nových obyvateľov obce, dostatok pracovných a podnikateľských možností, kvalitná infraštruktúra služieb, a pod. v zmysle PHSR, Územného plánu obce

C1/ vypracovanie Plánu rozvoja bývania v obci

C2/ vytvorenie podmienok pre výstavbu rodinných domov, bytoviek a občianskej infraštruktúry /zistenie majetkovo – právnych vzťahov, pomoc pri ich riešení, výstavba základnej infraštruktúry/

C3/ vypracovanie systému podpory miestnej samosprávy pre záujemcov na osídlenie obce, pomoc pri hľadaní zamestnania a zlepšenie dopravnej infraštruktúry, poskytovaných služieb, zabezpečenie

povinnej školskej dochádzky, výstavba detského ihriska, školský autobus, sociálny taxík, športoviská, zabezpečenie ochrany majetku a bezpečnosti občanov a návštevníkov obce /zníženie rýchlosti v obci, vyznačiť prechody pre chodcov, montáž zrkadiel v nebezpečných a neprehľadných úsekoch komunikácie, a pod./, zabezpečenie rekonštrukcie autobusových zastávok, zabezpečenie autobusového spojenia pre žiakov a študentov

C4/ realizácia projektu starostlivosti o starých občanov, vývarovňa, klub dôchodcov, sociálna a zdravotná starostlivosť

C5/ údržba obecnej zelene a verejných priestranstiev, cintorína, rekonštrukcia domu smútku,

C6/ zabezpečenie verejne prístupného internetu, internetová kaviareň.

Opatrenia k špecifickému cieľu D/

D/ dobrá spolupráca a vzťahy medzi:

- členmi samosprávy,
- občanmi a samosprávou,
- občanmi medzi sebou,
- občanmi a návštevníkmi obce,
- medzi obcou a susednými obcami,
- medzi obcou a MR.

D1/ zabezpečenie informovanosti občanov obce o dianí v obci a jej zámeroch formou informačných tabulí, vydávaním miestneho občasnika, resp. formou internetovej komunikácie,

D2/ zabezpečenie možnosti zapájania sa obyvateľov do tvorby strategických dokumentov obce s cieľom zvýšenia zodpovednosti občanov za dianie v obci a jej budúcnosť

D3/ zabezpečenie vzdelávania pre členov samosprávy s cieľom zvýšenia ich odbornosti pri plnení svojich povinností v samospráve

D4/ napomáhanie rozvoju miestnych iniciatív, formovania občianskych združení a iných organizácií pre zvýšenie aktivity obyvateľov obce a udržanie spoločenského života v obci

D5/ organizovanie rôznych výmenných exkurzií zameraných na spoznávanie života iných obcí, či už v rámci MR, Slovenska ale aj v ostatných krajinách

D6/ podpora vzniku miestnych iniciatív zameraných na uchovanie historických tradícií v obci, remesiel

D7/ organizovanie rôznych akcií pre mládež a starých obyvateľov obce s cieľom vybudovania vzájomného porozumenia a úcty, podpora organizovania voľnočasových aktivít obyvateľstva, besied a pod.

D8/ organizovanie brigád pre obyvateľov obce pri skrášľovaní obce, výstavbe drobných prvkov vidieckej architektúry, údržbe obecného majetku a pod.

D9/ v spolupráci so susednými obcami organizovanie rôznych kultúrnych, spoločenských a športových akcií s cieľom posilnenia pocitu spolupatričnosti, partnerstva

D10/ pri tvorbe strategických dokumentov týkajúcich sa rozvoja obce úzka spolupráca so susednými obcami, MR

D11/ v spolupráci s MR zabezpečenie odborného spracovania projektov formou výškolenia odborníkov na projektovanie a manažovanie projektov.

Úvod

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022 - 2029 je jedným zo základných dokumentov, ktorým samospráva obce pri výkone svojej činnosti zabezpečuje všestranný rozvoj svojho územia a uspokojovanie potrieb svojich obyvateľov na najbližšie plánovacie obdobie.

Vypracovaniu akčného plánu ako súčasť PHSR obce Dubová predchádzalo zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej analýzy štruktúry obce, vyhodnotenie potrieb a možností obce na základe vyjadrenia obecnej samosprávy a hodnotenia dotazníka hodnotenia obce miestnymi obyvateľmi. PHSR obce je základným strednodobým programovým dokumentom (v období 2022-2029) na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Je to program cielených opatrení na stimuláciu a oživenie ekonomického, sociálneho a environmentálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnúť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky a využitiu potenciálu obce. Dokument nadväzuje a vychádza z Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roku 2008 - 2013.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029, je vypracovaný podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Je previazaný so sektorovými operačnými programami vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 (Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracovala Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanovuje stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020), ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválená uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja /PHSR a návrh RIUS/ sú v súčasnosti v štádiu schvaľovania z uvedeného dôvodu sa PHSR opiera o platný Územný plán PSK a PHSR PSK na roky 2008 – 2015.. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli, ako už bolo uvedené, zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: „Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie“.

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Rozvojová stratégia obce Dubová vychádza aj zo stratégie Európa 2020, prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2022-2025 podporí

inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje,

□ inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. K príprave PHSR bola zriadená pracovná skupina zo zástupcov verejného sektora – samosprávy, súkromného sektora a mimovládneho sektor (hospodárska oblasť, sociálna oblasť, environmentálna oblasť). Celkovo sa uskutočnili 3 stretnutia pracovnej skupiny v období marec 2022 – november 2022

Harmonogram spracovania Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Termín (mesiac, rok)	marec 2022		júl 2022		november 2022	
Úvod						
Analytická časť						
Strategická časť						
Programová časť						
Realizačná časť						
Finančná časť						
Záver						

Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií z obce. Obyvatelia ako aj zástupcovia podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií mali možnosť zapojiť sa do procesu programovania prostredníctvom vyplnenia dotazníka, rozhovorov a pripomienkovaním pracovných verzií strategického programu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Dubovej, ktoré bude realizovať niektoré aktivity akčného plánu a zároveň bude garantom jeho vykonateľnosti, bude realizovať kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu.

Dokument je spracovaný na základe objednávky obecného zastupiteľstva v Dubovej a vychádza zo súčasného pohľadu na vzťah medzi plánovaním rozvoja obce ako komplexným pohľadom na jej rozvoj so zohľadnením všetkých ekonomických a sociálnych aspektov a územným plánovaním, čím vyplňuje medzeru, ktorú vytvára systém územného plánu obce, nakoľko tento sa zameriava na fyzické využitie plôch územia a v súčasnosti je v etape spracovania. Je to dokument koordinačný, strategický, rozvojový s charakterom strednodobým až dlhodobým a nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Vyjadruje predstavy obyvateľov obce a jej vedenia o budúcnosti svojej obce, je prejavom vôle obce zobrať budúcnosť do svojich rúk a niešť za rozvoj obce zodpovednosť. Vypracovaním tohto PHSR plní obec okrem iného aj jeden zo základných princípov rozvoja regionálnej politiky Európskej únie – programovania, ktorý viaže poskytnutie podpory zo zdrojov EU práve na vypracovanie programových dokumentov.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

PHSR bol spracovaný z týchto dôvodov:

- 1/ na základe legislatívneho rámca v zmysle ustanovení zákona č. 538/2008 o podpore regionálneho rozvoja, kde je pre obce stanovené „vypracovávať, schvaľovať, riadiť a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu rozvoja obce, resp. mikroregiónu“
- 2/ slúži ako požadovaný formálny dokument k žiadosti o podporu na rozvoj zo štrukturálnych fondov EÚ a iných zdrojov na základe spracovaných projektov
- 3/ slúži ako hlavný strategický programový dokument obce na obdobie 5 – 10 rokov, ktorý integruje záujmy, zámery a zdroje všetkých, ktorí na danom území žijú alebo vyvíjajú nejakú činnosť, podmienkou je však jeho verejné odsúhlasenie.

Hlavnou úlohou dokumentu je vytvorenie rozvojovej stratégie na miestnej úrovni na báze princípu partnerstva pri inicializácii vlastných zdrojov a pri zohľadnení integrovaných záujmov v prospech dynamického rozvoja územia a s jasným stanovením priorít rozvoja územia. Stratégia je rozdelená na globálny /strategický/ cieľ, ktorý je rozpracovaný do špecifických cieľov tak, aby sa tento PHSR stal hlavným nástrojom pre usmerňovanie a koordináciu opatrení pre splnenie vytýčených cieľov.

Zabezpečenie realizácie vytýčených cieľov sa zabezpečuje pomocou plnenia akčných plánov, ktoré sú súčasťou PHSR s uvedením termínového a finančného zabezpečenia.

Pre zabezpečenie požiadavky EÚ realizovať plnenie PHSR na princípe „bottom – up“ „zdola – hore“ je veľmi žiaduce, aby bola obec súčasťou mikroregiónu, verejno – súkromného partnerstva, čo umožňuje koncentrovať zdroje /princíp koncentrácie/. PHSR obce sa potom stáva nevyhnutným prvkom pre tvorbu strategického rozvojového dokumentu Združenia mikroregiónu Beskyd a občianskeho združenia DUKLA, ktorých je obec Dubová súčasťou.

A – ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Analýza súčasného stavu v obci Dubová

1.1. História a súčasnosť obce

Obec Dubová leží v severnej časti Nízkych Beskýd v nadmorskej výške 317 m n.m. Cez obec preteká rieka Ondava a potok Petrovec. Má pomerne výhodnú polohu – cca 20 km vzdialenosť od okresného mesta Svidník a cca 12 km od okresného mesta Bardejov a Bardejovských Kúpeľov. V centre obce obecný úrad a kultúrny dom s malým verejným priestranstvom a pri vjazde do obce hneď upúta pozornosť gréckokatolícky kostol Narodenia Panny Márie z 18. storočia, národná kultúrna pamiatka, časť jeho interiéru tvorí exponáty Šarišského múzea v Bardejove a pravoslávny chrám. V súčasnosti sú v obci dva kostoly, veriaci v roku 2004 z vlastných zdrojov postavili pravoslávny kostol /cerkov/ Narodenia presvätej Bohorodičky. V súčasnosti prebieha proces zápisu troch líp na cintoríne obce do zoznamu chránených stromov.

Poloha obce vo venci Ondavskej vrchoviny a bohaté lesy obklopujúce obec ju chránia pred severnými vetrami. Nachádza sa tu jódová voda /tzv. dubovská šťava Kadlub/. Tá bola pravdepodobne dôvodom pre osídlenie tohto územia obyvateľmi už v neskorom paleolite /našli sa tu stopy ľudskej prítomnosti z uvedeného obdobia – čepele, úštepky a pod./.

Prvý písomný doklad o dedine je z roku 1355 v listine Jágorskej kapituly, bola súčasťou panstva Stročín, neskôr Makovica. Pôvodnými obyvateľmi boli valasi, v obci bol farár, pravoslávny kostol. Osídľovanie obce rusínskym obyvateľstvom, ktoré tvorí väčšinu obyvateľstva obce aj v súčasnosti, sa začalo už v 15. a 16. storočí. Veľmi negatívny vplyv na počet obyvateľov obce mal pobyt bratříkov a jiskrových vojsk na území obce, kedy sa znížil počet obyvateľov v dôsledku pustošenia vojskami zo 17 usadlostí na 8. Na prelome 16. a 17. storočia sa kolonizáciou obyvateľmi spoza Karpát zvýšil počet obyvateľov obce dvojnásobne. Vyrubenie nových daní v roku 1712 storočí bol podnetom na hromadné vysídlenie obce a počet sa znovu znížil na polovicu, tento trend bol čiastočne odstránený prílevom nových Rusínov a Poliakov z Haliča počas anarchie v Poľsku na konci 18. storočia. Negatívne sa odrazila na populácii aj emigračná vlna v 30. rokoch 19. storočia, kedy mnoho živiteľov rodín odišlo za prácou do zámoria. Tento trend je viditeľný aj v súčasnosti, kedy veľký počet obyvateľov obce pracuje v zahraničí. Počas 1. svetovej vojny sa v chotári odohrávali ťažké boje medzi ruskými a rakúsko-uhorskými vojskami.

Územie patrilo v minulosti k ekonomicky najzaostalejším regiónom vďaka svojej periférnej polohe. Jediným zdrojom obživy pre obyvateľov bola práca v lesoch. V mnohých obciach regiónu boli umiestnené pily či menšie prevádzky na výrobu výrobkov z dreva – zápalkáreň, výroba šindľov, dreveného náradia a pod. Ďalšie zdroje obživy tvorili práca v poľnohospodárstve – chov dobytka a práca na malých neúrodných poličkach. V obci sa nachádzala aj sklárska huta.

Obec bola typická poľnohospodárstvom a ťažbou dreva, v súčasnosti sú pozemky v prenájme a ťažbu dreva zabezpečuje Lesné pozemkové spoločenstvo v Dubovej. Najväčší rozmach zažila obec v druhej polovici 20. storočia, kedy v 60 – 80. rokoch bola strediskovou obcou s materskou školou a základnou školou pre 1. stupeň, v obci bolo kino a ochotnícke divadlo. V obci bola väčšina obyvateľov zamestnaná v tom období v JRD. V súčasnej dobe je poľnohospodárska pôda v prenájme u súkromnej firmy, pričom podiel obyvateľov obce zamestnaných v tejto spoločnosti je minimálny. Lesný fond je v správe Lesného pozemkového spoločenstva Dubová, v obci je evidovaných 12 živnostníkov, 2 spoločnosti s ručením obmedzeným a jedna nezisková organizácia, družstvo a 2 cirkevné organizácie.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Obec bola elektrifikovaná v roku 1950, v tom istom roku tu bol zavedený verejný vodovod z miestneho prameňa a v roku 2007 bola obec splynofikovaná. V majetku obce je budova bývalej materskej škôlky, sociálna budova bývalej TJ, kultúrny dom, hasičská zbrojnica a obecný úrad. Do roku 2006 bola v obci pošta. Materská škôlka bola v roku 2010 rekonštruovaná na Dom smútku, sociálna budova v súčasnosti nie je využívaná. V obci je športové ihrisko, knižnica.

Z prírodných zdrojov je okrem vysokého podielu lesov zaujímavý výskyt ropy (pokusná ťažba už v minulom storočí) a výskyt prameňov minerálnych vôd. Približne 50% územia katastra obce predstavujú lesné porasty Nízkych Beskýd, zvyšok územia predstavuje poľnohospodárska pôda, TTP a pod. V obci prebehla v rokoch 1999 – 2001 ROEP.

Administratívne patrí obec do okresu Svidník, v ktorého národnostnej štruktúre má okrem rusínskej národnosti (57%) významné zastúpenie aj slovenská (29%), rómska (9%) a ukrajinská národnosť (1%).

Kataster obce patrí do okresu Svidník a susedí na severe s katastrom obce Vyšný Mirošov, na východe s Nižný Mirošov, na západe s obcou Mikulášová a Cigla a na juhu s katastrami obcí Šarišské Čierne a Kurimka. Tvorí časť juhozápadnej hranice medzi okresom Svidník a Bardejov. Obcou prechádza cesta II. triedy, ktorá spája obce Nižný Mirošov a Cigla s vyústením na štátnu cestu I. triedy Svidník – Bardejov /cca 4 km – Svidník a cca 11 km – Bardejov/. Obyvatelia obce majú k dispozícii autobusové spojenie, najbližšie vlakové spojenie je v meste Bardejov. Prechádza cez ňu Karpatská cyklotrasa 4. „Svidnícka“ (Dubová – Nižný Komárnik).

Obec Dubová má v rozpracovanosti územný plán obce, je súčasťou mikroregiónu Beskyd a občianskeho združenia DUKLA. Mikroregión nemá spracovaný Plán rozvoja ani žiadny iný strategický plánovací dokument, občianske združenie DUKLA v novembri 2015 vypracovalo Stratégiu CLLD na roky 2022 – 2029 pod názvom Kraj pod Duklou – územie s perspektívou. V júli 2014 sa bol kataster obce zahrnutý do projektového územia projektu „Ondava pre život“, ktorého cieľom bola analýza zraniteľnosti a adaptácie územia na dôsledky klimatickej zmeny. V rámci tohoto projektu bolo v katastri obce realizovaných 57 adaptačných opatrení na klimatickú zmenu zameraných na ochranu biodiverzity územia. Analýza zraniteľnosti územia na dôsledky klimatickej zmeny ukázala stredný stupeň ohrozenia. Túto skutočnosť je potrebné zohľadniť pri tvorbe strategických dokumentov obce, hlavne Územného plánu obce.

Obec má svoj erb a znak obce, bola vydaná monografia obce. V modrom štíte zo zlatej oblej pažite vyrastajúce tri prirodzené listnaté stromy s hrubými a vysokými striebornými kmeňmi a malými zlatými korunami. Je to hovoriaci erb podľa odtlačku pečatidla obce, ktorý sa zachoval na písomnosti z roku 1787. Erb bol prijatý obecným zastupiteľstvom 26. mája 2004 a je zapísaný v Heraldickom registri SR pod číslom HR: D-154/2004. Autormi erbu sú Jozef Petrovič a Kvetoslava Hanzová.

Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách 1/9 žltej, 1/9 bielej, 1/9 žltej, 1/9 bielej, 1/9 žltej, 1/9 bielej a 3/9modrej. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zastrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu /zdroj Heraldický register SR/

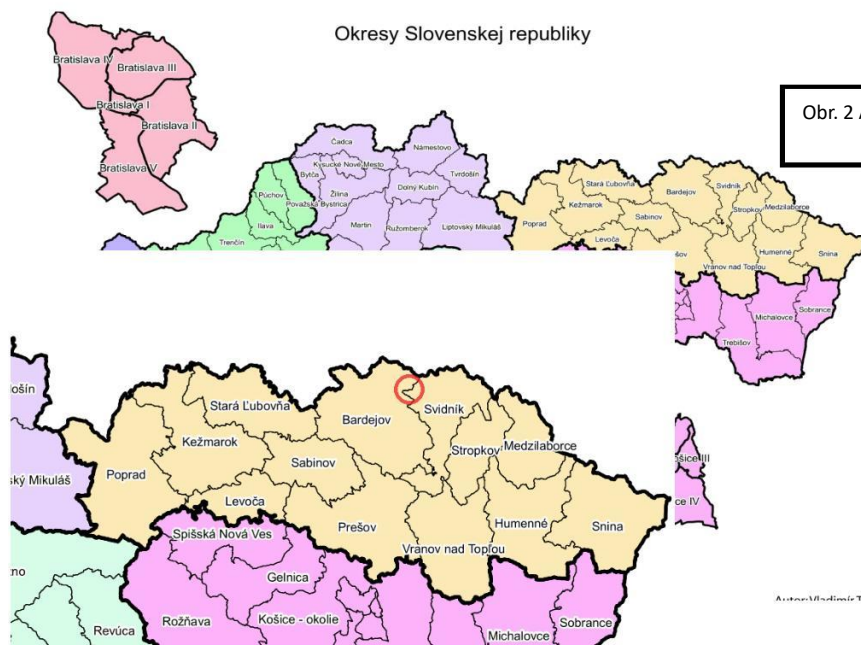

1.2. Analýza potenciálu obce

Vymedzenie riešeného územia

Územie obce Dubová je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie, a to katastrálne územie Dubová. Obec sa nachádza v severovýchodnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR) v regióne Horný Šariš. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Prešovského kraja, na úrovni okresov sa nachádza v okrese Svidník.

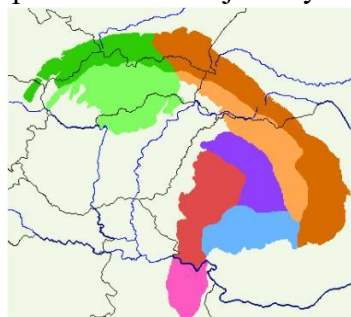
Obr. 2 Administratívna poloha okresu Svidník

Obr. 3 Administratívna poloha obce Dubová

Základné fyzickogeografické charakteristiky obce

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, Nízke Beskydy, oblasť Ondavská vrchovina. Základný typ reliéfu: reliéf nízkej vysočiny. Cez obec preteká rieka Ondava. Ondava prostredníctvom svojich prítokov (Topľa a iných) odvodňuje územie okresov Bardejov (väčšina územia), Svidník, Stropkov, Vranov nad Topľou, Medzilaborce (juhozápadná časť), Humenné (západná časť), Michalovce (najzápadnejší pás územia) a Trebišov (sever územia). Spoločne s ľavostrannou Latoricou vytvára rieku Bodrog, ich sútokom pri obci Zemplín nadmorskej výške 94,5 m n. m.. Podľa dĺžky je 8. najdlhšou riekou Slovenska. (Tmavohnedá: Vonkajšie Východné Karpaty)

v

Obr. 4 Geomorfologická mapa územia

Geomorfologické pomery

Súčasťou geomorfológie východného Slovenska sú tri veľké subprovincie smerom zo S na JV. Sú to Vonkajšie Východné Karpaty, Vnútorne Východné Karpaty a Veľká dunajská kotlina (Mazúr a Lukniš, 1980). Územie leží v oblasti Nízke Beskydy, ktoré tvoria súčasť Vonkajších Východných Karpat.

Územie pretínajú sedimenty rieky Ondava, ktorá transportuje horninový materiál zo S na J naprieč jednotlivými subprovinciami. Vnútri Nízkych Beskýd sa nachádza Laborecká vrchovina, Ondavská vrchovina a Beskydské predhorie.

Laborecká vrchovina

Jedná sa o SV časť Nízkych Beskýd, na Z je Ondavská vrchovina, na J susedí s Beskydským predhorím a Vihorlatskými vrchmi. Na V s Bukovskými horami s. a SV časť je ohraničená hranicou s Poľskom. Z geomorfologického hľadiska sa jedná o pestrý typ územia, ktorý je rozčlenený do šiestich typov reliéfu.

Ide o prechody z poriečnych rovín a nív až po hornatinový reliéf. Vrchovinu odvodňuje rieka Laborec a jej ľavostranné prítoky, z nich najväčšia Cirocha. Charakter územia je rozčlenený do chrbtov a erózných brázd pretiahnutých z o SSZ na JJV. Nadmorská výška chrbtov sa pohybuje spravidla v hodnotách 500 – 700 m n.m.

Povrch brázd kolíše medzi 200–500 m n.m. Výnimku tvorí len východná časť pohraničného chrbta, ktorá vystupuje až nad 700 800 m n. m. Tu leží najvyšší bod pohoria Vysoký Grúň (s výškou 910 m n. m). Horniny sú flyšového charakteru - pieskovce a ílovce.

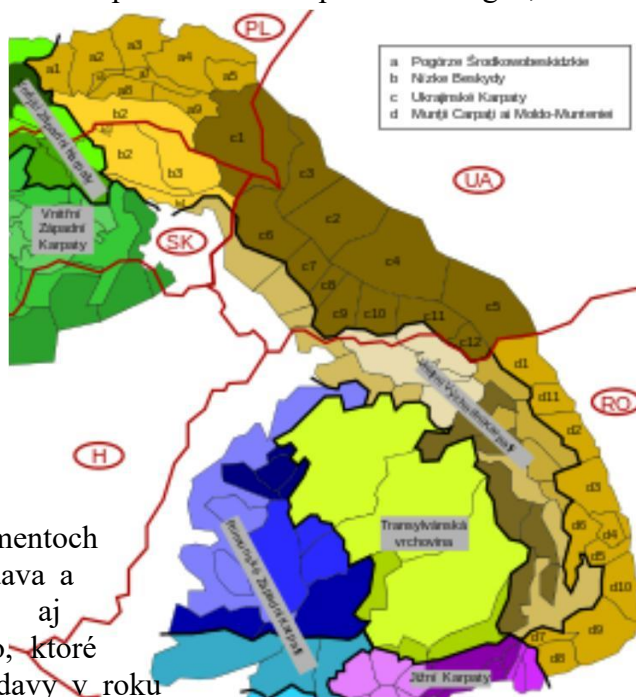

Ondavská vrchovina

Ondavská vrchovina leží v SV časti Slovenska. Na V susedí s Laboreckou vrchovinou, na J s Beskydským predhorím. Západne hraničí s pohorím Čergov, severná časť je v kontakte s Busovom a ohraničená hranicou s Poľskom.

Geomorfológia totožná s Laboreckou vrchovinou.

Priemerná výška vrchoviny je 200 m bodom je Javorina (881 umiestnený v severnej Oblasť je situovaná v delúviálnych sedimentoch vonkajšieho flyšu a v nivných, kamenno-hlinitých sedimentoch odvodňujúcich riek, Ondava a Topľa. Súčasťou je aj polyfunkčné vodné dielo, ktoré vzniklo prehradením Ondavy v roku 1967, a zatopením údolí a v oblasti Veľká Domaša, podľa toho vznikol jeho názov Domaša (J.Harčár, Ondavská a Laborecká vrchovina existuje tiež geomorfologická mapa v 1:50 000).

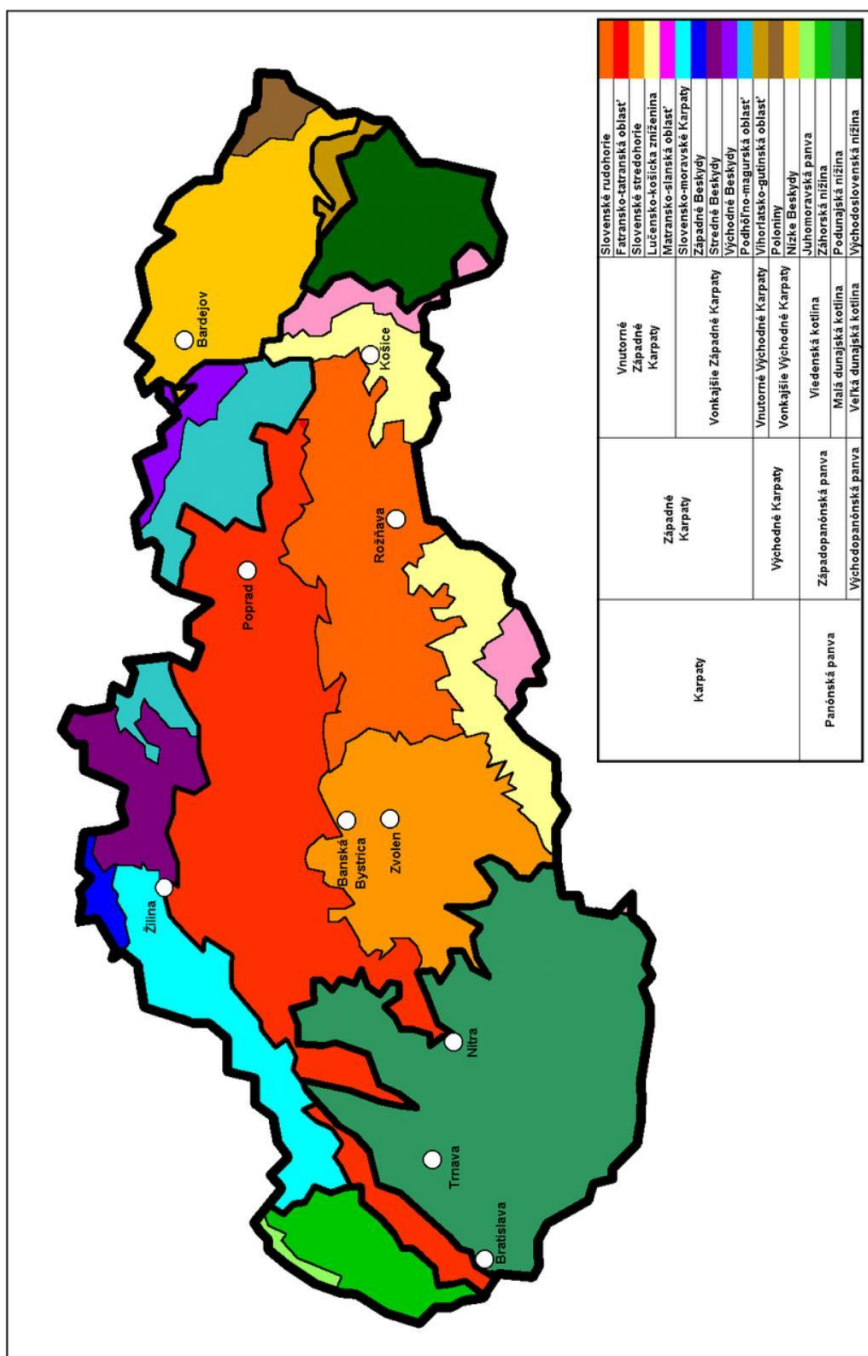
Obr. 5 Geomorfologická mapa územia

V rámci geomorfologickej oblasti (v zmysle členenia Mazúr E. – Lukniš M. 1978) patrí územie celé do Nízkych Beskýd, Ondavská vrchovina, podcelok Mirošovská brázda.

Ondavská vrchovina je tvorená súborom geomorfologických celkov, budovaných prevažne flyšovými horninami. Rozprestiera sa v severnej časti východného Slovenska, od Východoslovenskej nížiny po hlavný hrebeň Karpát na poľsko – slovenskej hranici. Jej nadmorská výška sa smerom od severu k juhu postupne znižuje a v južnej časti Ondavskej vrchoviny sa pohybuje okolo 200 m n. m.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Geologická stavba územia

Geológia Nízkych Beskýd

Oblasť Nízkych Beskýd leží v troch geologických jednotkách, zo SV na JZ je to dukelská jednotka, magurská sústava príkrovov a bradlové pásmo, ktoré ho z juhu ohraničuje Tieto tri jednotky sú súčasťou externých (vonkajších) Východných Karpát.

Dukelská jednotka patrí do vonkajšieho flyšu východnej časti externid a to do sliezsko-krosenského pásma. Magurská sústava patrí do vnútornej časti flyšového pásma (Kováč a Plašianka, 2003). Treťou jednotkou je bradlové pásmo spadá do rozhrania vonkajších Východných Karpát, na S a na J začína oblasť vnútorných (centrálnych) Východných Karpát. Celý región následne dotvárajú kvartérne sedimenty pleistocénu a holocénu (Tecet al, 2011).

Oblasť bola formovaná alpsko-karpatským vrásnením, kde sa daná oblasť nasúvala severne na karpatskú predlubeň. Štruktúrou hornín bradlového pásma sú jurské, až po strednú kriedu. Nasleduje skupina magurských príkrovov strednej a vrchnej kriedy až paleogén. Uzatvárajú to sedimenty vrchnej kriedy až vrchného paleogenu dukelskej jednotky (Obr.6).

Názory na vzájomnú tektoniku a paleogeografický vývoj jednotlivých jednotiek majú rôzne teórie priebehu.

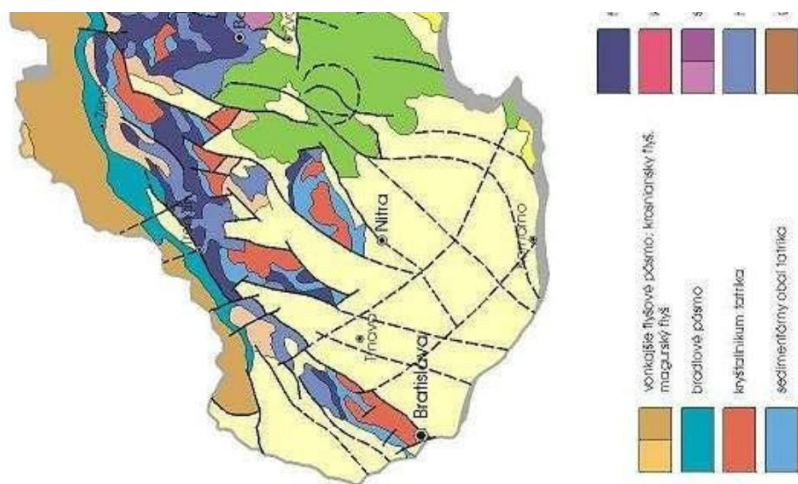

Obr. 6 mapa Karpát

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Tektonická schéma s

Magurské príkrovy

Sústava magurských príkrovov sa delí tri základné tektonicko - litofaciálne jednotky a sú to od J na S krynická, bystrická a račianská. Následne račianska jednotka sa delí na vonkajšiu a vnútornú.

Z južnej časti je sústava magurských príkrovov ohraničená bradlovým pásmom na S je ohraničená hranicou s Poľskom a SV je tektonický kontakt s dukelskou jednotkou. Súčasťou magurských príkrovov je aj smilnianske tektonické okno, ktoré je súčasťou predmagurských príkrovov a je spojené čo do vrstevných sledov s dukelskou jednotkou. Volá sa grybowskatektonicko-litofaciálna jednotka (Kovačik, 2012).

Práve anabáza grybowskej jednotky v smilnianskom tektonickom okne s vrstvami v dukelskej jednotke vypovedá o podobnosti silicitového materiálu v menilitových vrstvách. Jedná sa o vrchné smilnianske (menilitové) vrstvy. Tieto vrstvy sa nachádzajú v horizonte, ktorý sa dá sledovať v južnom ramene brachyantiklinálneho ramena tektonického okna medzi Smilnom a Nižným Mirošovom (Kovačik, 2012).

Ďalším súvrstvím, v ktorom sa vyskytujú silicity je zlínske súvrstvie.

Vznikalo v období mladšieho eocénu a do konca staršieho oligocénu, v podloží je belovežské súvrstvie a v nadloží sa vo vnútornej račianskej jednotke objavuje malcovské súvrstvie. Zlínske súvrstvie je mocné 1500 až 2000 m. Tiahne sa cez vnútornú a vonkajšiu časť račianskej jednotky, a je súčasťou bystrickej jednotky v podloží s belovežským súvrstvím (Kovačik, 2012).

Vo vonkajšej račianskej jednotke ide o lokalitu orientovanú SV od obce Dlhoňa v okolí kóty Kačurak (688 m n.m.). Popísane sú prekremenené horniny ako silicifikované ílovce a prachovce.

V pieskovcoch sa objavujú vrstvy prachovcov s vložkami ílovca. Silicifikovaný ílovec má lasturnatý lom a je ostrohranný. Farba rohovca je tmavosivá a z vonku hnedosivá, navetraná na puklinách do hnedá (Kovačik, 2012). Vo vnútornej račianskej jednotke sa objavujú silicitované prachovce JZ od obce Šandal a to JZ od kóty Muchová hora (472 m n.m.), kde tieto silicifikované prachovce vytvárajú niekoľko desiatok až stoviek metrov dlhé šošovky v zlínskom súvrství.

Posledný zmapovaný výskyt je v zlínskom súvrství bystrickej jednotky. Tu sa nachádzajú tri lokálne výskyt svetlohnedých až svetlohnedo-zelenkavých silicifikovaných ílovcov. Prvá je JZ od Lukavice a severne od kóty Budamová (540 m n.m) južne od Rešova a zapadne od Vyšnej Vole. Druhý výskyt je južne od Rešova, kde sa silicifikovaný ílovec nachádza v úlomkoch až poloodkryvoch pozdĺž cesty v oblasti Andrejová hora (534 m n.m). Tretia lokalita je tvorená úlomkami silicitov v delúviu západne od Vyšnej Vole. Vek facie, v ktorej silicity vznikali, je odhadovaný na stredný až mladší eocén.

V krynickej jednotke, ktorá je najjužnejšia časť magurských príkrovov, a je zložená od najstarších: pročské, strihovské, malcovské súvrstvia. Silicity sa objavujú v polymktných zlepenkoch strihovského súvrstvia. Veľkosť obliakov je od 5 do 50 cm lokality JJZ od Kukovej a JZ o d Dukoviec. Silicity vo forme rohovcov sú súčasťou jurských kremitých vápencov. Ďalej sa objavujú zelenkavo - sivé kremité rádiolariové vápence.

Posledným súvrstvím, v ktorom sa objavujú silicity, je malcovské súvrstvie (predtým nazývané krosniansko-menilitové). V ňom sa nachádzajú menilitové vrstvy s tmavým i kremitými (menilitovými) bridlicami s hrúbkou nepresahujúcou 2 cm. Tie sa vyskytujú v raslavickom synklinoriu V a JV o d Raslavíc a druhý výskyt je v richvaldskom synklinóriu, kde menilitové bridlice tvoria nesúvislý pruh v strednej časti malcovského súvrstvia medzi Kľúšom a Janovcami.

Ojedinele sa v týchto vrstvách nachádzajú šupiny rýb alebo ich drobné pozostatky.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Zriedkavo sa objavujú na bridliciach povlaky žltých a tehlovo - oranžových povlakov síranov a Mn oxidov (Tecet al,2011).

Z hľadiska hlavných štruktúrnych jednotiek patrí územie obce Dubová do územia, ktoré zaberá vonkajší flyš. Mohutné súvrstvia ílovcov a pieskovcov sa usadzovali v paleogéne (staršie treťohory) a dali tak celej krajine špecifický charakter. Z hľadiska litologického (horninového) zloženia a príslušnosti k stratigrafickým útvarom tu môžeme rozlíšiť viaceré súvrstvia a jednotky, najdôležitejšie sú však dve: a. Smilnianske tektonické okno a b. Magurský flyš.

a. Smilnianske tektonické okno

Najzaujímavejšie sú jednotky zvláštnej štruktúry, zvanej Smilnianske tektonické okno, podľa obce Smilno. Tektonické okná vznikajú denudáciou vyšších častí súvrství a tak je obnažený podklad či spodnejšie časti, ktoré ináč na povrch nevystupujú.

V Smilnianskom tektonickom okne za najstaršie sa môžu považovať „subsmilnianske menilitové formácie. Menilit je tmavá rohovcovitá hornina, ktorú ako veľmi odolnú môžeme nájsť v náplavoch. Na povrch vystupuje v najhlbších zárezoch horného toku Ondavy južne od Mikulášovej a potom tiež pri Dubovej. Vek súvrstvia je stredný eocén.

Vlastné menilitové vrstvy veku Eocén – Oligocén, nachádzame v celom podlhovastom útvare, ktorý sprevádza horný tok Ondavy. Preto aj menility v štrkoch tejto rieky

v hornom toku dominujú. Vyššie časti Smilnianskeho okna sú tvorené brekciami a vyššie potom pieskovecami súvrstvia „Kliva sandstones“. Tvorí tu už potom iba vyvýšeniny, ktorých úplne najvyššie časti (Např. Kyčera 505 m) sú tvorené Krosnianskou formáciou, v ktorej sa nachádzajú tiež vápence.

b. Magurský flyš

Magurský flyš pomenovaný podľa viacerých vrchov s názvom Magura (např. Stebnícka Magura, 800m n.m.) sa vyznačuje tým, že leží severnejšie od bradlového pásma, je silne zvrásnený a má príkrovovú stavbu. Člení na Račiansku a Bystrickú jednotku.

Obr. 7 bridlicový reliéf územia

Račianska jednotka

Najstaršie súvrstvia Račianskej jednotky predstavuje vrchná krieda. Sú to tzv. Lupkovské vrstvy, tmavé ílovce, pieskovce z rozhrania kriedy a paleocénu, nachádzajúce sa prevažne na území obcí Cigla a Šarišské Čierne. Ich bezprostredné nadložie, je rozšírené v nižších častiach a dominuje aj na území obce. Ide tu o Belovežské vrstvy, červenkasté a zelenkasté bridlice.

Vyššie ležia odolnejšie, Makovické vrstvy tvorené pieskovecami tzv. Zlínskej formácie. Sú pomerne jemnozrnné, avšak odolnejšie voči zvetrávaniu, takže vytvárajú na území často tvrdoše alebo vyvýšené chrbty.

Bystrická jednotka

Zasahuje na územie JZ od čiar – južne od Zborova po kótu Slaviská (825). Je tu ostré tektonické ohraničenie nasunutých príkrovov. Najrozšírenejšie sú Tvarožecké pieskovce, veku paleocén – eocén, vyššie Belovežské vrstvy, prakticky totožné s týmto súvrstvom v Račianskej jednotke.

Kvartér

Významnejšie kvartérne sedimenty územia predstavujú hlavne nivné štrkopieskové náplavy niektorých riek a potokov.

Niva horného toku Ondavy je bez kvartérnych sedimentov. Z hľadiska možnej kontaminácie územia majú význam tiež svahové sedimenty. Vzhľadom na nízku geomorfologickú hodnotu, sú do značnej miery denudované a sústredené skôr v úpätných častiach horských celkov, na hranici s nivami, kde tvoria tiež proluviálne sedimenty. Ich charakter je nespevnený, zle priepustný vplyvom prevládajúcej ílovitej zložky.

Formy reliéfu

Formy reliéfu na území sa delia do týchto skupín: a/vzniknuté stráňovými procesmi, zarovnané povrchy, b/ fluviokrasového reliéfu, c/ krasového a fluvialneho reliéfu.

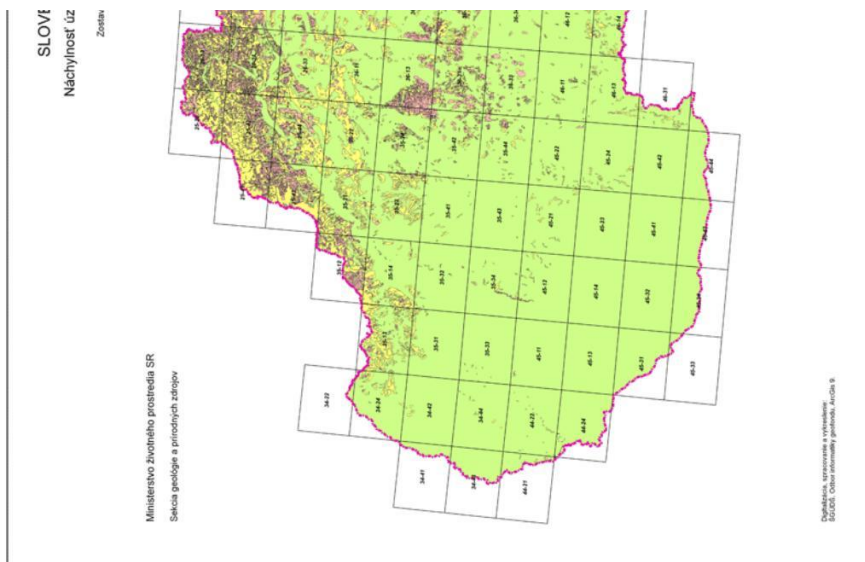
Prevažná časť územia je budovaná magurským príkrovom, iba východné okraje územia tvoria dukelské vrasy vonkajšieho flyša. V území sa dosť nepravidelne striedajú rôzne druhy pieskovcov s polohami bridlíc, ílovcov a slieňov. Podradne vystupujú zlepenca a rohovce. V stavbe magurského príkrovu vystupujú antiklinály a synklinály, ktoré sú porušené prešmykmi, resp. zlomami a tvoria zložité antiklinória, resp. synklinória (B. LEŠKO-O. SAMUEL 1968). Uvedené štruktúry majú smer prevažne SZ-JV. Striedajú sa tu tiež striedajú antiklinálne a synklinálne pásma viacerých magurských jednotiek, ale nakoľko tieto sú budované horninami rôznej odolnosti, nevytvára sa tu štruktúrny reliéf podobný jurskému typu. Je tu vyvinutý skôr erózný reliéf, ktorý v širšej oblasti Zborova má inverzný charakter. Mohutné pieskovcové chrbty majú pozdĺžny priebeh SZ – JV. Horný tok Ondavy je založený v ílovcovo-slienitých súvrstviach. Pred vstupom do Stropkovskej kotliny v masívnych pieskovcoch vytvára nápadnú prelomovú dolinu pri Nižnom Mirošove.

Obr. 8 reliéf prírody v okolí obce Dubová

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022 – 2029

1.3.Klimatické pomery

Klimatické oblasti

Klimatické pomery a zrážky sa merajú v rámci územia Dubovej v zrážkomerných staniach: Zborov a Nižná Polianka a 2 klimatologických staniciach SHMU v Bardejove a Tisinci.

Prevažná časť Ondavskej vrchoviny patrí klimaticky medzi mierne teplé oblasti so zimnými priemernými teplotami -2 až -5 °C a letnými teplotami 16 až 18 °C. Počet dní sa snehovou pokrývkou sa pohybuje medzi 60 až 80 , počet letných dní medzi 30 až 50 . Výnimkou sú len miesta v najsevernejšej časti, kde je podnebie o niečo chladnejšie a naopak na juhu je zase o málo teplejšie. Z hľadiska zaradenie do klimatických oblastí (Podľa Lapina a kol. - Atlas krajiny SR) patrí územie obce Dubová do klimatického regiónu 06 – pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny.

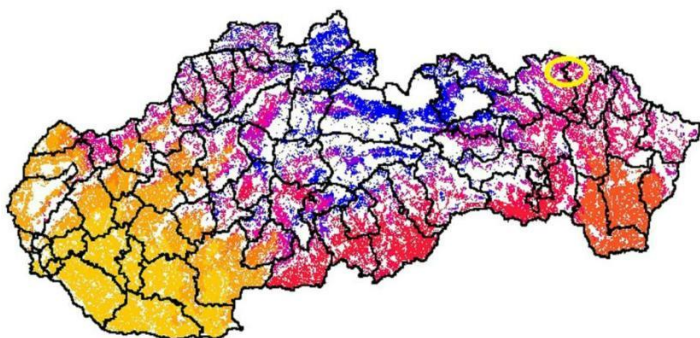
Kategorizácia územia vychádza z charakteristiky regiónov vypracovanej pri bonitácii pôd

(Linkeš, Pestún, Džatko, 1996) :

Kód regiónu - charakteristika	TS > 10°C	td > 5°C [dni]	VI - VIII [mm]	T _{jan.} [°C]	T _{veget.} [°C]
00 – veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný	>3000	242	200	-1 - 2	16 - 17
01 – teplý, veľmi suchý nížinný	3000 - 2800	237	200 - 150	-1 - 3	15 - 17
02 – dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový	2800 - 2500	231	150 - 100	-1 - 3	15 - 16
03 – teplý, veľmi suchý, nížinný	3160 - 2800	232	200 - 150	-3 - 4	15 - 17
04 – teplý, veľmi suchý, kotlinový	3030 - 2800	229	200 - 100	-2 - 4	15 - 16
05 – pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny	2800 - 2500	222	150 - 100	-3 - 5	14 - 15
06 – pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny	2800 - 2500	224	100 - 50	-3 - 5	14 - 15
07 – mierne teplý, mierne vlhký	2500 - 2200	215	100 - 0	-2 - 5	13 - 15
08 – mierne chladný, mierne vlhký	2200 - 2000	208	100 - 0	-3 - 6	12 - 14
09 – chladný, vlhký	2000 - 1800	202	60 - 50	-4 - 6	12 - 13
09 – veľmi chladný, vlhký	< 1800	182	< 50	-5 - 6	10 - 11

Vysvetlivky:

TS > 10°C - suma priemerných denných teplôt nad 10°C; td > 5°C - dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C v dňoch; VI - VIII - klimatický ukazovateľ zavlaženia podľa Budyka (rozdiel potenciálneho výparu a zrážok v mm); T_{jan.} - priemerná teplota vzduchu v januári; T_{veget.} - priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV-IX)

Obr. 9 Klimatologická mapa územia SR

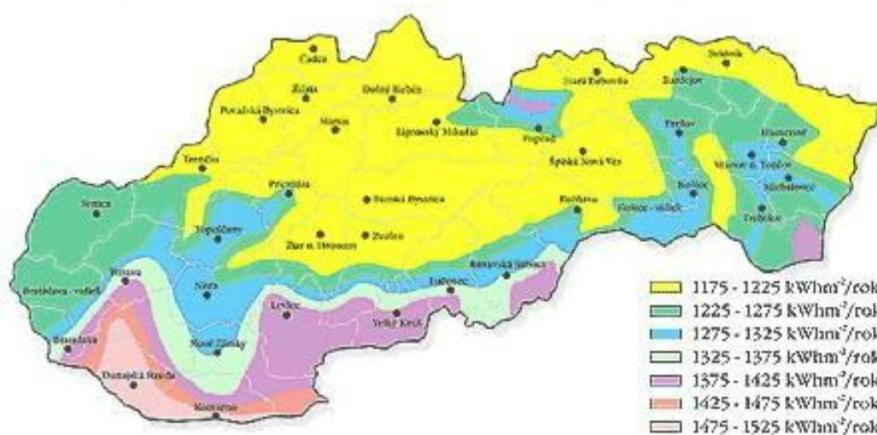

Teplota vzduchu

Prvým ukazovateľom teplotných pomerov oblasti je ročný priemer teploty vzduchu a priemerné teploty počas najchladnejšieho a najteplejšieho mesiaca. Ako najobjektívnejšie sú použité údaje zo stanice Bardejov.

Z mapy priemerných ročných teplôt z Atlasu krajiny SR je územie medzi 68 - 10 C, z hľadiska dopadu slnečného žiarenia patrí k oblastiam s najvyšším dopadom (1175 – 1225 kWhm⁻²/rok).

Obr.: Množstvo dopadajúceho slnečného žiarenia na Slovensku

Obr. 10 mapa dopadu slnečného žiarenia na Slovensku

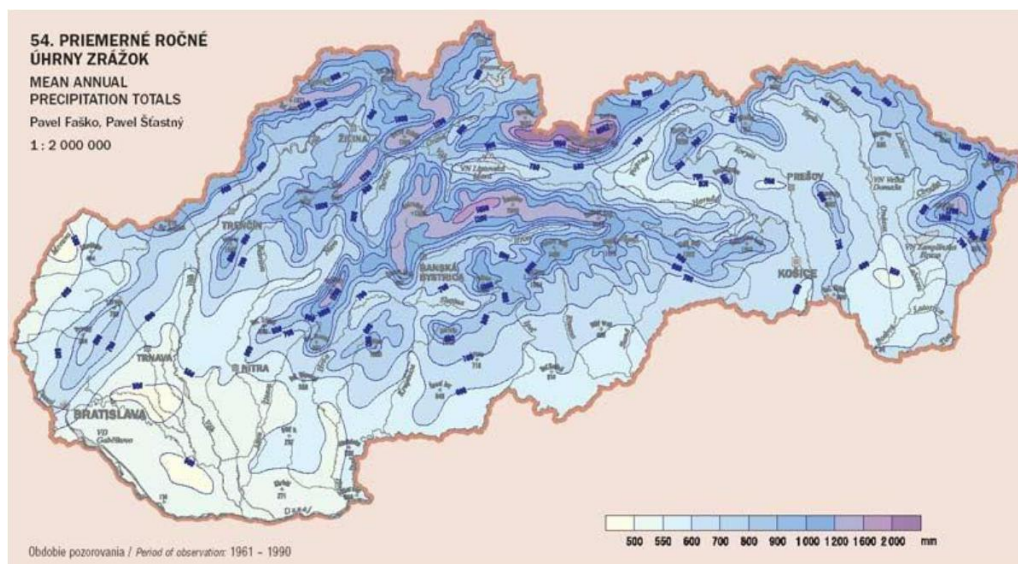
Zrážky

Druhý najdôležitejší činiteľ pri vytváraní rázu kraja sú zrážky. Z tohto pohľadu sa územie časovo a priestorovo radí k premenlivejším než teplota vzduchu. Patrí sem rosa, námraza, inovat' a pod. Zrážky padajúce z oblakov – mrholenie, dážď, dážď so snehom, sneženie, krúpy a pod. – označujeme ako vertikálne zrážky. Úhrn zrážok sa vyjadruje v milimetroch výšky vody, pričom 1 mm znamená 1 l vody na 1m².

Vzhľadom na nízkosť a blízkosť hraničného chrbta, na územie ľahko prenikajú vlhké vzduchové masy od severozápadu až západu, takže má aj vzhľadom na menšiu nadmorskú výšku, pomerne vysoké zrážkové úhrny. Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú v rozmedzí 640 - 710 mm. Ročný počet dní so snehovou pokrývkou je 80 - 100 dní. Maximálna snehová pokrývka v území je do 40 cm.

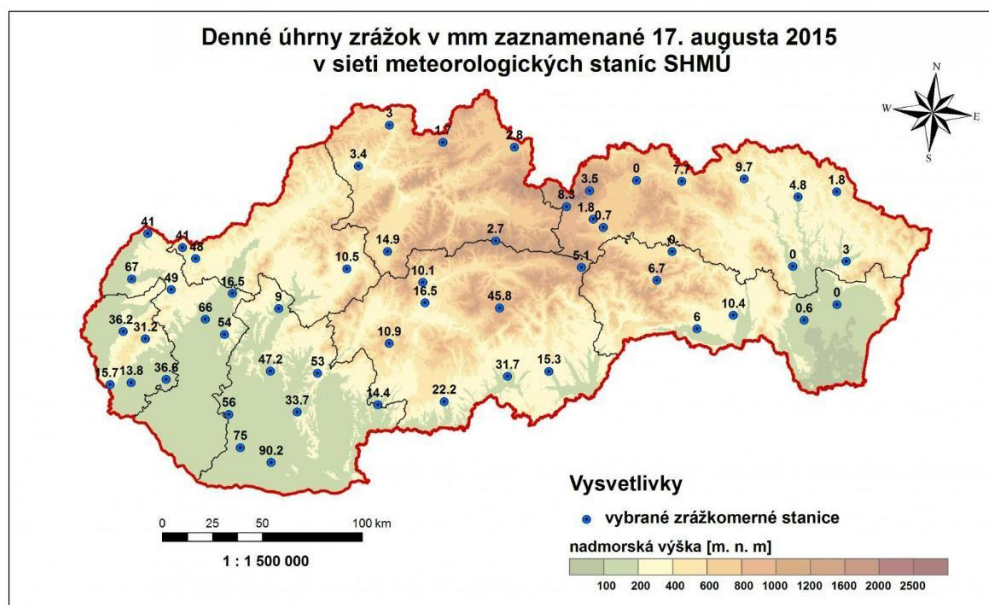

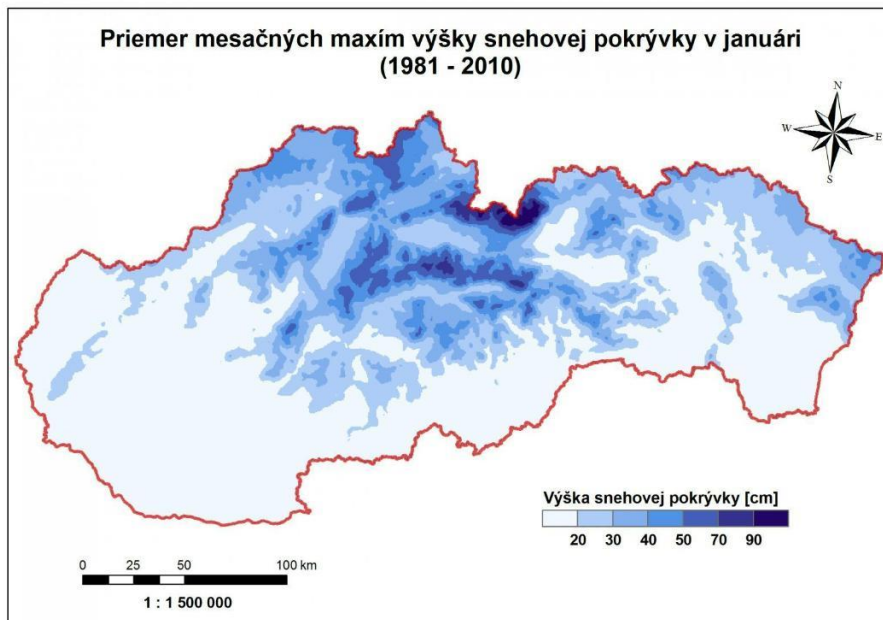
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022–2029

Obr. 11 priemerné ročné úhrny zrážok v SR

Obr. 12 denný úhrn zrážok

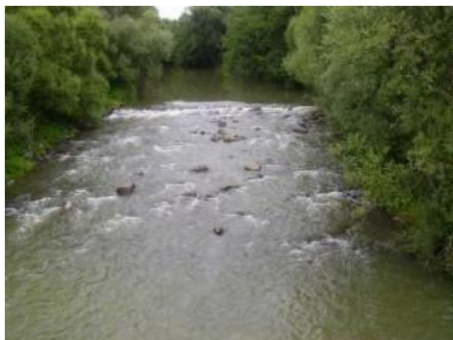
Veterné pomery

Na väčšine územia okresu Svidník nie sú k dispozícii údaje o veterných pomeroch, iba z neďalekého Bardejova, je možné usúdiť, že sú do značnej miery ovplyvnené reliéfom. Preto vetry sú podmienené smermi dolín, najmä hornej Ondavy od SZ na JV.

Obr. 13 priemer mesačných maxím výšky snehovej pokrývky v SR

1.4. Vodstvo

Obr. 14 tok rieky Ondavy na území obce Dubová

Ilustračné foto – rieka Ondava /zdroj www.mksvidnik.sk/

Územím preteká rieka Ondava, ktorá vyúsťuje do vodnej nádrže Domaša. Väčšími prítokmi Ondavy z ľavej strany sú Lodomirka, Chotčianka, Ol'ka a Ondávka. Z pravej strany priberá svoj najväčší prítok Topľu. Významné lokality podzemných vôd sa vyskytujú len v náplavoch riek Ondavy a Tople, aj na ich prítokoch. Obec Dubová patrí z hľadiska vodstva do povodia Bodrogu, mikropovodia Ondava, z hľadiska rizika záplav nepatrí medzi ohrozené územia.

Obr. 15 erózia toku Ondavy v území obce Dubová

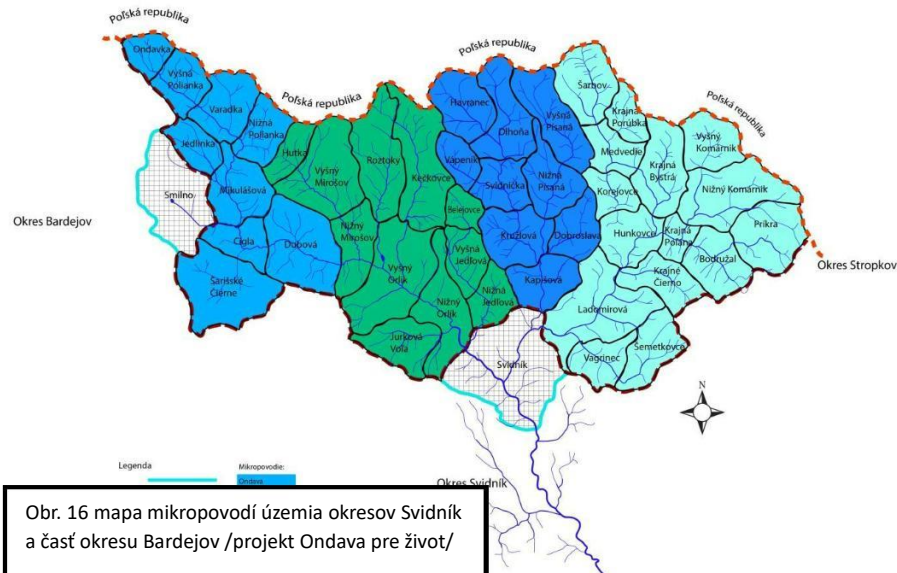
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Vodstvo - povrchové toky

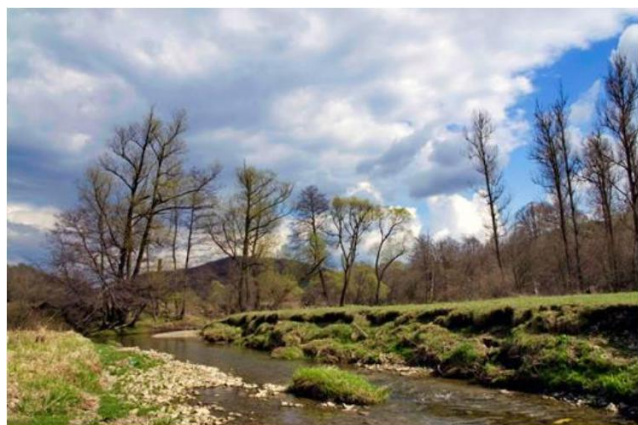
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Doteraz najviac rizikové toky z hľadiska záplav

Obr. 17 záplavové územia SR

Obr. 18 zátišie toku rieky Ondava na území obce Dubová

Vody podzemné

Na území sa nachádzajú v súčasnosti využívané podzemné pramene ako zásobárne podzemných vôd. V správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. Košice sú v katastri obce 3 pramene využívané pre zásobovanie pitnou vodou obec Dubová.

Vody minerálne

V obci sa nachádza minerálny prameň evidovaný pod názvom Kadlob č. BV – 28. (zdroj: SAZP)

Prameň minerálnej vody sa nachádza vpravo od štátnej cesty Dubová – Cigla. Vede k nemu poľná spevnená cesta v dĺžke cca 150 m. Prameň je prekrytý s pultovou strieškou. Nad prameňom sa vypína osamelý topol, v polkruhu cca 40 m nachádza oplozenie z oceľového pozinkovaného pletiva na oceľových stĺpikoch. Minerálna voda je v okolí známa, je často využívaná občanmi. chuť málo slanej kyselky.

sa

Má

Obr. 19 minerálny prameň Kadlob v obci Dubová

Obr. 20 Krajina v okolí obce Dubová

1.5. Pôdy

Nakoľko Nízke Beskydy tvoria prevažne flyšové vrstvy, pôda je prevažne hnedá obsahujúca pieskovce, íly a štrky. Prevládajú piesočnaté, hlinito – piesčité až ílovito – hlinité pôdy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je nijaká až nepatrná. Z hľadiska poľnohospodárskeho využitia sú tu pôdy oglejnené, nasýtené a stredne ťažké až ťažké so zníženou úrodnosťou. Väčšina pôd je náchylná na vodnú eróziu, preto sú prijímané opatrenia k zabráneniu odplavovania ornice, a to agronomickými opatreniami – smer orby je v smere vrstevníc, striedanie plodín, využitie pôdy na pestovanie plodín, ktoré sú menej náchylné na vodnú eróziu.

pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%) - hlinitopiesočnaté (10 - 20%)
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%) - hlinité (30 - 45%)
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)
pôdy veľmi ťažké	- ílovité (60 - 75%) - íly (> 75%)

Tab. č. 1 pôdna sonda hnedozeme z územia Nízkych Beskýd – Ondavskej vrchoviny

Obec	Rozdelenie pôdy (ha)												
	Celková výmera územia obce - mesta	Poľnohospodárska pôda - spolu	orná pôda	chmeľnica	vinica	záhrada	ovocný sad	trvalý trávny porast	Nepoľnohospodárska pôda - spolu	lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha
Dubová	1254,6	533,2	113	0	0	17	0	403	721,38	596	13	30,03	82,2

Orná pôda predstavuje v absolútnom vyjadrení 112,92 ha, čo je 21,18% poľnohospodárskej pôdy, kultúry sú na rozlohe 16,83 ha, čo je 3,15% a trvalé trávnaté porasty sú na rozlohe 403,45 ha, čo je 75,66%. Poľnohospodárskej pôdy. Na území obce sa nachádza ovocný sad, ktorý však je bez starostlivosti a nie je produkčný, v dôsledku nezáujmu a nevysporiadaných majetkových vzťahov je značne zdevastovaný a zarastený. Nepoľnohospodárska pôda tvorí 721,38 ha, čo je 57,75% z celkovej plochy. Poľnohospodárska pôda je využívaná na rastlinnú výrobu, a to prevažne na pestovanie obilnín, krmovín a zemiakov. Živočišná výroba je zameraná hlavne na chov hovädzieho dobytku a oviec. Z hľadiska produkčnosti sa radí k poľnohospodársky znevýhodneným oblastiam.

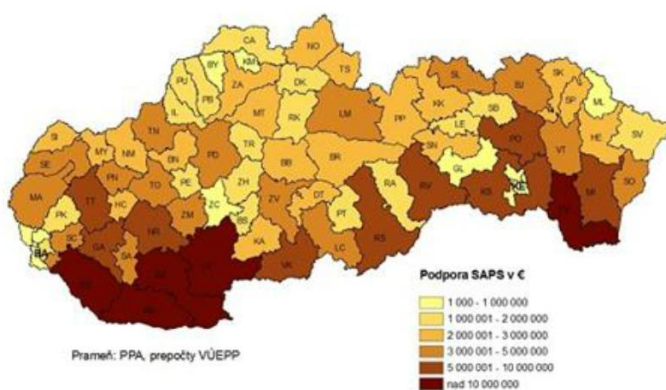

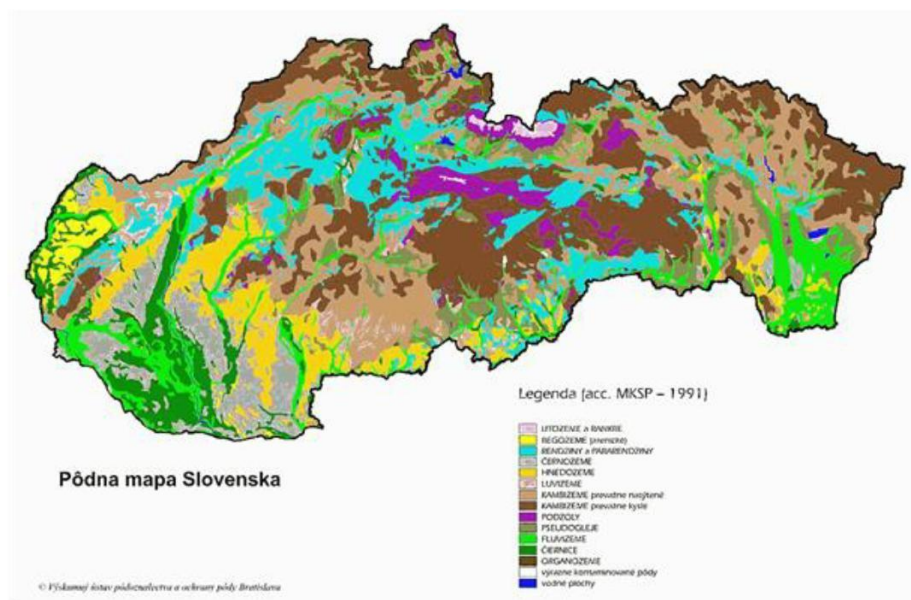
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Výška podpór LFA podľa okresov za rok 2010 v €

Výška podpór SAPS podľa okresov za rok 2010 v €

Obr. 21 pôdne mapy SR – LFA, SAPS, typológia druhov pôdy

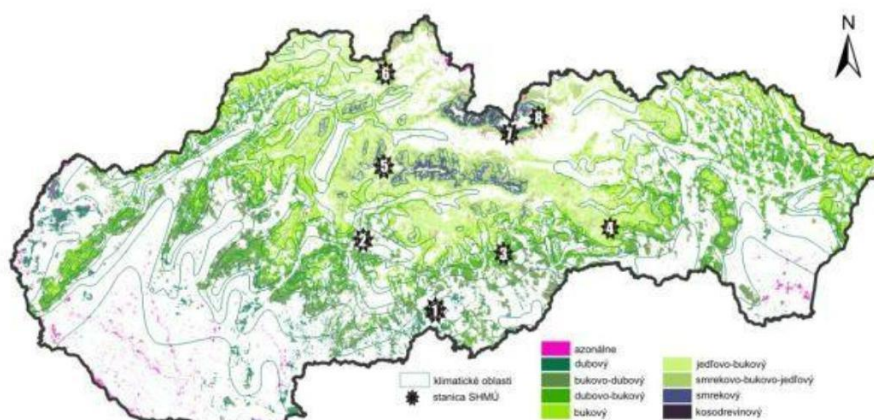
1.6. Živá príroda

Prevládajú listnaté, najmä bukové porasty. Vyskytujú sa aj menšie lužné lesy a ostrovy borovic.

Bukový stupeň

Stupeň bučín sa nachádza v nadmorských výškach 550–1100 m. Buk je náročnejší na vlhko a zrážky. V bukových lesoch je zastúpená aj jedľa a smrek. V bučinách sa vyvinul iba bylinný podrast s tieňomilnými a na vlhko náročnými druhmi. V tomto pásme je málo odlesnených a poľnohospodársky využívaných plôch.

Kompaktnejšie lesné porasty sa rozprestierajú na strmších plochách, predstavujú mozaikovú štruktúru s pasienkami v nižšie položených častiach, v horných polohách sú prevažne nesúvislé plochy.

Obr. 22 typológia lesov v SR

Na väčšine územia lesy vytvárajú súvislé porasty v III. lesnom vegetačnom stupni dubovo-bukovom, s prevažným zastúpením skupín lesných typov – holé bučiny (Fagetum pauper) a typické bučiny (Fagetum typicum), s bohatým zastúpením buka, značným primiešaním borovice a ojedinelým zastúpením čerešne vtácej, javora mliečneho, hraba obyčajného a lipy malolistej. Trvalé trávne porasty sa nachádzajú na pôdach s nižšou úrodnosťou, kde je pôdny horizont plytký, prípadne ohrozený eróziou. Súvislejšie plochy pasienkov sa nachádzajú na nižšie položených strmších miestach pod parcelami ornej pôdy a dopravne ťažšie dostupných miest. Vzhľadom na ich extenzívne obhospodarovanie sú porastené medzofilnými drevinami s bohatým druhovým zastúpením. Miestami sa tu okrem typických rastlinných druhov vyskytujú aj močiarne druhy. Na menších, rovinatých plochách sa nachádzajú svieže, produkčné, jedno až dvojkosné lúky na vlhkých stanovištiach. Sú to poloprírodné, travovinné -bylinné porasty pravidelne obhospodarované environmentálne prijateľným spôsobom bez zmeny výraznejšieho druhového zloženia, čo vedie k udržaniu ich vysokej biodiverzity. Lúky a pasienky v území čiastočne zlepšujú ekologickú stabilitu. Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinávratenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine územia predstavujú:

- bukové lesy,
- menšie lužné lesy a ostrovy borovic.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Na Ondavskej vrchovine sa striedajú malebné lesy s horskými lúkami, pastvinami a poľnohospodárskou pôdou. Lesy zaberajú väčšiu časť územia a sú zmiešané. Z listnatých stromov sa najviac vyskytuje buk lesný, v menšej miere breza, javor, dub a hrab, z ihličnanov je to smrek. Faunu tvoria: diviak lesný, srnec lesný, jeleň karpatský, zajac poľný, z chránených živočíchov vlk dravý, jazvec

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

lesný, vydra riečna, výr skalný, mlok karpatský, mlok veľký, salamandra škvrnitá, haja červená, myšiak lesný.

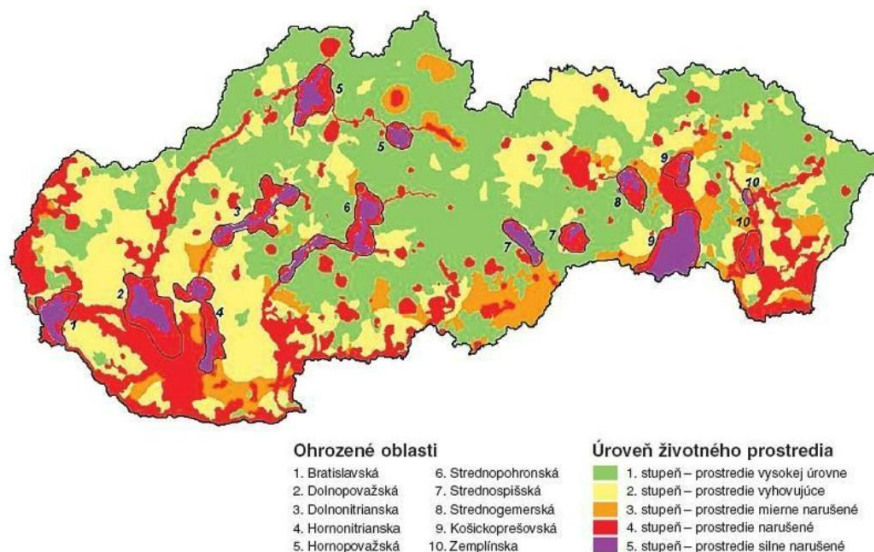
Orná pôda nemá v katastrálnom území významné zastúpenie. Je reprezentovaná zriedkavými parcelami, ktoré sú z časti bez drevinnej sprievodnej zelene. Jedná sa o parcely nachádzajúce sa na plochých hrebeňoch a na plochách s menším sklonom, ktoré sú v menšej miere ohrozené eróziou. Sprievodná zeleň tu pozostáva z bylinnej zložky. Uvedená vegetácia je na ornej pôde jednoznačne zmenená vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Jedná sa hlavne o aplikáciu priemyselných hnojív a herbicídov, ktoré čiastočne ochudobnili plevelnú vegetáciu, ale aj sprievodnú zeleň najmä v krovitej forme.

Sprievodná zeleň poľnohospodárskych kultúr na teplejších stanovištiach je reprezentovaná nasledovnými druhmi: iskerník roľný (*Ranunculus arvensis*), veronica poľná (*Veronica agrostis*), hrachor hľuznatý (*Lathyrus tuberosus*), ostrotonožka poľná (*Coneolita gegalis*) a rumanček pravý (*Matricaria chamomila*). S prihliadnutím k tomu, že na ornej pôde je najviac hospodárskych zásahov, čo má na tamajšiu flóru najväčší dopad, má orná pôda najnižšiu ekologickú hodnotu.

1.7. Ochrana prírody

Obr. 23 Environmentálna mapa SR

Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky

Zdroj: SAŽP - CER Košice

Z mapy je vidieť, že územie obce Dubová a celého regiónu sa nachádza v prostredí s vysokou úrovňou životného prostredia, čo je veľkou výhodou územia a predstavuje jeden z potenciálov životného prostredia pre jeho rozvoj.

Obr. 24 Chránené územia SR

Prírodnú rezerváciu, spravidla predstavujúcu nadregionálne biocentrum ako súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže ministerstvo ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom za národnú prírodnú rezerváciu (v skratke NPR). Územie obce sa nenachádza v chránenom území ani v území NATURA 2000.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022 – 2029

Prehľad potenciálu obce Dubová pre vybrané ukazovatele /zdroj: ŠÚ SR SOBD 2021, Datacube, vlastné zisťovanie/

Základná charakteristika (31.12.2020)	
Kód obce	527254
Názov okresu	Svidník
Názov kraja	Prešovský
Štatút obce	obec
PSČ	090 11
Telefónne smerové číslo	054
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1355
Nadmorská výška obce - mesta v m	317
Celková výmera územia obce [m ²]	12 545 840
Hustota obyvateľstva na km ²	18,01
Spádovosť obce (30.11.2022)	
Sídlo matričného úradu	Nížny Mirošov
Sídlo pracoviska daňového úradu	Svidník
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Svidník
Sídlo Okresného súdu	Svidník
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Svidník
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Svidník
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Svidník
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Svidník

© Štatistický úrad Slovenskej republiky

Technická vybavenosť (30.11.2022)	
Pošta	nie
Káblková televízia	nie
Verejný vodovod	áno
Verejná kanalizácia	nie
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	nie
Rozvodná sieť plynu	áno
Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy - názov	Bardejov
Najbližšia zastávka vlakov osob. dopravy - vzdialenosť v km	20

Demografia

Počet obyvateľov k 31.12. spolu	210	Počet živonarodených spolu	0
Muži	100	muži	0
Ženy	110	ženy	0
Predproduktívny vek (0-14) spolu	24	Počet zomretých spolu	5
Produktívny vek (15-54) ženy	66	muži	3
Produktívny vek (15-59) muži	83	ženy	2
Poproduktívny vek (65+Ž, 65+M) spolu	50	Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	-6
Počet sobášov	0	muži	-4
Počet rozvodov	0	ženy	-2

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022 – 2029

<i>Šport (30.11.2022)</i>		<i>Kultúra (30.11.2022)</i>	
Kúpalisko umelé alebo prírodné	nie	Knižnica	áno
Telocvičňa	nie	Videopožičovňa a DVD požičovňa	nie
Ihrisko pre futbal (okrem školských)	áno	Kino stále	nie

<i>Zdravotníctvo (30.11.2022)</i>	
Lekárne a výdajne liekov	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	nie
<i>Životné prostredie (30.11.2022)</i>	
Skládka komunálneho odpadu	nie
Množstvo komunálneho odpadu v tonách	31,0
Využívaný komunálny odpad v tonách	0,0
Zneškodňovaný komunálny odpad v tonách	31,0
<i>Vybrané služby (30.11.2022)</i>	
Predajňa potravinárskeho tovaru	nie
Predajňa zmiešaného tovaru	nie
Pohostinské odbytové stredisko	áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	nie
Predajňa pohonných látok	nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	nie
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	nie
Hotel (motel, hotel)	nie
Penzión *** až *	áno
Turistická ubytovňa **, *	nie
Chatová osada *** až *	nie
Kemping **** až *	nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	nie
Komerčná poisťovňa	nie
Komerčná banka	nie
Bankomat	nie

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

<i>Vybrané výsledky zo sčítania ...</i>			
Ukazovateľ	SEDB 1991	SODB 2001	SOBD 2011
Obyvateľstvo spolu - počet	278	243	229
muži - počet	130	113	113
ženy - počet	148	130	116
<i>Bývajúce obyv. podľa národností.:</i>			
	36,69	60,08	42,36
Slovenská %			
Maďarská %	0	0	0
Rómska %	4,68	1,23	7,42
Rusínska %	37,77	28,4	43,23
Ukrajinská %	20,5	8,23	2,62
Česká %	0	0	0
Moravská %	0	0	0
Sliezska %	0	0	0
Nemecká %	0	0	0
Poľská %	0	0	0
<i>Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania:</i>			
	2,88	5,76	8,73
Rímskokatolícke %			
Evanjelické %	0,36	0	0
Gréckokatolícke %	14,39	30,45	30,13
Pravoslávne %	56,83	60,49	49,78
Čs. Husitské %	0	0	0
Bez vyznania %	3,24	1,23	5,67
Ostatné %	0,36	0	0,04
Nezistené %	21,94	1,65	4,8
<i>Osoby ekonomicky aktívne spolu</i>	-	99	102
muži	-	54	59
ženy	-	45	43
Pracujúci spolu	-	52	69
muži	-	31	40
ženy	-	21	29
Nezamestnaní spolu	-	43	28
muži	-	23	19
ženy	-	20	9
Domy spolu	101	101	92
Trvale obývané domy spolu	94	81	67

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2024

Dubová
SODB 2020

Infraštruktúra	Obec	Majetok obce	Obec
Cestná sieť v km	5	Kultúrny dom	1
Cesty 1. kat.			
Cesty 2. kat	3	Múzeum	
Ostatné	2	Pamätná izba	
Železničná sieť v km	0	Knižnica	1
Plyn v m	2000	Klub dôchodcov	
Kanalizácia v m	0	Klub mládeže	
ČOV	nie	Kostol	2
Vodovod v m	3500	Hrad	
Vodný zdroj	áno	Kaštieľ	
Zber TKO	áno	Kaplnka	
Klasický	áno	Božie muky	
Separovaný	áno	Iné/specifikovať/	
Domové ČOV	nie	Galéria, kino	
Spôsob vykurovania	Plyn, drevo	Farský úrad	
Vedenie el.energie	áno	Sochy	
Vzdušné	áno	Kúrie	
Káblové	-	Parky	1
Železničná stanica	nie	Chránené územia	
Vlakové spojenie	nie	Chránený strom	3
Žel. zastávka	nie	Archeolog. Náleziská	
Autobus.stanica	nie	Tech. pamiatky	
Autobus.spojenie	áno	Pamätné miesta	
Z toho expresné	nie	Významné hroby	
Telefónny rozvod	áno	Zvonice	
Rozhlas, TV	áno		
Internet	áno		
Regionálne trasy TI	nie		
Medzinárodné trasy TI	nie		

Tabuľka č.2 – Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou k 30.11.2022

Tabuľka č.3– Hospodárenie obce k 31.12.2020 /zdroj INEKO/

Rozpočtová položka	Suma v EUR
Bežné príjmy	47 092
Bežné výdavky	41 647
Kapitálové výdavky	4 433
Krátkodobé záväzky	3 086
Čistý majetok na obyvateľa	729
Výsledok hospodárenia	3 952
Celkový dlh na obyvateľa	6
Finančné zdravie	Index 5,2 zo 6

A.I Analýza vnútorného prostredia

Ludské zdroje

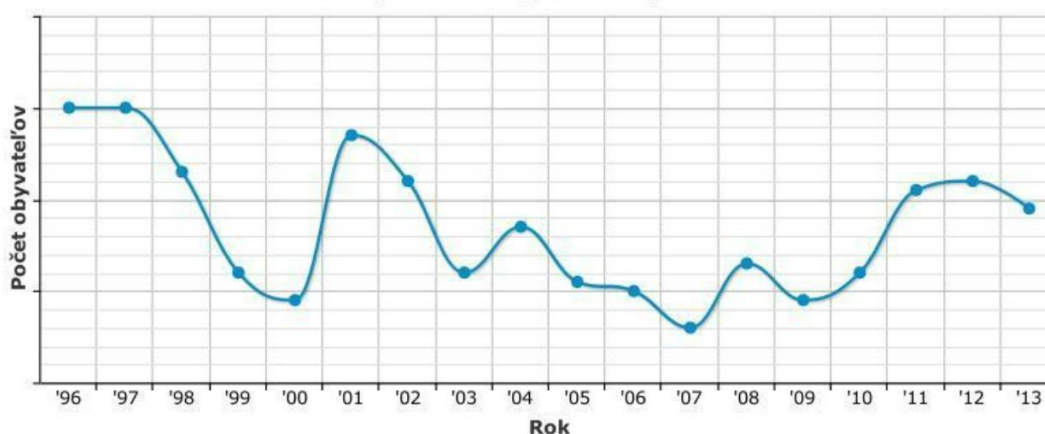
Obyvateľstvo ako jeden zo základných faktorov existencie obce nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov.

Vývoj počtu obyvateľov obce v posledných 8 rokoch charakterizoval negatívny klesajúci resp. kolísajúci trend. Pri SODB v roku 2011 obec mala 229 trvale bývajúcich obyvateľov. K 1.1.2015 v obci Dubová bývalo 223 osôb. Pomer žien a mužov je viac-menej vyrovnaný so slabou prevahou žien.

V strednodobom horizonte sa očakáva pokles počtu obyvateľstva obce na úrovni okolo 220 (k tomu by mali prispievať aj nedostatok pracovných príležitostí, odchod mladých za prácou mimo región, záporné prirodzené demografické saldo, ai.). Úloha stabilizovať demografickú situáciu v obci a vytvoriť podmienky pre zastavenie odchodu mladých ľudí z územia si vyžaduje prijať na plánovacie obdobie tieto úlohy a ciele:

- vytvárať podmienky pre zastavenie klesajúceho počtu obyvateľov obce, resp. ďalší rast počtu obyvateľov obce,
- vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít a služieb v obci a napomáhať ich tvorbe v rámci regiónu.

Počet obyvateľov v jednotlivých rokoch

graf. 1: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Dubová

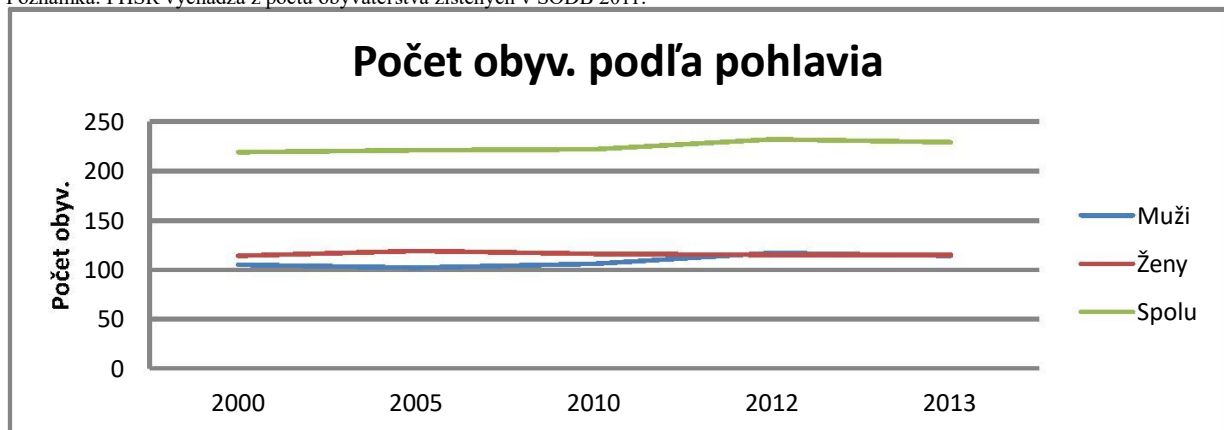

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Rok	Počet obyvateľov
2014	216
2015	223
2016	219
2017	222
2018	231
2019	232
2020	229
2021	223
2022	210

Zdroj: Obecný úrad, SODB 2011

Poznámka: PHSR vychádza z počtu obyvateľstva zistených v SODB 2011.

Graf č. 2 prehľad obyvateľov obce podľa pohlavia

Tab. 4: Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti v roku 2020

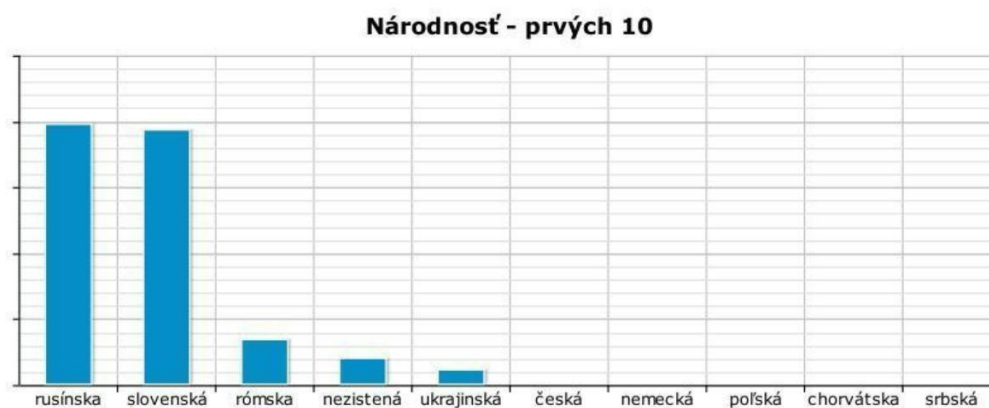
Národnosť	Počet osôb
Slovenská	66
Maďarská	0
Rómska	20
Rusínska	130
Ukrajinská	2
Česká	0
Nemecká	0
Poľská	0
Chorvátska	0
Srbská	0
Ruská	0
Židovská	0
Moravská	0
Bulharská	0
Ostatné	0
Nezistené	11
Spolu	229

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

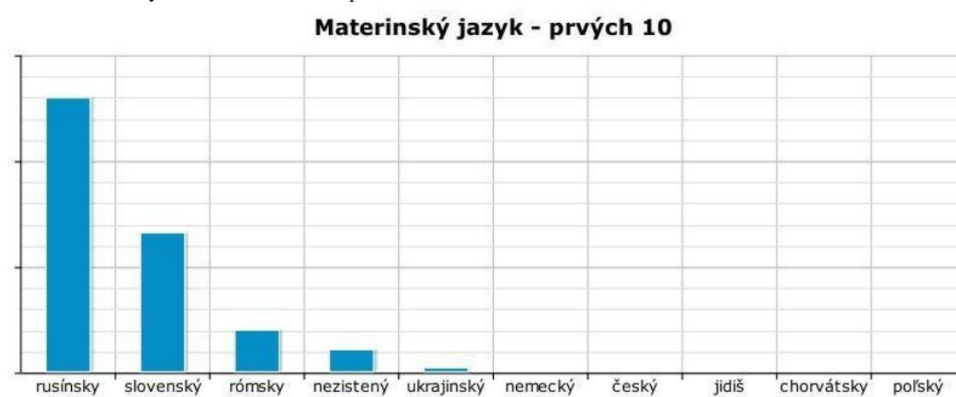
V národnostnej štruktúre obce má významné zastúpenie obyvateľstvo rusínskej národnosti (56,77 %). K slovenskej národnosti sa hlásilo 28,83 % obyvateľov, rómskej 8,73%.

Graf.č.3 rozdelenie obyvateľov podľa národnosti rok 2011

Graf č. 4 vizuálne rozdelenie obyvateľov obce Dubová podľa národnosti 2001

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Graf č. 5 - 7 – rozdelenie obyvateľov obce Dubová podľa použitia jazyka – rok 2001

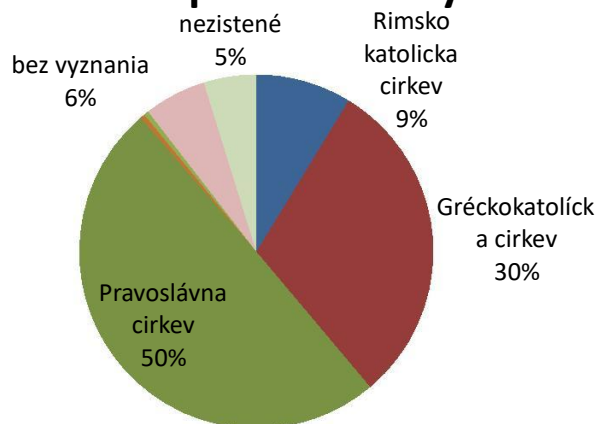
Tab. 5: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Počet osôb
Rímskokatolícka cirkev	20
Gréckokatolícka cirkev	69
Pravoslávna cirkev	100
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0
Reformovaná kresťanská cirkev	0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1
Evanjelická cirkev metodistická	0
Kresťanské zbory	0
Apoštolská cirkev	1
Bratská jednota baptistov	0
Cirkev adventistov siedmeho dňa	0
Cirkev bratská	0
Židovské náboženské obce	0
Starokatolícka cirkev	0
Cirkev československá husitská	0
Novoapoštolská cirkev	0
Bahájske spoločenstvo	0
Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	0
Iné	0
Bez vyznania	10
Nezistené	11
Spolu	210

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Podľa SODB 2011 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominujú obyvatelia, ktorí sa hlásia k pravoslávnej cirkvi (tvoria 49,78 % obyvateľstva obce). Bez náboženského vyznania je 13 osôb.

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

Prirodzený pohyb obyvateľstva

Populácia obce má nízku priemernú úroveň pôrodnosti, kým miera úmrtnosti v obci je pomerne vysoká. Obec Dubová vykazuje relatívne nepriaznivé trendy vývinu prirodzeného pohybu obyvateľstva.

Tab. 6: Vývoj počtu narodených v obci Dubová v období 20015-2022

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Počet narodených v priebehu roka	1	1	1	3	1	0	4	2	

Zdroj: Datacube

Tab. 7: Vývoj počtu zomretých v obci Dubová v období 2015-2022

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Počet úmrtí v priebehu roka	5	3	3	5	2	4	3	4	

Zdroj: Datacube

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje výrazný prirodzený úbytok obyvateľstva v obci (v období 2006-2014 počet narodených bol 13, kým počet zomretých bol 34), čo zapríčiňuje hlavne veková štruktúra obyvateľstva (vysoký podiel ľudí vo veku nad 60 – 21,83%).

Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-65 ženy 15-65) a poproduktívnom (muži nad 65, ženy nad 65) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivý. Veková štruktúra obyvateľstva obce Dubová mala v r. 2012 veľmi nepriaznivú skladbu. Index starnutia vyjadrujúci pomer poproduktívneho obyvateľstva k predproduktívnemu je tiež veľmi nepriaznivý, hlavne u žien.

Tab. 8: Prehľad vybraných ukazovateľov vekovej štruktúry obyvateľstva v obci Dubová

Pohlavie	Počet spolu	Veková skupina (v %)			Vybrané ukazovatele veku			
		0-14	15-64	65+	Priemerný vek	Mediánový vek	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia
Muži	117	14	87	16	41	41,5	114	34,48
Ženy	115	11	70	34	48	45,67	309	64,42
Spolu	232	25	157	50	44	42,8	200	47,77

Stav k 31.12.2021

Zdroj: Štatistický úrad SR

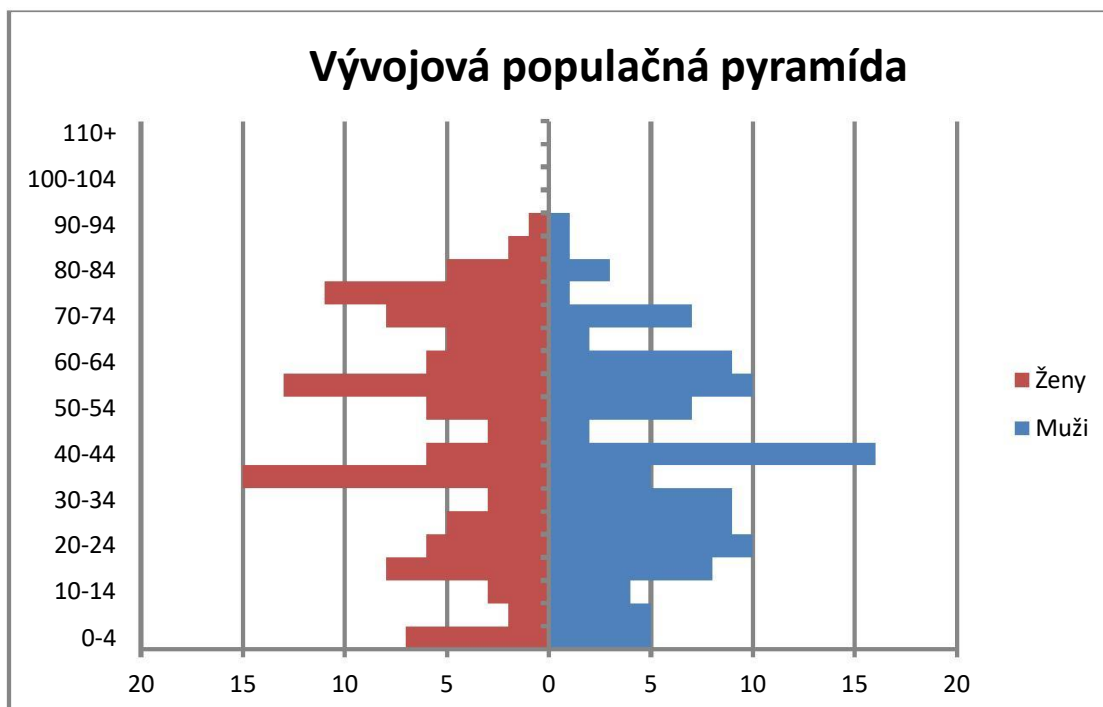
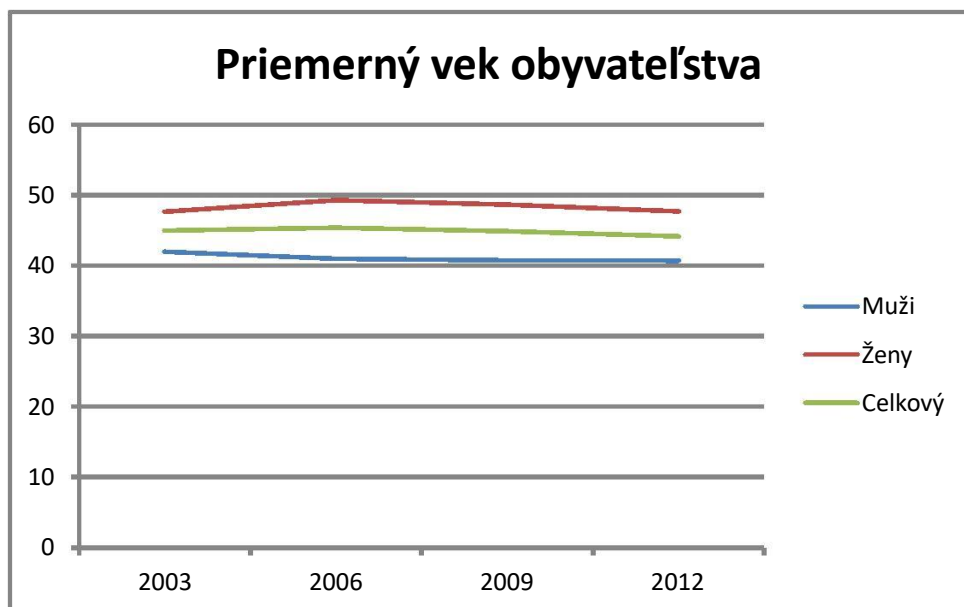

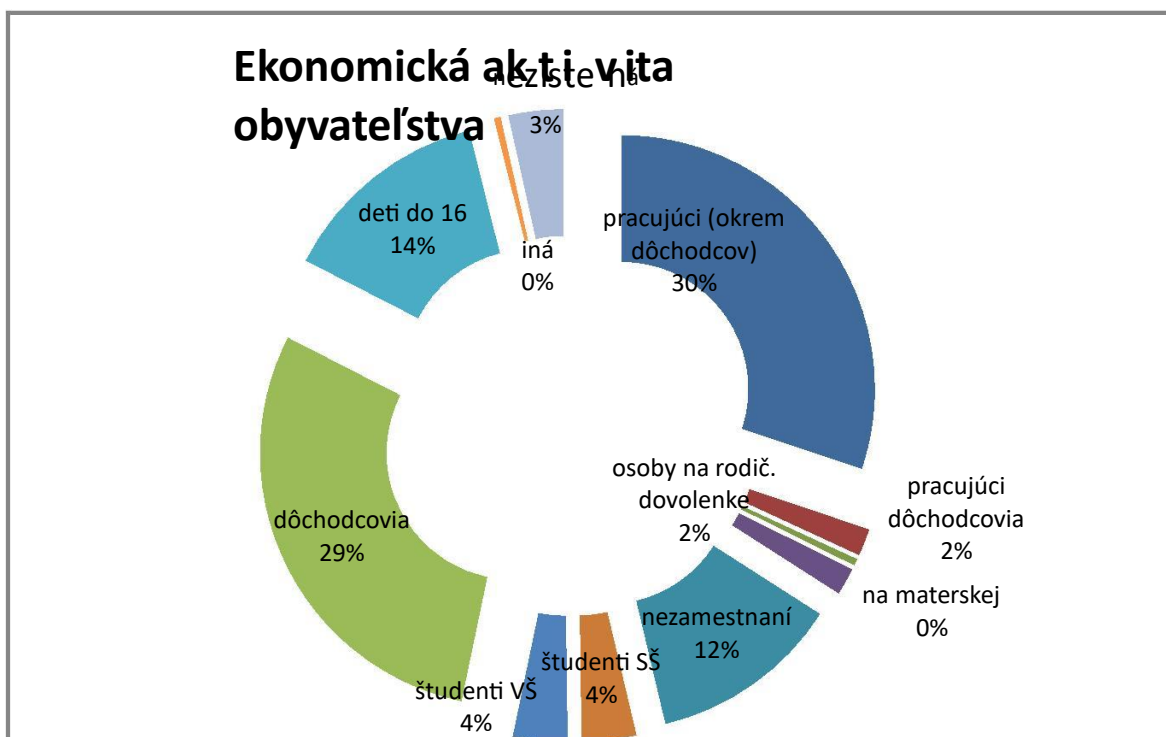
Mechanický pohyb obyvateľstva

Priestorová a sociálna mobilita obyvateľstva navzájom od seba závisia. Zmena sociálnej štruktúry vyvoláva priestorové pohyby obyvateľstva. Stagnácia ekonomiky, nedostatok pracovných miest

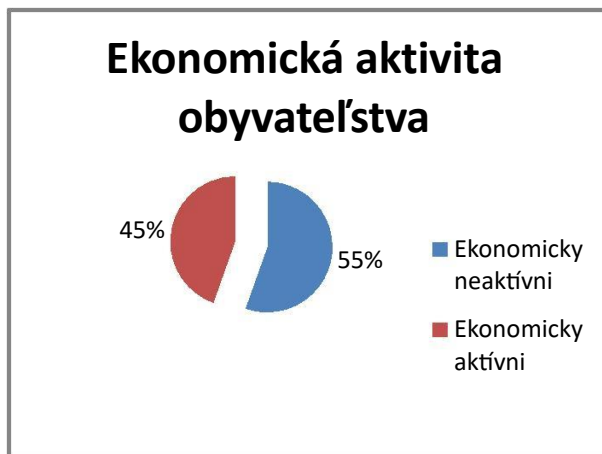
a starnutie obyvateľstva, presun obyvateľov do okresných, krajského alebo iných miest, resp. do zahraničia, vyvolali rozsiahle presuny obyvateľstva do miest – migrácia občanov obce v podstate odráža rozdiely medzi okolitými sídlami v sociálnych a ekonomických podmienkach života ľudí.

Z priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania rozhodujúca zložka pracovnej sily je zamestnaná v mestách Svidník a Bardejov, jedná sa väčšinou o štátnu a verejnú správu, banky.

Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. Pri tomto pohybe vznikajú významné zmeny v priestorovom rozmiestnení pracovnej sily. Tá je však do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. Podiel ľudí odsťahovaných z obce nie je výrazný, odliv mladých z územia nie je spojený so zmenou trvalého pobytu. V období 2006-2014 do obce sa prisťahovalo 46 osôb, pričom v tom istom období z obce sa odsťahovalo len 28 osôb. Tieto údaje svedčia o veľkom migračnom prírastku obyvateľstva. Analýzou rastu počtu prisťahovaných sa zistil prírastok hlavne z radov obyvateľov rómskej komunity, prevažne mladých rodín.

Tab. 9: Vývoj počtu prisťahovaných do obce Dubová v období 2015-2022

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Počet prisťahovaných v priebehu roka	4	5	12	2	6	10	3	2	

Zdroj: Datacube

Tab. 10: Vývoj počtu odsťahovaných z obce Dubová v období 2015-2022

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Počet odhlásených v priebehu roka	1	7	3	4	2	2	3	3	

Zdroj: Datacube

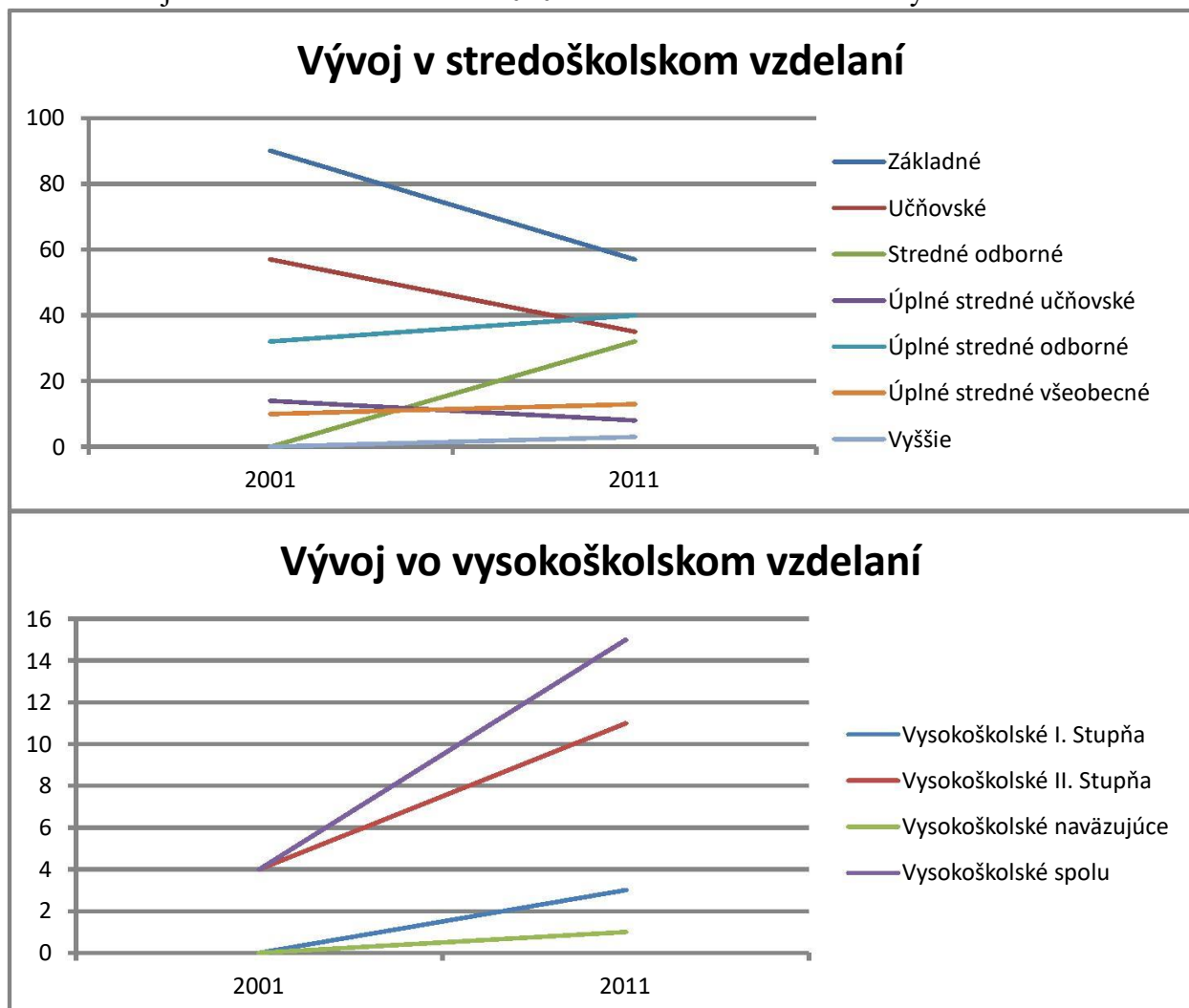
Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva

Táto mobilita zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

V roku 2022 bolo v obci 194 ekonomicky aktívnych osôb. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 45,3 %. V čase SODB 2020 v obci bolo 28 nezamestnaných, čo predstavovalo 14,4 % ekonomicky aktívnych osôb. V období 2017-2022 počet nezamestnaných mierne klesol. K 31.12.2021 miera evidovanej nezamestnanosti v obci bola 18 %, kým celoštátny priemer bol 12,29 %.

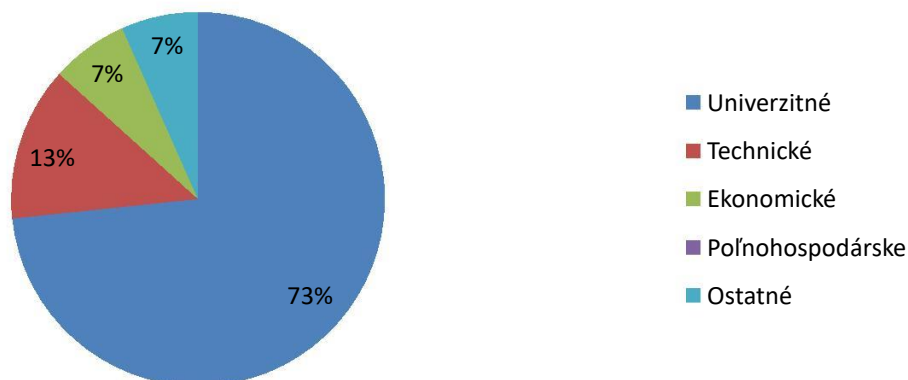
Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a podmieňujúcich úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva nevykazuje obec konkurencieschopnú vzdelanostnú úroveň - v obci je na základe SOBD 2020 vzdelanostná úroveň obyvateľov nasledovná:

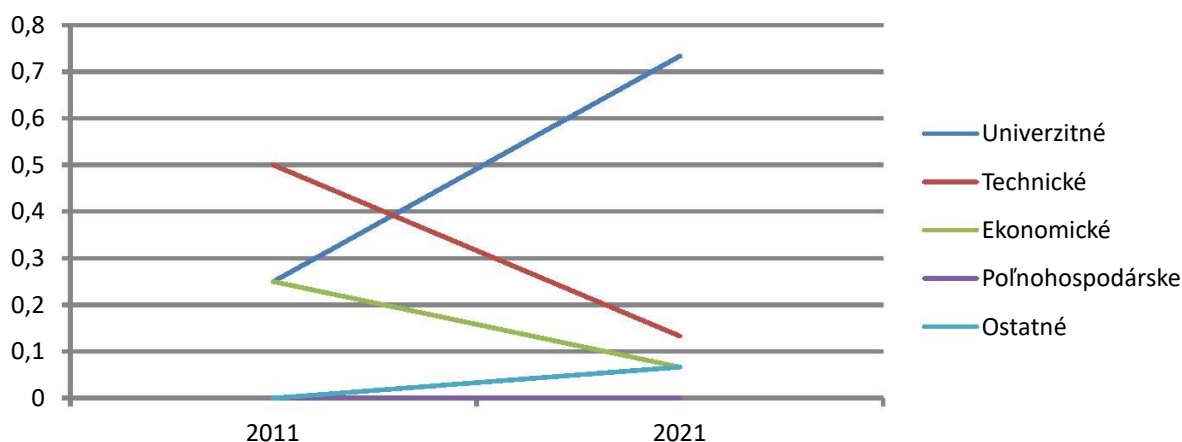

Vysokoškolské vzdelanie podľa zamerania

Vývoj zamerania vysokoškolsky vzdelaných

Tab. 11: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania – I

Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Najvyššie dosiahnuté vzdelanie				
	Základné	Učňovské (bez maturity)	Stredné odborné (bez maturity)	Úplné stredné učňovské (s maturitou)	Úplné stredné odborné (s maturitou)
229	57	35	32	8	40

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2020

Tab. 12: Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania – II.

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie						
Úplné stredné všeobecné	Vyššie odborné	Vysokoškolské bakalárske	Vysokoškolské inž., mag., doktor.	Vysokoškolské doktorandské	Bez vzdelania	Nezistené
13	3	3	11	1	0	7

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2020

Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Miera nezamestnanosti v obci Dubová je vysoká – vyššia ako krajský priemer, k 31.12.2021 jej hodnota bola 18%, v obci bolo evidovaných na UPSVaR 29 nezamestnaných, z toho 11 žien a 18 mužov. Miera nezamestnanosti aj v okrese Svidník je tiež dlhodobo vysoká v – vyššia než priemer v Prešovskom kraji – 20,05%.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Tab. 13: Regióny podľa miery evidovanej nezamestnanosti v SR k 31.12.2020

Územie	Miera evid. nezam. v %
Obec Dubová	18,00
Slovensko	12,29
Okres Svidník	20,05
Prešovský kraj	17,45

Zdroj: obec, PPA, 2020

Tab. 14: Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci Dubová
v období 2015-2022

Počet evidovaných nezamestnaných k 31.12.2013			Počet evidovaných nezamestnaných k 31.12.2015		
muž	žena	spolu	muž	žena	spolu
16	10	26	18	11	29

Zdroj: UPSVAR, 2020

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

SODB 2020

TAB. 15 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Dubová				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	4	1	5	3
Lesníctvo a ťažba dreva	2	0	2	1
Výroba potravín	1	0	1	0
Výroba textilu	0	1	1	0
Výroba odevov	0	2	2	1
Výroba kože a kožených výrobkov	0	1	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	0	2	0
Výroba papiera a papierových výrobkov	2	0	2	0
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	0	1	0
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	0	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	5	1	6	5
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	1	1	0
Výroba elektrických zariadení	1	0	1	1
Výroba strojov a zariadení i. n.	4	0	4	3
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	1	2	2
Výstavba budov	2	0	2	0
Inžinierske stavby	2	1	3	3
Špecializované stavebné práce	12	0	12	9
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	1	0	1	1
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	1	1	2	2
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	1	3	4	2
Pozemná doprava a doprava potrubím	4	0	4	3
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	0	1	1
Poštové služby a služby kuriérov	0	1	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	7	8	6
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	3	0	3	0
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	1	1	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	3	5	5
Vzdelávanie	0	5	5	4
Zdravotníctvo	1	6	7	6
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1	1
Sociálna práca bez ubytovania	1	5	6	6
Činnosti herní a stávkových kancelárií	1	0	1	1
Nezistené	1	1	2	1
Spolu	59	43	102	71

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

dĺžka evidencie	Počet evidovaných nezamestnaných k 31.12.2021
0-3 mesiacov	3
4-6 mesiacov	1
7-9 mesiacov	5
10-12 mesiacov	1
13-18 mesiacov	5
19-24 mesiacov	1
25-30 mesiacov	3
31-36 mesiacov	2
37-42 mesiacov	0
43-48 mesiacov	2
nad 48 mesiacov	6

Tab. 16: Štruktúra počtu evidovaných nezamestnaných podľa dĺžky evidencie v obci Dubová v roku 2021Zdroj: UPSVAR, 2021

veková štruktúra.	Počet evidovaných nezamestnaných k 31.12.2020
< 15 rokov	0
≥ 15 do < 16 rokov	0
≥ 16 do < 17 rokov	0
≥ 17 do < 18 rokov	0
≥ 18 do < 19 rokov	0
≥ 19 do < 20 rokov	0
≥ 20 do < 25 rokov	6
≥ 25 do < 30 rokov	6
≥ 30 do < 35 rokov	2
≥ 35 do < 40 rokov	5
≥ 40 do < 45 rokov	4
≥ 45 do < 50 rokov	1
≥ 50 do < 55 rokov	2
≥ 55 do < 60 rokov	3
≥ 60 rokov	0

Tab. 17: Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných v obci Dubová v roku 2014Zdroj: UPSVAR, 2021

vzdelanostná štruktúra	Počet evidovaných nezamestnaných k 31.12.2021
I ⁰ - Neukončené základné vzdelanie	0
I ¹ - Základné vzdelanie	4
I ² - Nižšie stredné odborné vzdelanie	0
I ³ - Stredné odborné vzdelanie	13
I ⁴ - Úplné stredné odborné vzdelanie	7
I ⁵ - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	1
I ⁶ - Vyššie odborné vzdelanie	0
I ⁷ - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	0
I ⁸ - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	4
I ⁹ - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	0

Tab. 18 Štruktúra nezamestnaných podľa dosiahnutého vzdelania v obci Dubová v roku 2021, USPVaR, 2021

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Tab.19: Obyvateľstvo trvalo bývajúc v obci podľa počítačových znalostí

Trvalo bývajúc obyv. spolu	Práca s textom			Práca s tabuľkami			Práca s elektronickou poštou (email)			Práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
229	96	104	29	75	115	39	84	107	38	108	91	30

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2020

Tab. 20: Základné charakteristiky obyvateľstva obce podľa ekonomických aktivít

Trvalo bývajúc obyvateľst vo	Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16. rokov (nar. po 20.5.1995)	Iná	Nezistená	Z toho ekonomicky aktívny
229	69	4	1	4	28	8	8	0	67	0	31	1	8	102

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2020

Mzdy

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Cena práce je nemotivačným faktorom z pozície zamestnávateľa, ak je jej rast rýchlejší než rast produktivity práce. Úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy za 4. štvrťrok 2020 v okrese Svidník dosiahla 67,55% celoštátneho ukazovateľa. Vo 4. štvrťroku 2020 priemerná nominálna mesačná mzda v okrese Svidník bola 716 EUR – pričom priemerná nominálna mesačná mzda v SR bola 1060 EUR.

Tab. 21: Regionálna štruktúra priemernej nominálnej mesačnej mzdy v EUR podľa hospodárskych aktivít SK NACE Rev. 2 v okrese Svidník, PSKa SK /4. štvrťrok 2020/*

Hospodárske odvetvie	Slovenská republika	Prešovský kraj	Okres Svidník
Spolu	1033	767	738
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	896	701	750
Priemysel spolu	1077	765	646
Ťažba a dobývanie	1042	724	99 999
Priemyselná výroba	1060	757	585
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1597	1032	1003
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	930	705	741
Stavebníctvo	1003	683	645
Veľkoobchod a maloobchod;			
	961	694	556
Doprava a skladovanie	871	767	738
Ubytovacie a stravovacie služby	624	535	99 999
Informácie a komunikácia	2037	1263	99 999
Finančné a poisťovacie činnosti	1607	1118	1087
Činnosti v oblasti nehnuteľností	925	733	99 999
Odborné, vedecké a technické činnosti	1662	945	99 999
Administratívne a podporné služby	658	587	898
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1137	871	811
Vzdelávanie	873	811	750
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	897	829	758
Umenie, zábava a rekreácia	767	650	601
Ostatné činnosti	67610	476	495

Poznámka:

Údaje sú za podniky a organizácie s 2 a viac zamestnancami.

Údaje za SR sú vrátane zamestnancov pracujúcich v zahraničí.

Číslo (99999999) znamená, že údaje nie je možné publikovať pre jeho dôverný údaj.

Dôverné údaje sú to údaje o počte zamestnancov podniku menšom alebo rovnom 10 zamestnancom.

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2014

V strednodobom horizonte jednou z hlavných priorít obce je podporovať rast pracovných miest, zvyšovať zamestnanosť a tak prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľov obce.

Ludia ohrození rizikom vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 50 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

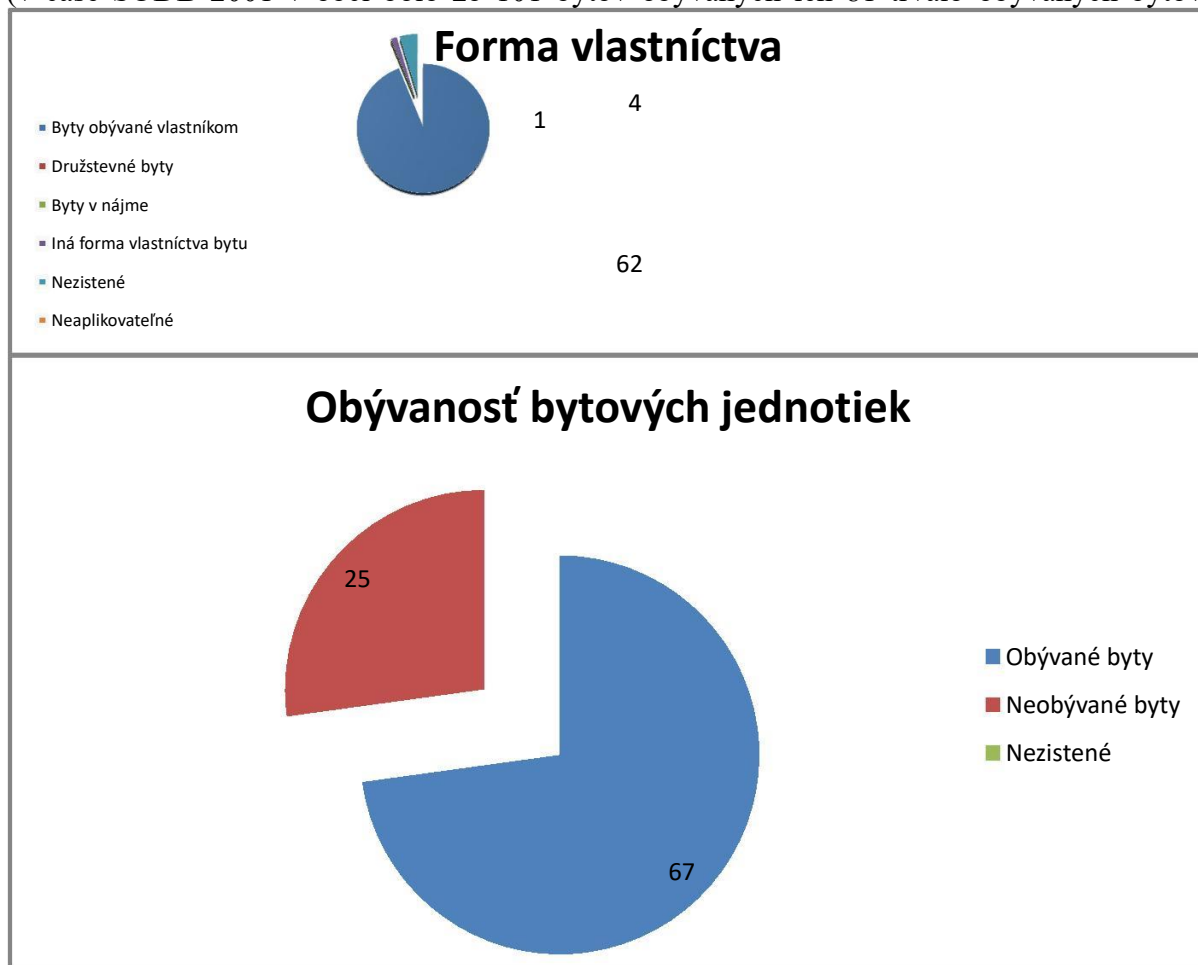
poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

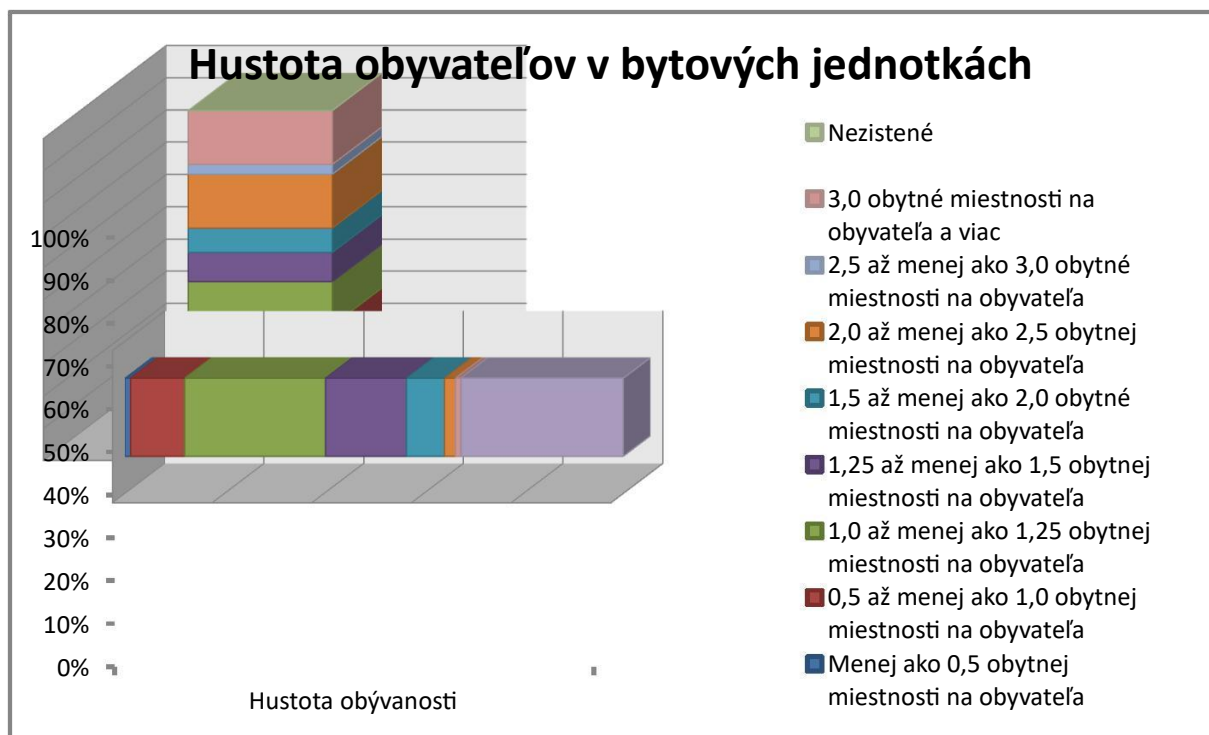
Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov. V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

Domový a bytový fond

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

V čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) v roku 2011 v obci bolo 92 bytov. V čase SODB 2011 v obci bolo 67 trvalo obývaných bytov. Na domovom fonde obce 100 %-ný podiel mali rodinné domy. Veľká časť neobývaných bytov je určitou rezervou pre rozvoj chalupárstva, resp. predajom, prenájmom pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov, nakoľko sú cenovo prístupné. Ich prevodom, resp. prenájmom sa spravidla zvyšuje ich technická vybavenosť. Počet trvale obývaných bytov v obci poklesol výrazne za desaťročie 2001-2011 (v čase SODB 2001 v obci bolo zo 101 bytov obývaných len 81 trvalo obývaných bytov).

Obytné jednotky podľa roku výstavby

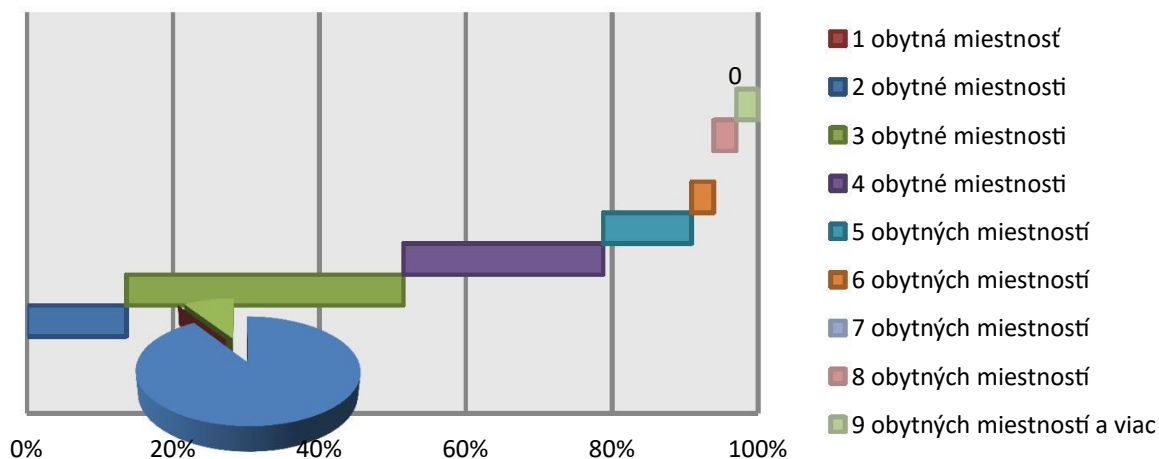
Obdobie výstavby

	0%	20%	40%	60%	80%	100%
	Obdobie výstavby					
pred r.1919	1					
1919 - 1945	10					
1946 - 1960	26					
1961 - 1970	15					
1971 - 1980	7					
1981 - 1990	2					
1991 - 2000	0					
2001 - 2005	1					
2006 a neskôr	0					
Nezistené	30					

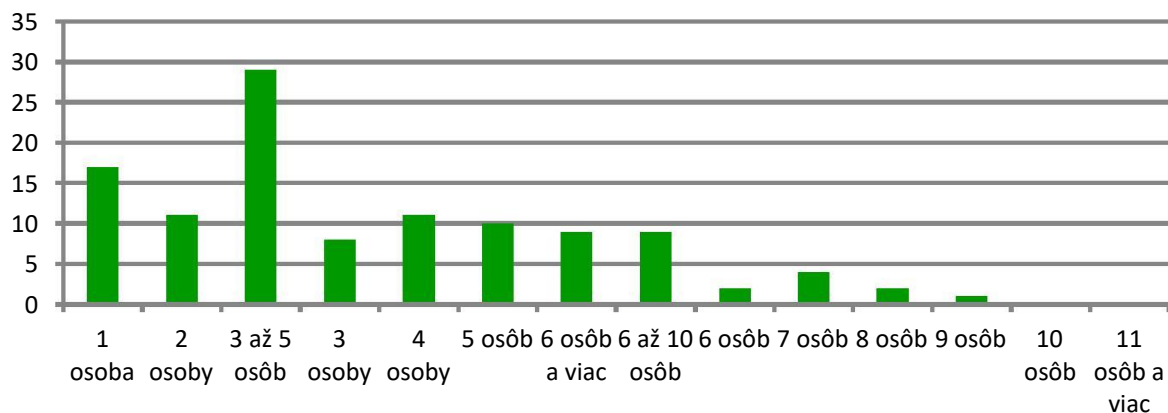
V rámci SOBD 2020 bolo evidovaných 25 neobývaných domov, ktoré sú často vo veľmi zlom technickom stave.

Byty podľa počtu miestností

Počet obyvateľov v byte

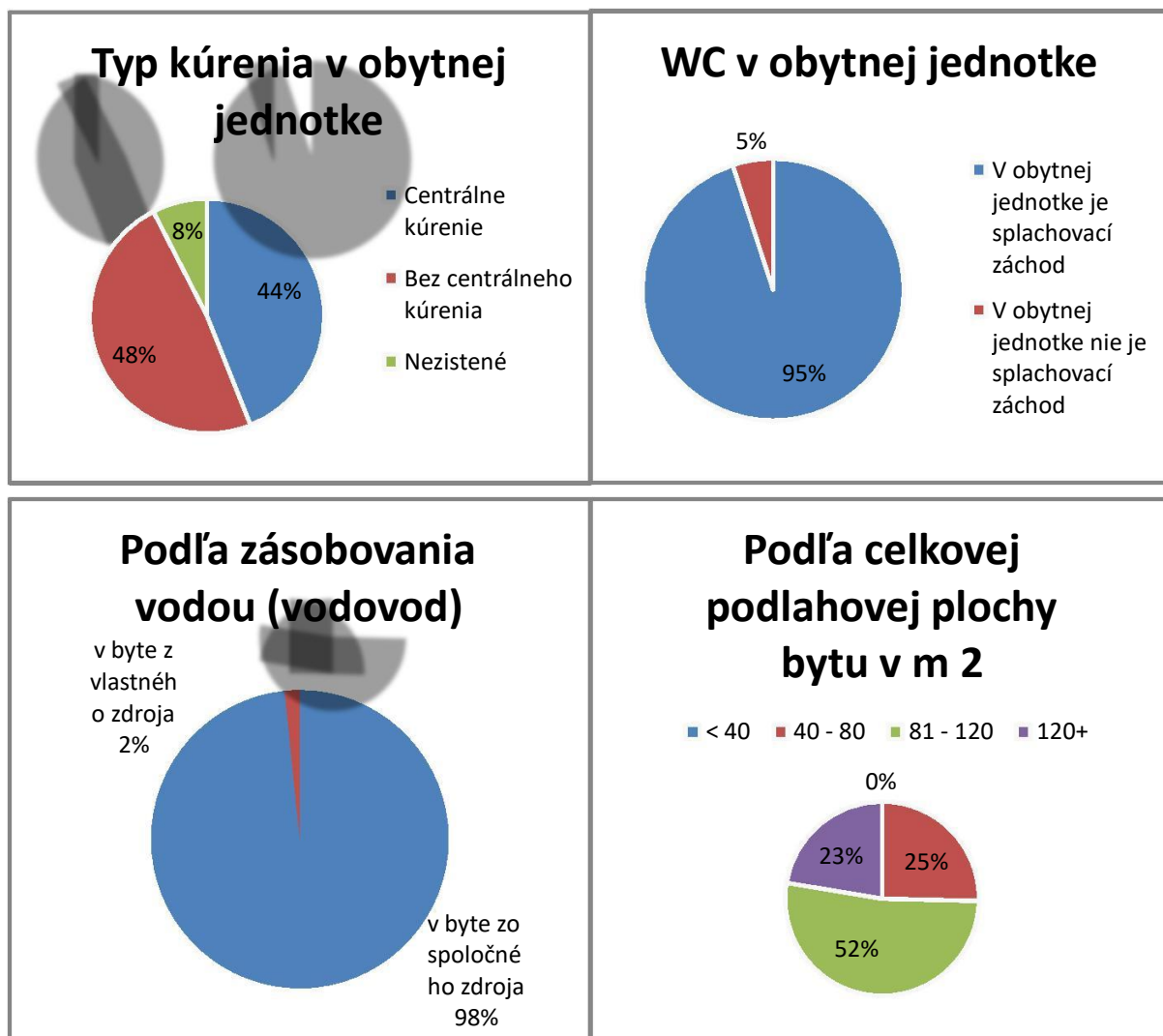

Kúpeľňa v obytnej jednotke

6

60

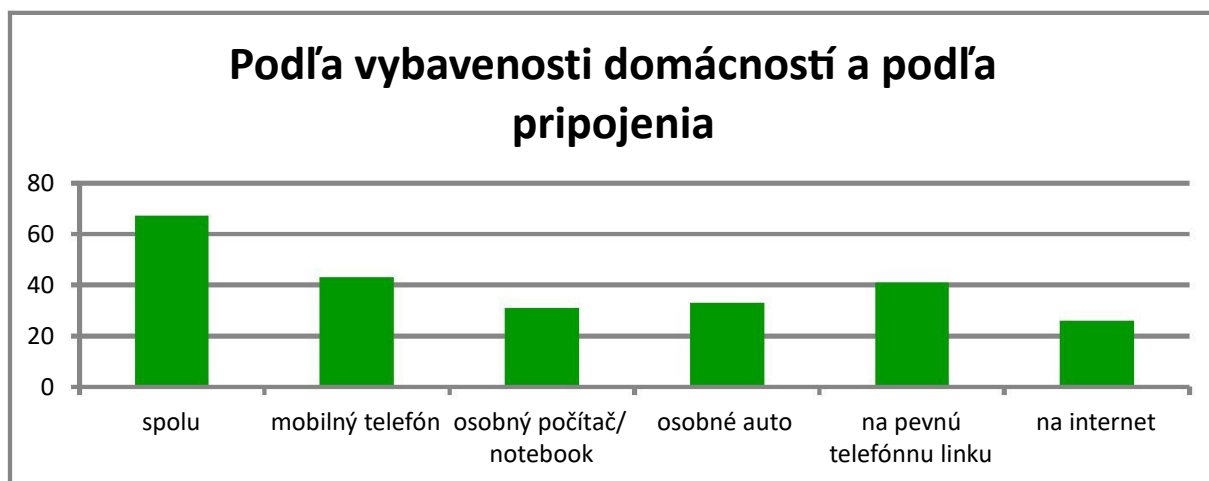
- V obytnej jednotke je zabudovaná vaňa alebo sprcha
- V obytnej jednotke nie je zabudovaná vaňa alebo sprcha
- Nezistené

Trvalo obývané domy vykazujú nepriaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je nad celoslovenským priemerom. Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Celkový charakter životnej úrovne obyvateľstva sa prejavuje rastom hmotnej spotreby obyvateľstva a jej kvality. Konkrétnym prejavom toho je vysoká vybavenosť domácností predmetmi dlhodobej spotreby.

Tab. 22: Vývoj počtu postavených rod. domov v obci v období 2015-2022

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet postavených rod. domov (v rámci IBV)								

Zdroj: Obecný úrad

V strednodobom horizonte je potrebné ďalej rozvíjať kvalitu služieb poskytovaných obcou pre zlepšenie života v obci, hlavne podporou bývania pre mladých ľudí a zlepšenie sociálnej starostlivosti o starých a odkázaných občanov.

Dopravná a technická infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

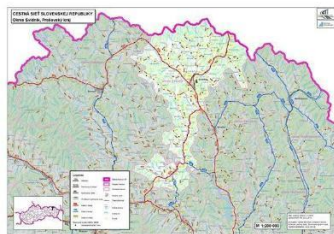
Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektivitu dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Zájmové územie sa nenachádza na transeurópskej dopravnej sieti EÚ v rámci TEN-T, najbližšia pozemná komunikácia štátneho významu je cca 18 km štátna cesta 77 do Bardejova a cca 18 km štátna cesta E371/73 do Svidníka, ktorá je významnou a zároveň najvyťaženejšou cestou medzinárodného významu Prešov -Giraltovce - Svidník do Poľska cez Duklianský priesmyk.

Hraničný prechod je pri Vyšnom Komárniku a v obci Nižná Polianka. Železničná trať sa v okrese nenachádza. Menšie letisko v okrese je letisko Svidník – Dukla Air. Najbližšie letisko je v Košiciach, Poprade.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Obec má relatívne nepriaznivú dopravnú polohu vo vzťahu k diaľničnému systému Európy: najbližší vjazd na diaľnicu D1 je v Prešove vo vzdialenosti 60 km – ktorou je zabezpečené diaľničné prepojenie medzi Slovenskou republikou a Maďarskom av rámci SR.

Cestná infraštruktúra

Väčšina miestnych komunikácií nemá bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie však

majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie. Kvalita obecných komunikácií je nedostatočná, je nevyhnutná ich rekonštrukcia a oprava. Obec má pomerne rozvetvenú sieť obecných ciest. V obci chýbajú chodníky, resp. ochranné zábradlie pozdĺž cesty, ktorá prechádza centrom obce a spája Nižný Mirošov s Bardejovom. Obec má pomerne bohatú sieť poľných ciest – jedna spája Vyšný Mirošov a Dubovú a väčšinou roka slúži ako dopravná spojnice pri ceste do Svidníka alebo susedných obcí.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

V strednodobom horizonte je potrebná rozsiahla rekonštrukcia miestnych komunikácií a výstavba chodníka aspoň pozdĺž cesty II. triedy, ktorá prechádza centrom obce vzhľadom na bezpečnosť chodcov a plynulosť dopravy.

Železničná doprava

Obec Dubová nemá železničné spojenie. Najbližšia železničná stanica je v okresnom meste Bardejov, čo je cca 18 km od obce. V rámci celého okresu Svidník nie je železničné dopravné spojenie, čo je veľkou nevýhodou územia, hlavne v období, keď v rámci sociálnych balíkov Vlády SR je umožnené bezplatné cestovanie vlakom pre študentov.

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do okresného centra Bardejov (cca 18 km),
- cesty do okresného centra Svidník (cca 18 km).

Hromadnú prepravu osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi zabezpečuje autobusová preprava (prostredníctvom liniek SAD Prešov a.s. a SAD Vranov n/Topľou).

Ostatné druhy dopravy

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce, rekreácie a relatívne málo frekventovaný charakter dopravy v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútrošídlných dopravných

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Nie menej dôležitým je aj faktor rozšírenia ponuky v rámci cestovného ruchu o možnosť cykloturistiky. Územím prechádza cyklotrasa C 5892- zelená v dĺžke 25 km s názvom „Na križovatke kultúr“ a červená 015.

V strednodobom horizonte je potrebné vybudovať cyklotrasu, resp. cyklochodník spájajúcu

*obce územia OZ
Dukla v rámci
jednej siete, resp.
územie pod Duklou
a okolo
Bardejovských
kúpeľov
s prepojením na
európsku sieť
cyklotrás
EUROVELO 11
spájajúcu Nórsko
s Gréckom.*

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec Dubová má od roku 1950 vybudovaný verejný vodovod, obec je napojená na vlastný vodný zdroj a má 110 pripojok. Vodovod je v správe Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., prevádzka Svidník. Stav vodovodnej siete umožňuje väčšine obyvateľov obce, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na kvalitnú pitnú vodu z verejného vodovodu. V obci sa nachádza niekoľko studní, obecná studňa v obci nie je.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Čistenie odpadovej vody v obci nie je vyriešené, v obci nie je žiadna kanalizácia a ani ČOV, najbližšia kanalizácia je v obci Vyšný Mirošov. Domové ČOV sa taktiež v obci nenachádzajú, obyvatelia využívajú trativody, septiky a žumpy.

Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané prirodzenými rigolmi a prícestnými odvodňovacími rigolmi.

V strednodobom horizonte je potrebné zabezpečiť komplexné odkanalizovanie obce – zabezpečiť rast napojenosti domácností a organizácií na verejnú kanalizáciu a tak zlepšiť podmienky pre rozvoj obce z hľadiska rozvoja bytovej výstavby, priemyslu a turistického ruchu. Podporu dostanú projekty tzv. zelenej infraštruktúry pre zachyt dažďovej vody a udržanie malého vodného cyklu.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Dubová bola v 1950 elektrifikovaná, je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce.

Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich 48 elektrických betónových stĺpoch. Verejné osvetlenie obce je v dobrom technickom stave, svietidlá sú úsporné.

Zásobovanie plynom

Obec Dubová bola v roku 2021 splynofikovaná, inštalácia plynovej prípojky bola realizovaná u 40 domácností.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední, ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Obec má dobré GSM pokrytie od najväčších mobilných operátorov: T-Mobile a.s. v menšej kvalite Orange a.s. a O2 Slovakia s.r.o. Operátor 4ka v území nie je prístupný.

V obci nie je dostupný širokopásmový internet, avšak obec sa nenachádza v zozname obcí tzv. bielych miest“ NASES.

Hospodársko-ekonomický potenciál obce

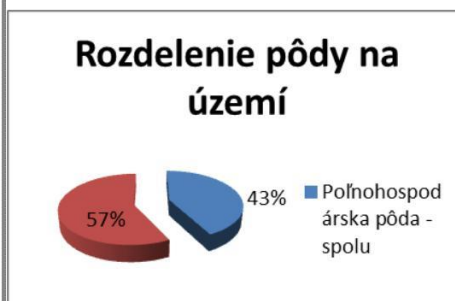
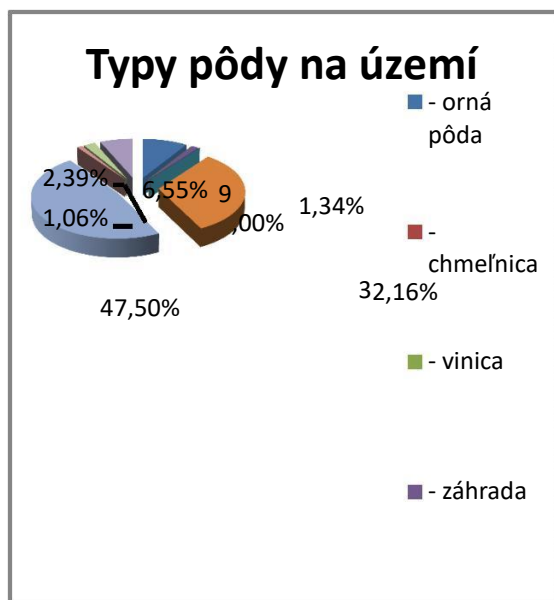
Ekonomický potenciál obce je nižší ako priemer Slovenska. Širší priestor obce – okres Svidník, resp. Bardejov – patrí do kategórie zaostalých priemyselno-poľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie majú služby a ťažba dreva.

Polnohospodárstvo

Polnohospodárstvo predstavuje jeden z potenciálov tvorby pracovných miest. Vychádza to zo

skutočnosti, že v obci bolo od roku 1951 JRD a takmer všetci obyvatelia obce boli jeho zamestnancami. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci v súčasnosti je 533,20 ha, čo predstavuje 42,50% % z jej celkovej výmery, z toho orná pôda predstavuje 112,92 ha, čo je 9%. TTP tvoria 403,45 ha, čo je 32,16 % územia obce. Lesné pozemky tvoria cca 47,50% katastra. Pestoval sa najmä jačmeň, ovos, raž a kukurica na kŕmne účely, v úrodnejších častiach okresu Svidník pšenica. Živočíšna výroba prevláda nad rastlinnou.

V obci bol v 60 –tych rokoch založený ovocný sad, ktorý je však v súčasnosti zanedbaný a nemá žiadnu produkčnú hodnotu. Chov rýb sa v obci nerealizuje

Tab. 23: Štruktúra poľnohospodárskeho pôdného fondu obce Dubová (v ha)

Obec	Rozdelenie pôdy (ha)												
	Celková výmera územia obce - mesta	Poľnohospodárska pôda - spolu	- orná pôda	- chmeľnica	- vinica	- záhrada	- ovocný sad	- trvalý trávny porast	Nepoľnohospodárska pôda - spolu	- lesný pozemok	- vodná plocha	- zastavaná plocha a nádvorie	- ostatná plocha
Dubová	1254,58	533,20	112,9209	0	0	16,83	0	403,45	721,38	595,90	13,24	30,03	82,22

V transformačnom procese novozaložené subjekty uprednostnili v podmienkach vysokej rizikovosti poľnohospodárskej výroby najmä právne formy s nižšou mierou osobnej zodpovednosti za záväzky podniku, jediný účastník poľnohospodárskej produkcie mikropriestoru obce je aktívna v právnej forme spol. s r.o.. Takmer celý pôdny fond obce je v prenájme jedného užívateľa. Malí farmári a rodinné farmy sa v obci nenachádzajú.

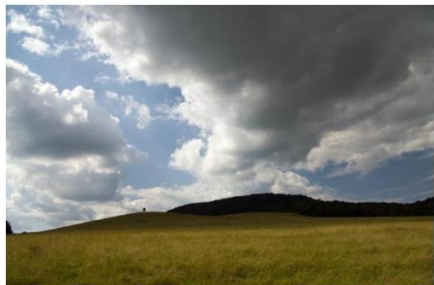
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový

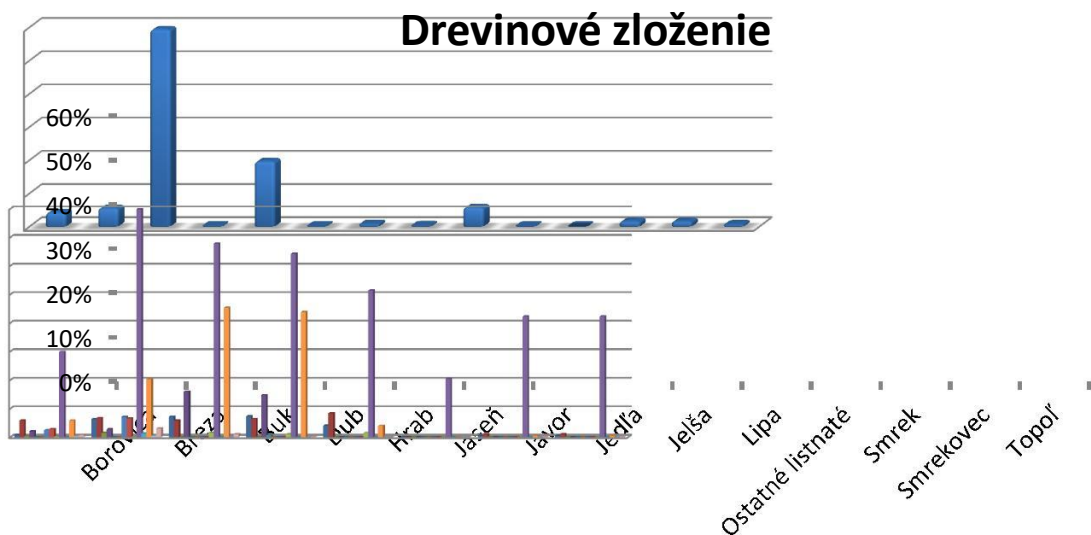
región patrí do nízkoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, nepriaznivé prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie hlavne pšenice, jačmeňa a repky olejnej. Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu senáže a obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, repka olejná), ktoré zaberajú plochu v rôznych výmerách na viac ako 1/8 ornej pôdy. TTP predstavujú takmer trojnásobok ornej pôdy, čo svedčí o pomerne nízkej úrovni rastlinnej výroby. V súčasnosti živočíšna výroba v riešenom území má veľký význam, nakoľko v dotačnom systéme má chov hospodárskych zvierat priamu väzbu na výšku dotácií. Avšak jedná sa o hovädzí dobytok vo vlastníctve jedného hospodára bez výrazného efektu na zamestnanosť v obci.

Všetky opatrenia v poľnohospodárskej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability krajiny.

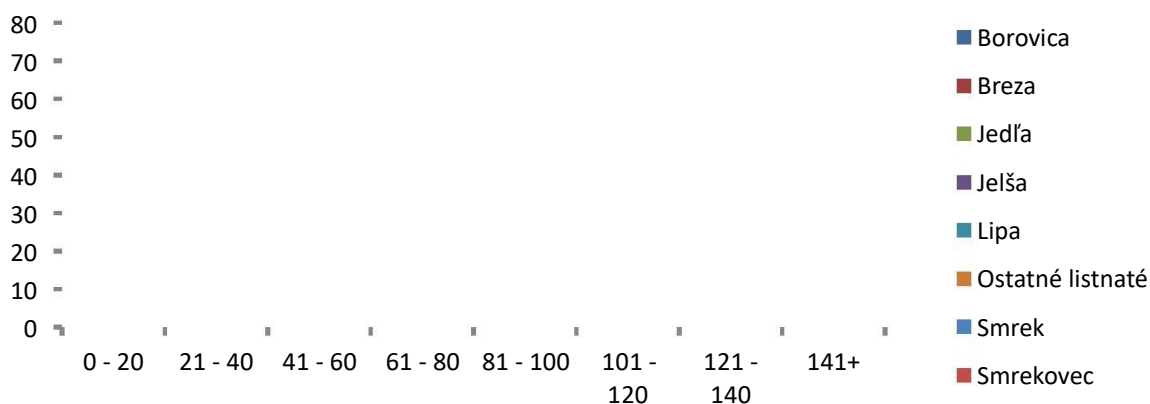

Lesný fond

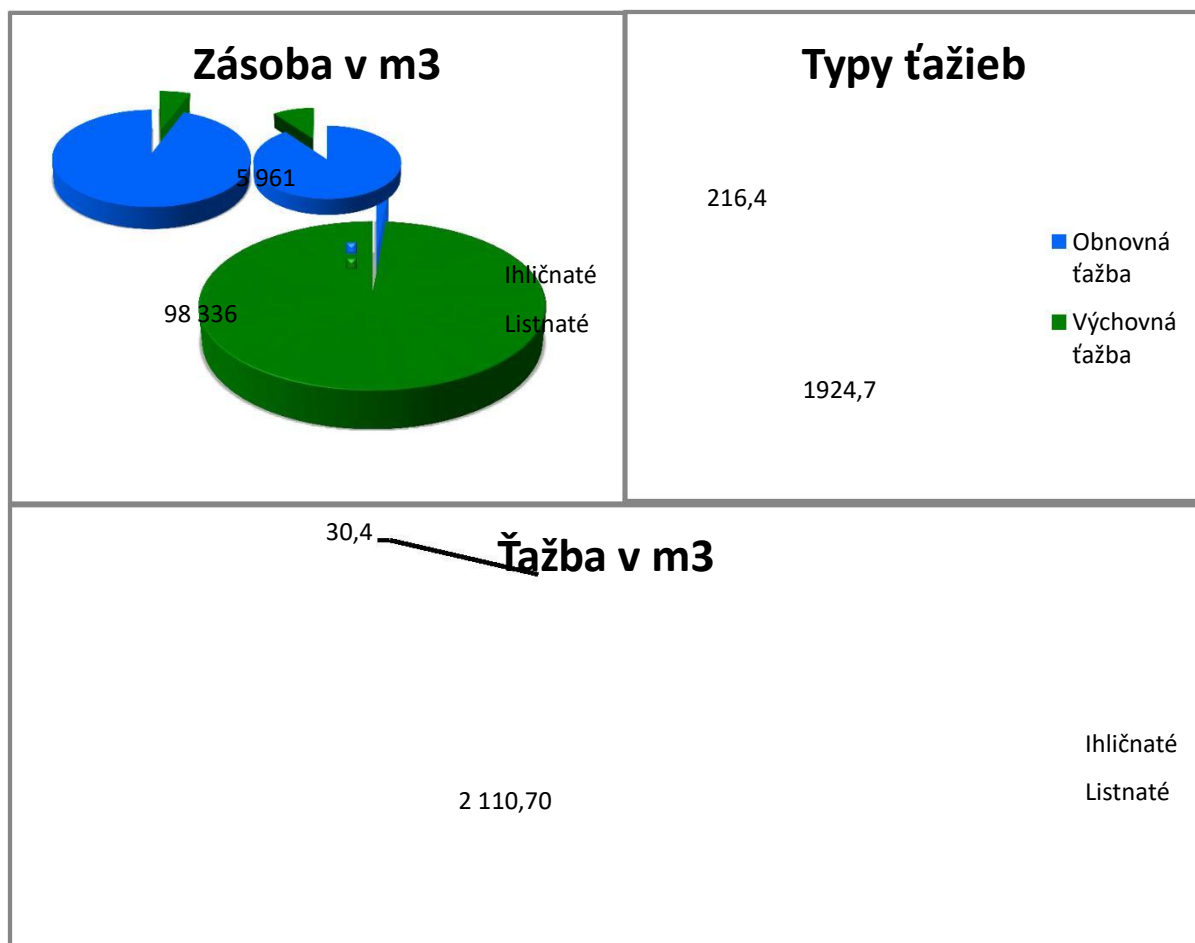
Z hľadiska pôdneho fondu má významné zastúpenie lesný porast, ktorý tvorí v obci 595,90 ha, t.j. 47,49% z celkovej plochy.

Veková trieda drevín (výmera v ha)

Drevina	Veková trieda (výmera v ha)								Vek.triedy spolu
	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101 - 120	121 - 140	141+	
Borovica	0,72	6,35	7,1	7,24	3,98	-	0,45	0,45	25,83
Breza	5,71	6,65	5,75	6,38	8,34	-	1	1	33,82
Buk	29,82	79,87	67,73	64,23	51,3	20,32	42,19	42,19	360,08
Dub	-	1,3	-	-	-	-	-	-	1,3
Hrab	5,68	20,22	45,23	43,73	3,88	-	0,41	0,41	119,15
Jaseň	0,32	0,42	-	-	-	-	-	-	0,74
Javor	0,78	3,04	0,98	0,16	-	-	0,2	0,2	5,15
Jedľa	0,33	1,47	-	-	-	-	-	-	1,8
Jelša	1,98	2,7	15,95	14,66	-	-	-	-	35,29
Lipa	-	-	-	0,62	-	-	-	-	0,62
Ostatné listnaté	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Smrek	2,39	7,05	-	-	-	-	-	-	9,43
Smrekovec	2,77	6,57	-	-	-	-	-	-	9,34
Topoľ	0,13	0,06	1,56	0,92	1,37	-	-	-	4,04
S p o l u	50,61	135,69	144,3	137,95	68,86	20,32	44,25	4,63	606,6

Priemysel

V dôsledku ekonomicko-geografickej polohy obec má veľmi slabú výrobnú funkciu, obec slúži predovšetkým na bývanie.

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce.

Trhové služby, maloobchod

Škála poskytovaných služieb v obci je veľmi úzka. Služby vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a iba zriedkavo v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nenachádzajú žiadne služby, v obmedzenom sortimente je v obci jedna predajňa potravín a pohostinstvo s ubytovacími službami.

V riešenom území sa nenachádzajú zariadenia peňažných služieb, najbližšie takéto zariadenia sú v meste Svidník alebo Bardejov (18 km), resp. na poštovom úrade v obci Vyšný Orlík (Poštová banka a.s. – cca 5 km).

Podnikateľská aktivita

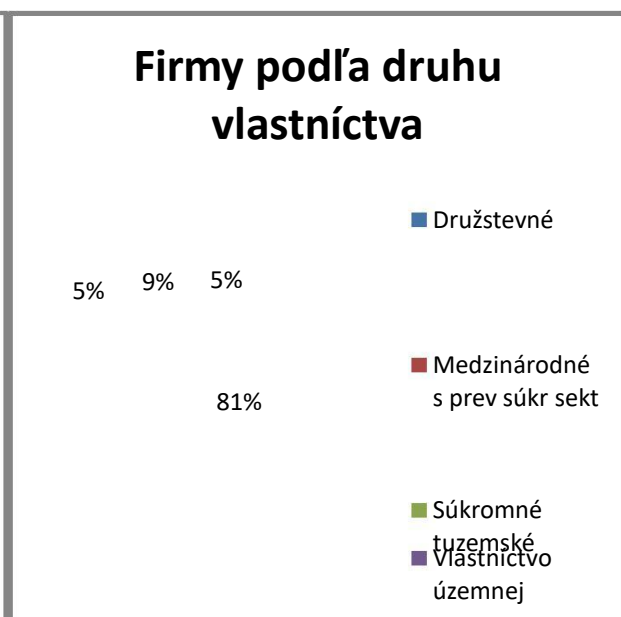
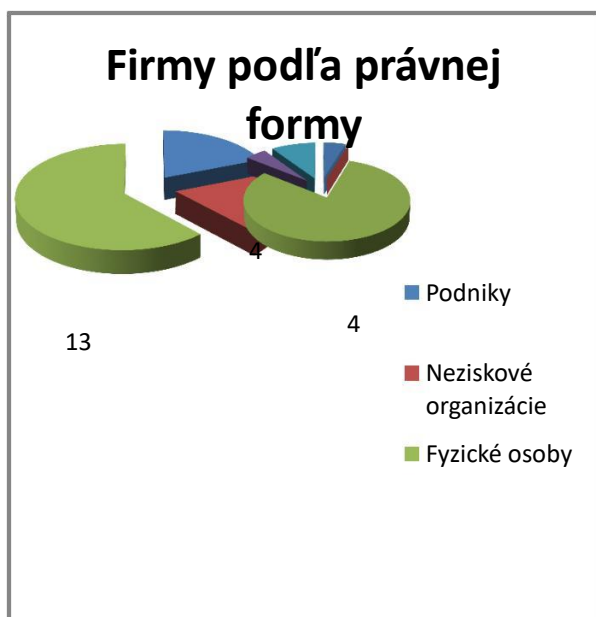
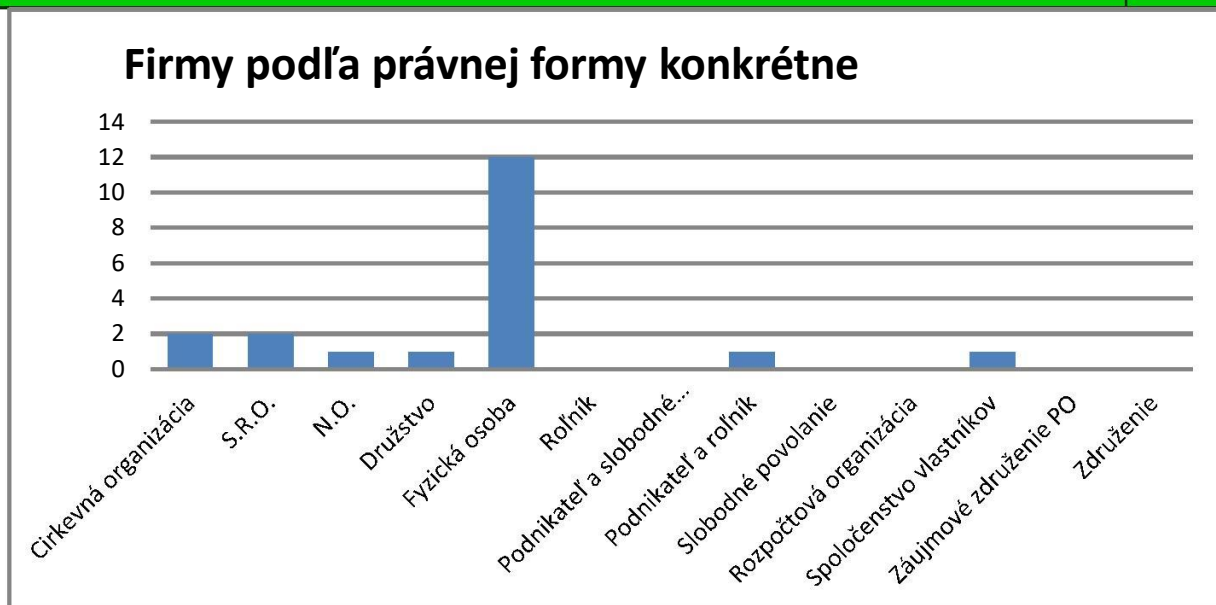
Z celkového počtu podnikateľských subjektov /21/ v obci vyše 61% tvoria fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je podpriemerná. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v

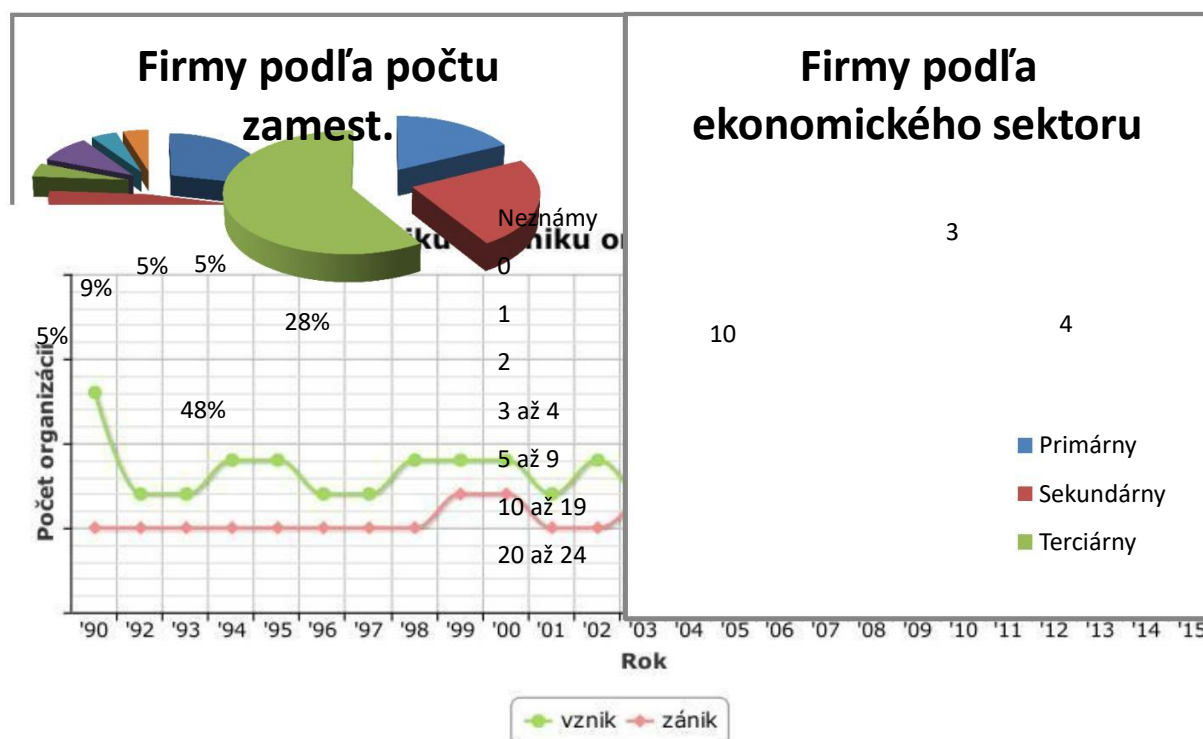

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

službách. Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania a farmárčenia /SHR/. Z hľadiska formy vlastníctva prevláda takmer výlučne súkromné vlastníctvo, jednoosobové subjekty, samozamestnávateľia..

Firmy podľa právnej formy	
Cirkevná organizácia	2
S.R.O.	2
N.O.	1
Družstvo	1
Fyzická osoba	12
Roľník	0
Podnikateľ a slobodné povolanie	0
Podnikateľ a roľník	1
Slobodné povolanie	0
Rozpočtová organizácia	0
Spoločenstvo vlastníkov	1
Záujmové združenie PO	0
Združenie	1

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu: **a)** Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy. **b)** Mestský a kultúrny cestovný ruch. **c)** Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu. **d)** Vidiecky cestovný ruch a agroturistika. **e)** Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Dubová má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- letnej rekreácie, hobby turizmu, cykloturizmu, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy.
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky.

V záujmovom regióne okrem vidieckeho cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre hubárčenie, pešiu a zimnú turistiku.

V riešenom území turisticky najhodnotnejšími lokalitami sú:

- ⇒ *okolité lesy územia,*
- ⇒ *koryto rieky Ondava,*
- ⇒ *existujúce cyklotrasy.*

Ubytovacie zariadenia sú nevyhnutnou podmienkou vzniku i rozvoja cestovného ruchu. V obci sa nachádza komplex Eden house s podkrovným ubytovaním, hostincom s terasou a predajňou potravín. Kapacita pre ubytovanie je v štyroch dvojposteľových izbách.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Rozvoj cestovného ruchu v obci je úzko spojený s rozvojom cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Bardejov – „lokalita svetového dedičstva UNESCO
- Bardejovské Kúpele
- Údolie smrti – prírodné múzeum II. Svetovej vojny
- Mesto Svidník – prírodné múzeum II. Svetovej vojny, skanzen, Múzeum ukrajinskej kultúry
- Vodný svet AQUARUTHENIA v meste Svidník
- Súbor drevených cerkví v rámci Karpatskej drevenej cesty /KDC/.

Súčasná úroveň návštevnosti obce je nízka, potenciál cestovného ruchu sa ešte nevyužíva. V

blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude:

- rozvíjať a skvalitniť služby cestovného ruchu (je potrebné zlepšovať podmienky a podporovať rozvoj reštauračných a ubytovacích služieb v obci) s orientáciou na rodinnú a kongresovú turistiku,
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V ďalšom rozvoji rekreačnej funkcie obce veľké rezervy predstavujú:

- ⇒ plánovaná výstavba siete cyklotrás v spolupráci s prihraničnými územiami s Poľskom,
- ⇒ plánované rozšírenie služieb v stredisku športov v Nižnej Polianke.

⇒

© autor: PedroMaslez

V strednodobom horizonte je potrebné zvyšovať atraktivitu obce pre rozvoj cestovného ruchu:

- vydávaním propagačných materiálov a organizovaním podujatí na propagáciu rôznych foriem turizmu v obci,
- zlepšením orientácie turistov rozmiestnením turisticko-informačných tabúl,
- rozšírenie ubytovacích a stravovacích služieb v území
- úzka spolupráca obce s ostatnými obcami v rámci OZ Dukla
- rozšírenie ponuky cestovného ruchu ekologickým využitím prírodného a historicko – kultúrneho potenciálu obce.

Občianska vybavenosť obce

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je pomerne málo rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Tab. 24: Spádovosť obce Dubová Stav k 30.11.2020, Zdroj: Štatistický úrad SR, 2020

Sídlo matričného úradu	Nižný Mirošov
Sídlo pracoviska daňového úradu	Svidník
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Svidník
Sídlo Okresného súdu	Svidník
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Svidník
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Svidník
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Svidník
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Svidník

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu budovy obecného úradu a kultúrneho domu (nový vykurovací systém).

Školstvo

V obci sa nenachádza žiadna základná ani materská škola. Najbližšia základná škola pre ročníky 1- 9 sa nachádza v obci Nižný Mirošov. Stredné školy sú v meste Svidník, Bardejov a Prešov. Vysoké školstvo je najbližšie v meste Prešov.

Zdravotníctvo, sociálne služby

Priamo v obci Dubová sa nenachádzajú zdravotnícke ambulancie, pre obyvateľov riešeného územia najbližšia zdravotná ambulancia sa nachádza v okresnom meste Svidník.

Komplexnejšie zdrav. služby sú zabezpečené v okresnom centre Svidník (Nemocnica arm. Gen. L. Svobodu).

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. definuje pôsobnosť obce nasledovne (v § 80): obec

- vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
 - 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
 - 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 - 1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
 - 2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 3. opatrovateľskej služby,
 - 4. prepravnej služby,
 - 5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej
- h) služby podľa § 12,
- i) uzatvára zmluvu
 - 1. o poskytovaní sociálnej služby,
 - 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
 - 3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
 - 4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- j) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- k) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- l) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- m) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

p) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,

q) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6

q) vedie evidenciu

1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,

2. rozhodnutí podľa písmena c),

3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,

s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,

t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny v obci sú nezamestnaní, deti a mládež.

Kompetencie obce vyplývajúce zo zákona o pomoci v hmotnej núdzi č. 599/2003 Z.z. v aktuálnom znení a zo zákonov o štátnych sociálnych dávkach:

- obec v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti
 - rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
 - vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
 - zabezpečuje výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi.

V obci nefunguje žiadne organizácie venujúce sa sociálnym službám. Obec Dubová vzhľadom na rozpočtové obmedzenia nedisponuje zariadeniami sociálnej infraštruktúry.

V strednodobom horizonte úroveň dostupných sociálnych služieb v obci i jej regióne je potrebné zvýšiť zriadením domova dôchodcov, denného stacionára, zabezpečenie donášky stravy a opatrovateľskú službu. (obec ráta so vstupom súkromného kapitálu do tohto projektu).

Kultúra, šport a ostatné služby

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Z kultúrnych zariadení sa v obci nachádza Kultúrny dom (v ňom sa nachádza viacúčelová kultúrna sála s kapacitou 150 miest), v budove obecného úradu sa nachádza aj miestna knižnica.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu: vytvoriť nový vykurovací systém).

V obci nepracujú žiadne spoločenské organizácie.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Kultúrny a spoločenský život obce je pomerne slabý. Obec organizuje každoročne stretnutie dôchodcov, Deň žien a výlet do Maďarska. Tradícia organizovania festivalu bola prerušená.

Tradičnými kultúrnymi akciami obce sú:

- február – deň dôchodcov, marec – Deň žien, jún – deň detí.

V strednodobom horizonte je potrebné s parkovými úpravami skrášliť okolie kultúrneho domu, vytvoriť priestor na stretnutie obyvateľov obce rekonštrukciou parku v centre obce.

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva

iné výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru

V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Jediným zariadením pre športovú činnosť v riešenom území je futbalový štadión. V obce je registrovaný ŠK Minerál Dubová a TJ Družstevník Dubová.

V súčasnosti vybavenosť obce športovými ihriskami je nedostatočná – v strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu šatní.

V strednodobom horizonte je potrebné aj vybudovať športového centra- multifunkčné ihrisko a ihrisko pre deti v priestoroch pred obecným úradom, aby obyvatelia mali k dispozícii priestory na tréning, na aktívny oddych.

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení (nadácie, neinvestičné fondy atď.) sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území vyvíja činnosť a je registrovaná 1 nezisková organizácia, ktorá vyvíja aktivity na podporu miestneho rozvoja a venuje taktiež pomoci sociálne odkázaným deťom organizáciou letných pobytov pre širšie územie. Obec je taktiež členom občianskeho združenia Dukla, ktoré má vo svojej stratégii podporu činnosti organizácií tretieho sektora. Taktiež je členom MR Beskyd.

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádza 1 cintorín a 1 dom smútku.

V strednodobom horizonte je potrebné rekonštruovať oplotenie cintorína a dobudovať parkovacie plochy okolo Domu smútku.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Zhodnotenie obdobia 2008-2015

Miestna samospráva obce Dubová roky 2007 -2013 stanovila ako globálny cieľ podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania kvality technickej infraštruktúry a skvalitnení služieb pre obyvateľov. Hlavné priority pre dané obdobie boli nasledovné: ochrana životného prostredia, investície do občianskej infraštruktúry, podpora rozvoja služieb pre obyvateľov. V obci Dubová sa podarilo realizovať niekoľko úspešných aktivít, avšak je zrejmé, že nie všetky naplánované aktivity boli pripravované realizované.

Vybrané rozvojové aktivity obce Dubová v období 2008-2015

Aktivita	Časový harmo-nogram	Koor-dinátor	Finančná náročnosť v SKK	Verejné výdavky v SKK	Verejné výdavky v SKK				Súkromné výdavky v SKK		
					miestne zdroje	regionálne (VUC)	národné/štátny rozpočet	zdroje EU	podni-katelia	neziskové organizácie	iné
Plynofikácia obce	2008		8000000								800000
Šaňa TJ Minerál2007	2009		150000	150000		150000					
Plynofikácia KD	2010		200000	200000			200000				
Plynofikácia OcU	2011		200000	200000			200000				
Rekonštrukcia verejného osvetl.	2012		100000	100000			100000				
Rekonštr. miestnych komunikácií	2013		80000	80000	80000						
								-	-	-	-

Zdroj: Obecný úrad, 2015

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Vybrané rozvojové aktivity obce Dubová v období 2015-2022

Strategická prioritná rozvojová oblasť / poradové číslo projektu Viazanosť na Programovú časť (cieľ.opatrenie) Názov projektu	Časový harmo- nogram	Koordinátor	Finančná náročnosť v EUR	Verejné výdavky spolu v EUR	Verejné výdavky v EUR				Súkromné výdavky v EUR	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
Rekonštrukcia budovy na Dom smútku	22015		77000	77000				77000		
Výmena okien OcU	2016		5000	5000			5000			
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2017		18000	18000	8000		10000			
Oprava fasády OcU a chodník ku KD	2018		5000	5000	5000					

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Obec Dubová sa nachádza 18 km od okresného centra Svidník a 18 km od okresného mesta Bardejov. Vzhľadom na relatívne malú veľkosť je obec úzko spätá so svojim okolím a je od neho veľmi závislá. Obec nemôže presadzovať individuálny prístup k regionálnemu rozvoju, ale musí dôkladne analyzovať svoje prostredie a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia.

Vplyv mesta Svidník a Bardejov na obec Dubová je veľmi vysoký (väčšia časť obyvateľov obce pracuje vo Svidníku a Bardejove, okrem obyvateľov, ktorí pracujú v zahraničí alebo v iných častiach SR).

Tab. 26: Vybrané charakteristiky okresu Svidník

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obcí [LAU 2]	68
z toho so štatútom mesta	2
Hustota [počet obyvateľov na km ²]	60
Počet obyvateľov	33 094
z toho žien [%]	50,60
Výmera územia [km ²]	549,8

Rozloha okresu Svidník je 550 km² a preto patrí medzi menšie okresy. Leží na severovýchodnom Slovensku a jeho územie sa ťahá zo severu na juh. Severná časť územia je niekoľkonásobne širšia ako južná. Dlhá severná hranica okresu je súčasne štátnou hranicou s Poľskom. Okres Svidník susedí so 4 okresmi Prešovského kraja (Stropkov, Vranov nad Topľou, Prešov a Bardejov). Okres sa nachádza v Ondavskej a Laboreckej vrchovine. Nadmorská výška narastá od juhu na sever. Najvyšším bodom územia je vrch Kačurák v Laboreckej vrchovine, na hranici s Poľskom, vo výške 688 m nad morom. Na mieste, kde rieka Topľa opúšťa okres, v katastri obce Železník, sa nachádza najnižší bod okresu - 170 m nad morom. Povrch územia je prevažne vrchovinový. Najvyššie chrbty v pohoriach Ondavskej a Laboreckej vrchoviny a vystupujúce vrchy tvoria odolné pieskovce. V menej odolných ílovcach a slieňovcoch vyhlbili rieky erózne doliny. Nižšie časti okresu patria do teplej, vyššie do miernej teplej klimatickej oblasti. Najvyššie vrchy patria do chladnej klimatickej oblasti. Okresom a tiež cez okresné mesto preteká rieka Ondava, do ktorej sa vlieva z ľavej strany Ladomírka. Na juhozápade územie pretína rieka Topľa. V lesoch, prevažne listnatých, rastú najmä buky. Vyskytujú sa aj menšie lužné lesy a ostrovy borovic. Vzácné rastliny nájdeme v pohraničnej oblasti patriacej do CHKO Východné Karpaty. Pri obci Nižný Komárnik sa nachádza najrozsiahlejší komplex lesov pralesovitého charakteru vo flyšových Karpatoch. Rastie tam jedľa, buk, menej jaseň, javor a brest. Zo vzácných rastlín môžeme nájsť čisteц lesný, deväťsil biely, áron škvrnitý, srnovník purpurový, mesačnicu trvácú. Fauna patrí väčšinou do spoločenstva listnatého lesa, polí a lúk, preto tu žije diviак lesný, srnec lesný, jeleň karpatský, zajac poľný, z chránených živočíchov vlk dravý, jazvec lesný, vydra riečna, výr skalný, mlok karpatský, mlok veľký, salamandra škvrnitá, haja červená, myšiак lesný. Na územie okresu zasahuje Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty, ktorá zahŕňa časť vrcholových častí Nízkych Beskyd. Z maloplošných území sú zastúpené tri typy v celkovom počte 5 území. Je to národná prírodná rezervácia Komárnickájedlina, 3 prírodné rezervácie: Dranec, Miroľská slatina, Radomka a chránený areál Slatina pri Šarišskom Štiavniku.

Hospodárstvo okresu sa sústreďuje predovšetkým v okresnom meste. Ťažiskové sú najmä tri priemyselné odvetvia: strojárstvo, potravinárstvo a odevný priemysel. Existujúce firmy -

Potravinárske strojárne Svidník a TPS sa zameriavajú na výrobu strojov a zariadení pre potravinársky priemysel. Závod SVIK, s.r.o s talianskym kapitálom sa zameriava na výrobu luxusnej pánskej konfekcie. Okrem nich sa tu ešte nachádza bitúnok Sorbel v Stročíne na spracovanie mäsa. Druhým najvýznamnejším centrom okresu sú Giraltovce s kožiarskou výrobou. Perspektívne sa javí využívanie a spracovávanie drevnej hmoty, v súčasnosti sa však výrobou zaoberajú len menšie drevárske prevádzky. Orná pôda tvorí polovicu poľnohospodárskej pôdy. Veľkú časť tvorí rozloha lúk a pasienkov. Dôležitým a najviac pestovanými plodinami sú zemiaky a obilniny, z toho najviac jačmeň. Pestuje sa aj ovos, raž, kukurica na kŕmne účely, v úrodnejších častiach okresu pšenica a na juhu aj cukrová repa, dobre sa darí aj ďateline. Možno konštatovať, že živočíšna výroba prevláda nad rastlinnou. Najvýznamnejšou a zároveň najvyťaženejšou sa javí cesta z Prešova do Poľskej republiky cez Dukliansky priesmyk a hraničný prechod pri Vyšnom Komárniku, s ktorou po dobudovaní sa počíta ako s rýchlostnou komunikáciou R4 sever - juh. V okrese nie je železničná trať. Mesto Svidník je od Prešova vzdialené 55 km a od Bratislavy 490 km. Z hľadiska cestovného ruchu sa môže perspektívne vyvíjať oblasť so vzácnymi drevenými kostolíkmi v Dobroslave, Lodomírovej, Mirolí, Šemetkovciach, Bodružali, Hunkovciach, Korejovciach, Krajnom Čiernom, Nižnom Komárniku, Príkrej a vo Svidníku. Vo Svidníku je Slovenské národné múzeum - Múzeum ukrajinsko-rusínskej kultúry so skanzenom ľudovej architektúry a Múzeum Dezidera Millyho. Pravidelne sa tu konajú festivaly ukrajinskej a rusínskej kultúry. Atraktívne je aj často navštevované pamätné miesto 2. svetovej vojny - Dukliansky priesmyk s pamätníkom čsl. armády na Dukle a s vojenským prírodným múzeom a Pamätníkom SA vo Svidníku, ktoré spravuje Vojenské historické múzeum vo Svidníku.

Územie súčasného okresu patrilo od 13. storočia do roku 1848 do Šarišskej stolice, neskôr do Šarišskej župy. V roku 1923, pri prvom administratívnom členení v novej ČSR, vznikol okres Vyšný Svidník, ktorý mal západnú a severnú hranicu zhodnú s hranicou dnešného územia okresu, rozdielne však boli hranice na východe a juhu. Na východe siahali až k obciam Krišľovce a Jakušovce, na juhu zas končili pri obciach Mlynárovce a Rakovčák. Okres Vyšný Svidník existoval len do roku 1925, kedy sa utvoril nový okres Stropkov a doň bol včlenený celý okres Vyšný Svidník. Pri správnom členení v roku 1949 bol zo severnej polovice okresu Stropkov vytvorený okres Svidník. V roku 1960 síce okres Svidník zanikol, pretože bol celý pričlenený k okresu Bardejov, alev roku 1968 bol opäť obnovený. Vznikol z východnej polovice okresu Bardejov a z časti okresu Humenné. V okrese Svidník z roku 1968 bol celý dnešný Stropkov a takmer celý dnešný okres Svidník. Územie 11 obcí (Giraltovce, Kobylnice, Mičakovce, Železník, Kračúnovce, Lúčka, Lužany pri Topli, Kalnište, Kuková, Želmanovce, Dukovce) na juhu patrilo okresu Bardejov. Okres Svidník patrí medzi malé okresy Slovenska. Počet obyvateľov (33500) nedosahuje ani polovicu celoslovenského priemeru a aj hustota zaľudnenia je veľmi malá. Neveľké sídla na území okresu sú rozmiestnené rovnomerne. V okresnom meste žije 38,3 % obyvateľov. V okrese Svidník je 68 obcí, z toho 2 mestá: Svidník a Giraltovce. Viac ako 2000 obyvateľov nemá žiadna vidiecka obec v okrese.

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 /KURS2001/ stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- *rozvojová os prvého stupňa* – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu rýchlostného typu,
- *rozvojová os druhého stupňa* – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, pričom zahŕňa minimálne jednu cestnú komunikáciu a jednu železnicu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- *rozvojová os tretieho stupňa* – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Okres Svidník a teda aj obec Dubová patrí do rozvojovej osi tretieho stupňa.

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti “industriálnej” na spoločnosť “informačnú”, pre ktorú je determinantom rozvoja transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifčnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Združenia obcí

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Obec Dubová aktívne spolupracuje aj s okolitými obcami z okresu Svidník a okresu Bardejov. Obec je členom Združenia mikroregiónu Beskyd vo Vyšnom Mirošove, ktorý je

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

tvorený 11 vidieckymi obcami, ktorých špecifickým znakom sú spoločné historicko – etnické korene a tradície, podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky, gastronómie a služieb.

Obec aktívne spolupracuje s obcami v rámci občianskeho združenia Dukla /členom od roku 2013/, Združenia miest a obcí Šariša ZMOŠ/, je dobrovoľným záujmovým združením na presadzovanie postavenia a práv miest a obcí Šariša s ohľadom na ich osobné postavenie a záujmy a potreby občanov týchto miest a obcí.

Obec Dubová je aj členom Združenia miest a obcí Slovenska.

STEEP analýza (analýza externého prostredia)

STEEP analýza pomôže získať obraz o sociálnom, technologickom, ekonomickom, ekologickom, politickom a hodnotovom prostredí, ktoré vplyvajú na rozvoj obce.

Tab. 27

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Rast počtu obyvateľstva, starnutie, rastúci záujem o sociálne služby	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti v oblasti priemyslu a služieb (napr. cestovný ruch)	Relatívne dobrý stav životného prostredia	Politika Vlády SR v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania - aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Využitie stimulov na rozvoj zaostalých regiónov	Možnosti obnovy a tvorby životného prostredia	Štandardy na politickej scéne	Organizačná kultúra
Zmeny správania klientov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Možné finančné zdroje	Politika ŽP	Legislatíva	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Vplyv daňovej politiky	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Operačné programy v rokoch 2020-2024

Slovensko bude čerpať Európske štrukturálne a investičné fondy (ďalej len „EŠIF“) prostredníctvom 6 základných operačných programov:

- **OP Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP)**
- **OP Ľudské zdroje (OP ĽZ)**
- **OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP)**
- **OP Integrovaná infraštruktúra (OP II)**
- **OP Výskum a inovácie (OP VaI)**
- **OP Efektívna verejná správa (OP EVS)**

Samostatným režimom sa budú riadiť programy, ktoré sú implementované na základe špecifických usmernení Európskej komisie:

- **Technická pomoc**
- **Program rozvoja vidieka SR 2020-2025**

Opis základných prioritných osí Integrovaného regionálneho operačného programu na obdobie 2014-2020:

- *Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch*

Investičná priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov

Špecifický cieľ 1.1: *Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy*

Investičná priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkoohlukových a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility

Špecifický cieľ č.1.2.1: *Zabezpečenie udržateľnej formy mobility prostredníctvom zvyšovania atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy*

Špecifický cieľ č.1.2.2: *Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb*

- *Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám*

Investičná priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné

Špecifický cieľ č. 2.1.1: *Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú (poskytovanú na komunitnej úrovni)*

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Špecifický cieľ č. 2.1.2: *Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom zlepšenia dostupnosti ku kvalitným službám v integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti*

Špecifický cieľ č. 2.1.3: *Modernizovať infraštruktúru ústavných zariadení poskytujúcich akútnu zdravotnú starostlivosť, za účelom zvýšenia produktivity a zlepšenia dostupnosti ku kvalitným zdravotníckym službám*

Investičná priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry

Špecifický cieľ č. 2.2.1: *Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl*

Špecifický cieľ č. 2.2.2: *Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl*

Špecifický cieľ č. 2.2.3: *Zvýšenie počtu žiakov stredných škôl na odbornom výcviku*

- Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Investičná priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov

Špecifický cieľ č. 3.1: *Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií*

- Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ č. 4.1: *Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na bývanie*

Investičná priorita č. 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek

Špecifický cieľ č. 4.2.1: *Zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou*

Investičná priorita č. 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ č. 4.3.1: *Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku*

- Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Investičná priorita č. 5.1: Záväzné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.1: *Zvýšenie kapacít pre miestny rozvoj vedený komunitou*

Špecifický cieľ č. 5.1.2: *Zvýšenie tvorby pracovných miest rozvojom podnikania a inovácií na miestnej úrovni*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach*

Stratégia Operačného programu Ľudské zdroje (ďalej len „OP ĽZ“) vychádza z Národného programu reforiem SR, ktorý definuje opatrenia na posilňovanie ekonomického rastu a zamestnanosti Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispievajú k naplneniu národných cieľov, ktoré sú v súlade so stratégiou Európa 2020. V oblasti vzdelávania, zamestnanosti a sociálneho začlenenia boli pre Slovenskú republiku zadefinované nasledujúce ciele:

- zlepšiť kvalitu základného vzdelávania, najmä zvýšením úrovne znalostí a zručností žiakov na priemerný počet bodov 505 v prieskume OECD – PISA 2018 (v roku 2012 472 bodov),
- dosiahnuť, aby najmenej 40% ľudí vo veku 30 – 34 rokov malo ukončené vysokoškolské alebo ekvivalentné vzdelanie (v roku 2011 23,4%),
- udržať podiel ľudí, ktorí predčasne ukončujú školskú dochádzku, pod 6% do roku 2020 (v roku 2013 6,3%),
- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 72% do roku 2020 (zo 65% v rokoch 2011 a 2012),
- znížiť podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2% do roku 2020 (z 20,5% v roku 2012).

Opis základných prioritných osí Operačného programu Ľudské zdroje na programové obdobie 2020-2025:

- Prioritná os 1: Vzdelávanie

Investičná priorita 1.1: Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčovanie prechodu od vzdelávania k zamestnanosti a zlepšovanie systémov odborného vzdelávania a prípravy a ich kvality, a to aj prostredníctvom mechanizmov na predvídanie zručností, úpravy učebných plánov a vytvárania a rozvoja systémov vzdelávania na pracovisku vrátane systémov duálneho vzdelávania a odborného vzdelávania

Špecifický cieľ 1.1.1: *Zvýšiť kvalitu vzdelávania na ZŠ a SŠ reflektujúc potreby trhu práce dôrazom na podporu odborného vzdelávania a prípravy*

Investičná priorita 1.3: Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny v rámci formálneho, neformálneho a bežného vzdelávania, zvyšovanie vedomostí, zručností a spôsobilostí pracovnej sily a podpora flexibilných spôsobov vzdelávania prostredníctvom usmerňovania pri výbere povolania a potvrdzovania nadobudnutých kompetencií

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Špecifický cieľ 1.3.1: *Zvýšiť kvalitu a efektívnosť celoživotného vzdelávania s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie*

Špecifický cieľ 1.3.2: *Zlepšiť profesijné kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov na všetkých stupňoch škôl vrátane prípravy na povolanie pedagóga*

- Prioritná os 2: Zamestnanosť

Investičná priorita 2.1: Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu vrátane dlhodobo nezamestnaných a osôb, ktoré sú vzdialené od trhu práce, ako aj miestne iniciatívy v oblasti zamestnávania a podpora mobility pracovnej sily

Špecifický cieľ 2.1.1: *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a riešiť nezamestnanosť osobitným dôrazom na dlhodobo nezamestnaných, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnuté osoby*

Špecifický cieľ 2.1.2: Zvýšiť zamestnanosť podporou tvorby pracovných miest, mobility pre získanie zamestnania, adaptability zamestnancov a podnikov, podporou udržateľnej samostatnej zárobkovej činnosti, začínajúcich podnikov a poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych aktivít vo vidieckych oblastiach

Investičná priorita 2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, na trh práce, vrátane mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením a mladých ľudí z marginalizovaných komunít, vrátane vykonávania systému záruk pre mladých ľudí.

Špecifický cieľ 2.2.1: *Zvýšiť zamestnanosť, zamestnateľnosť a účasť mladých ľudí, najmä NEET, na trhu práce*

Investičná priorita 2.3: Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach vrátane v oblasti prístupu k zamestnaniu, kariérnemu postupu, zosúladienia pracovného a súkromného života a presadzovania rovnakej odmeny za rovnakú prácu

Špecifický cieľ 2.3.1: *Zlepšením podmienok pre zosúladienie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien*

Špecifický cieľ 2.3.2: *Znížiť horizontálnu a vertikálnu rodovú segregáciu na pracovnom trhu v príprave na povolanie*

Investičná priorita 2.4: Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti, zlepšenie prispôbenia sa potrebám trhu práce, vrátane opatrení zameraných na zlepšenie nadnárodnej pracovnej mobility, ako aj programov mobility a lepšej spolupráce medzi inštitúciami a príslušnými zainteresovanými stranami

4 Vzhľadom na výsledky SR v oblasti predčasného ukončovania školskej dochádzky nebudú prostredníctvom OP EZ podporované aktivity zamerané na zníženie celkovej miery ukončovania školskej dochádzky (s výnimkou investícií do podpory školskej dochádzky osôb zo sociálne znevýhodneného prostredia)

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Špecifický cieľ 2.4.1: *Zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti nazodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce, nadnárodnú pracovnú mobilitu, a zvýšiť účasť partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti*

- Prioritná os 3: Sociálne začlenenie

Investičná priorita 3.1: Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnatel'nosti

Špecifický cieľ 3.1.1: *Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti*

Špecifický cieľ 3.1.2: *Prevenčia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie*

Investičná priorita 3.2: Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu

Špecifický cieľ 3.2.1: *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť*

Špecifický cieľ 3.2.2: *Zlepšenie dostupnosti ku kvalitnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom šandardizácie klinických postupov a postupov pre výkon prevencie*

- Prioritná os 4: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 4.1: Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia

Špecifický cieľ 4.1.1: *Zvýšiť vzdelanostnú úroveň príslušníkov MRK na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie*

Špecifický cieľ 4.1.2: *Znížiť mieru nezamestnanosti rómskych mužov a žien*

Špecifický cieľ 4.1.3: *Podporiť prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvedy a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania*

- Prioritná os 5: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít

Investičná priorita 5.1: Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 5.1.1: *Rast počtu rómskych domácností s prístupom k zlepšeným podmienkam bývania*

Špecifický cieľ 5.1.2: *Zlepšiť prístup ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve*

Špecifický cieľ 5.1.3: *Zlepšiť prístup ľudí z MRK k sociálnej infraštruktúre*

Investičná priorita 5.2 Poskytovanie podpory sociálnym podnikom

Špecifický cieľ 5.2.1: *Zvýšiť mieru zamestnanosti MRK v subjektoch sociálnej ekonomiky v územiach s prítomnosťou MRK*

Globálnym cieľom OP KŽP je podporiť trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov, zabezpečujúce ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmenu klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Opis základných prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020:

- Prioritná os 1: Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ: *Zabezpečiť nakladanie s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a za účelom plnenia požiadaviek environmentálneho acquis*

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 1: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek

Špecifický cieľ 1: *Podporiť zabezpečenie plnenia predvstupových záväzkov SR voči EÚ v oblasti čistenia a odvádzania komunálnych odpadových vôd*

Špecifický cieľ 2: *Podpora zabezpečenia dostatočného množstva bezpečnej pitnej vody pre obyvateľstvo SR z verejných vodovodov*

Špecifický cieľ 3: *Dosiahnutie potrebného stupňa sledovania a monitorovania vôd a vodných útvarov, ktorým sa zabezpečí vytvorenie a nastavenie podmienok pre opatrenia vedúce k dosiahnutiu dobrého ekologického stavu a potenciálu podzemných a povrchových vôd a vodných útvarov*

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 1: Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1: *Zabezpečiť podmienky pre zachovanie biologickej diverzity a zlepšenie stavu ekosystémov v krajine*

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 1: Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženie miery znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku

Špecifický cieľ 1: *Znížiť znečisťovanie ovzdušia a zlepšiť jeho kvalitu*

Špecifický cieľ 2: *Zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou)*

- Prioritná os 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na

ochranu pred povodňami

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 2: Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov

Špecifický cieľ 1: *Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení, najmä preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami*

Špecifický cieľ 2: *Zlepšiť účinnosť sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu*

- Prioritná os 3: Podpora riadenia rizík, riadenia mimoriadnych udalostí a odolnosti proti mimoriadnym udalostiam ovplyvneným zmenou klímy

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 3: Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečiť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

Špecifický cieľ 1: *Zvýšiť úroveň pripravenosti na zvládanie mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*

Špecifický cieľ 2: *Zvýšiť účinnosť preventívnych a adaptačných opatrení na elimináciu environmentálnych rizík (okrem protipovodňových opatrení)*

Špecifický cieľ 3: *Zvýšiť efektívnosť komplexného manažmentu mimoriadnych udalostí ovplyvnených zmenou klímy*

- Prioritná os 4: Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch

Investičná priorita 1 Prioritnej osi 4: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

Špecifický cieľ 1: *Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe*

Investičná priorita 2 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

Špecifický cieľ 1: *Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch*

Investičná priorita 3 Prioritnej osi 4: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane verejných budov a v sektore bývania

Špecifický cieľ 1: *Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov*

Investičná priorita 4 Prioritnej osi 4: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, najmä pre mestské oblasti, vrátane podpory udržateľnej multimodálnej mestskej mobility a adaptačných opatrení, ktorých cieľom je zmiernenie zmeny klímy

Špecifický cieľ 1: *Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom poradenstva, informovanosti a monitorovania*

Špecifický cieľ 2: *Podpora energetickej efektívnosti, využívania OZE a znižovania emisií skleníkových plynov prostredníctvom regionálnych a lokálnych akčných plánov udržateľnej energetiky a rozvoja energetických služieb*

Investičná priorita 5 Prioritnej osi 4: Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie na základe dopytu po využiteľnom teple

Špecifický cieľ 1: *Rozvoj účinnejších systémov centralizovaného zásobovania teplom založených na dopyte po využiteľnom teple*

Opis 7. opatrenia Programu rozvoja vidieka SR na obdobie 2020-2025:

OPATRENIE 7: ZÁKLADNÉ SLUŽBY A OBNOVA DEDÍN VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

Podopatrenie 7.2: Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie

Názov operácie: Využitie obnoviteľných zdrojov energie Opis operácie: Výstavba nových, rekonštrukcia, modernizácia a oprava zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove – napr. zriaďovanie kotolní a príslušných rozvodov pre budovy v majetku obce (napr. vykurovanie a zohrievanie vody v obecnom úrade, nájomných bytov, kultúrneho domu a pod.). Oprávnenými môžu byť aj investície smerujúce k zvyšovaniu energetickej efektívnosti budov (napr. zatepľovanie, výmena okien, regulácia vykurovacej sústavy), ale len ak sú súčasťou projektu, ktorý je spojený s využívaním OZE.

Prijímateľ podpory: obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane)

Názov operácie: Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Opis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok – za predpokladu, že prispievajú k ekonomickému rozvoju, verejnému záujmu, k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a bezpečnosti obyvateľov, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehĺbovanie existujúcich obecných studní.

Prijímateľ podpory: 1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane),

2. pri investíciách do kanalizácií a ČOV - obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane) s výnimkou obcí, ktoré sú súčasťou aglomerácie nad 2000 EO ako aj aglomerácie pod 2000 EO, ktorá zasahuje do chránených vodohospodárskych oblastí.

3. združenia obcí/skupiny obcí.

Podopatrenie: 7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu

Názov operácie: Budovanie širokopásmového internetu Opis operácie: Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí vrátane zriadenia verejne prístupného miesta.

Prijímateľ podpory: 1. Obce vo vidieckych oblastiach do 500 obyvateľov(vrátane) definované ako biele miesta z hľadiska pokrytia širokopásmovým internetom; 2. združenia/skupiny obcí.

Podopatrenie: 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry Názov operácie: Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Opis operácie:

- investície súvisiace so zlepšovaním vzhľadu obcí a s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – úprava verejných priestranstiev, tvorba parkov, výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov - investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov)
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov

Prijímateľ podpory: • obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000(vrátane); • združenia/skupiny obcí.

Podopatrenie: 7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Názov operácie: Rozvoj a marketing vidieckeho cestovného ruchu

Opis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - kultúrne a prírodné dedičstvo, národné kultúrne pamiatky a pamiatkové územia, prírodné úkazy,

historické, prírodné a iné zaujímavosti, zriadenie múzejných zariadení a galerijných zariadení a pod.;

- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov; - marketing a manažment služieb vidieckeho cestovného ruchu a propagácie územia rôznymi formami (tlačené/elektronické formy propagácie, podujatia zamerané na propagáciu, veľtrhy ...);
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách;
- informačné body, smerové tabule, KIOSK.

Prijímateľ podpory: 1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 1000 (vrátane).
2. združenia/skupiny obcí.

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza potenciálu rozvoja obce

Zhodnotenie súčasného stavu územia formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí: **1.** Poloha, prírodné pomery, životné prostredie **2.** Bytový fond, technická infraštruktúra. **3.** Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra **4.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

3.1. silné stránky

- vhodné geografické a prírodné podmienky
- na rozvoj podnikateľskej činnosti – malé a stredné podnikanie
- na rozvoj zimných a letných športov
- na rozvoj agropodnikania – agroturistika, chov oviec, ovocinárstvo
- dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v náväznosti na potenciál okolia obce – kultúrny, historický a prírodný /miesta významných bojov I. a II. svetovej vojny v obciach okresu Svidník a Bardejov, blízkosť obcí s drevenými kostolíkmi, blízkosť Bardejovských kúpeľov, blízkosť hraníc s Poľskom, blízkosť obcí s potenciálom pre letné a zimné športy – Nižná Polianka, múzeum II. Svetovej vojny, prírodné múzeá, skanzeny, folklórne festivaly, ai./
- účasť v mikroregióne Beskyd a Euroregióne, VSP Dukla OZ
- zdravé a čisté životné prostredie
- výhodná poloha blízko krajského mesta Bardejov/cca 16 km/
- podpora miestnej samosprávy a obyvateľov obce
- poloha blízko hlavnej trasy do Svidníka a Bardejova /cca 5 km/
- lesy a poľnohospodárska pôda,
- kludné vidiecke prostredie, alternatíva pre prisťahovanie obyvateľov miest
- dobrá spolupráca s okolitými obcami
- nízka kriminalita a vandalizmus, pomerne dobrá bezpečnosť obyvateľov a ochrana ich majetku
- tradícia v poľnohospodárskej výrobe
- kvalitné športovisko v obci
- tradícia využitia minerálneho prameňa
- veľký potenciál vo využití ornej pôdy, TTP a lesa
- skúsenosti s organizovaním kultúrnych a športových podujatí v obci
- vydaná monografia o obci
- dobré spolunažívanie obyvateľov rôznych národností, etnických skupín a vierovyznania
- dobrá infraštruktúra obce – vodovod, plynovod, elektrifikácia obce, spojenie o obidvoma okresnými mestami
- tradícia poľovníctva
- existencia penziónu a pohostinstva v obci
- pracovné skúsenosti obyvateľov obce v rámci projektu Ondava pre život na realizáciu adaptačných opatrení na klimatickú zmenu
- osвета pre miestnych obyvateľov v rámci likvidácie invázií rastlín.

3.2. slabé stránky

- zlý stav existujúcej základnej infraštruktúry
- nedostatok pracovných možností v obci
- nie sú vytvorené podmienky pre výstavbu nových rodinných domov /nie je vytýčené územie na výstavbu, infraštruktúra, ai./
- nedostatočná starostlivosť o dôchodcov
- nedostatočná príprava obyvateľov na budúce podnikateľské aktivity /školenia, exkurzie, osveta, ai./
- nedostatočná vybavenosť obce základnou infraštruktúrou /miestne komunikácie, chodníky, kanalizácia, priekopy, premostenia, ČOV ai./
- chýba Plán odpadového hospodárstva obce

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- slabý rozpočet obce, chýbajúce zdroje na investičný rozvoj obce
- zanedbané verejné priestranstvá a drobná vidiecka infraštruktúra – autobusové zastávky, studničky a pod.
- slabá pripravenosť obce na rozvoj podnikateľskej činnosti a prisťahovanie nových obyvateľov – chýba sieť služieb, stravovacích zariadení, parkoviská, verejné WC, čistiaca technika, servisné služby, čerpacia stanica PHM a pod.
- slabá konkurencieschopnosť v podnikateľskej činnosti, nedostatok voľných investičných zdrojov
- zánik ľudových tradícií v obci
- chýba verejný internet a slabé pokrytie signálom mobilných operátorov
- nedostatočné autobusové spojenie s okresným mestom,
- neukončené majetkové usporiadanie pozemkov, rozdrobenosť parciel
- nedostatok podnikateľov a odborných pracovníkov v obci
- chýba webstránka obce
- slabá protipožiarna a protipovodňová ochrana
- slabá dostupnosť zdravotníckej starostlivosti
- nedostatočné možnosti kultúrneho a športového vyžitia, nedostatok kultúrnych a športových akcií a atrakcií pre obyvateľov a návštevníkov
 - nevyužitie prirodzené centrum obce s parkom a miestom pre oddych,
- chýba obecné kompostovisko a miesto pre organizovaný vývoz odpadu /zberný dvor/, existencia čiernych a divokých skládok
- chýba agrosektor - rodinné farmy, agroturistika a pod.
- slabá informovanosť obyvateľov a strach začať podnikat'
- nevyužitý prírodný potenciál obce, ovocinárstvo, ovčiarstvo, turistický ruch a pod.

3.3. príležitosti

- vhodné prostredie pre prisťahovanie nových obyvateľov, ktorí sa chcú vysťahovať z miest, resp. pre tých, ktorí si našli prácu v blízkosti obce a okolí a plánujú žiť na vidieku
- rozšírenie ponuky podnikateľských aktivít v oblasti služieb a výroby
- zakladanie malých rodinných fariem mladými farmármi
- rozšírenie ponuky v oblasti rekreačných, turistických a športových aktivít /podpora vzniku, stravovacích zariadení, rozšírenie športoviska, ponuky služieb, vybudovanie turistických trás, atď./
- rozvoj služieb, remesiel
- vytvorenie nových pracovných príležitostí a zvýšenie počtu obyvateľov
- zvýšenie počtu návštevníkov obce
- vypracovanie masmediálnej, komunikačnej a propagačnej stratégie obce, zriadenie webstránky obce, zvýšenie propagácie obce v zahraničí
- zvýšenie spolupráce s miestnymi podnikateľmi a potenciálnymi investormi zvonku
- dokončenie Územného plánu obce, vypracovanie Plánu odpadového hospodárstva obce a Plánu rozvoja bývania v obci
- zabezpečenie vzdelávacích aktivít miestneho obyvateľstva v oblasti podnikateľskej činnosti /priemyselná výroba, ubytovanie v súkromí, agroturistika, poskytovanie služieb v cestovnom ruchu /požičovne športových potrieb, údržba komunikácií, pestovanie liečivých rastlín, zber liečivých bylín, húb a pod./, rozvoj celoživotného vzdelávania
- rozvoj malého a stredného podnikania
- obnova a založenie tradície nových obecných kultúrnych a športových podujatí a atrakcií
- využitie potenciálu obce pre zvýšenie atraktívnosti územia /propagácia historických, kultúrnych a prírodných atrakcií v okolí, rozvoj tradícií,/
- podpora samosprávy pre nových podnikateľov a obyvateľov obce využitím spracovaného systému pomoci
- využitie potenciálu miestnych obyvateľov pre skrášľovanie obce formou brigád, resp. sponzorom obce
- využívanie fondov EU a ostatných finančných nástrojov
- vstup zahraničného kapitálu

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- rozšírenie služieb pre zvýšenie kultúry bývania v obci /bankomat, verejné WC, verejne dostupný internet, zlepšenie dopravného spojenia s obcou, zriadenie taxi služby, ai./
- zlepšenie starostlivosti o dôchodcov
- zlepšenie stavu komunikácií v zimnom období /pravidelná údržba a včasná oprava po zimnom období/, vybudovať sieť obecných chodníkov
- využitie alternatívnych zdrojov energie /drevná hmota – odpad, vietor, vodná elektrárňa, ai./
- rozvoj partnerstiev formou zakladania občianskych združení a iných foriem spolupráce, členstvo v VSP Dukla OZ
- . využitie štátnej podpory zaostalým regiónom SR.

3.4. ohrozenia

- nedostatok finančných zdrojov pre rozvojové aktivity
- nezáujem miestnych a zahraničných investorov
- nezáujem miestnych obyvateľov využiť svoje skúsenosti a vedomosti v rámci projektu Ondava pre život pri realizácii adaptačných opatrení na klimatickú zmenu
- nezáujem miestnych podnikateľov v agrosektore a hospodárení v lese prispôbiť sa požiadavkám na adaptáciu na klimatickú zmenu pri svojej výrobnnej praxi
- vplyv klimatickej zmeny na rozvoj obce a kvalitu života občanov
- nezáujem miestnej samosprávy
- nezáujem VUC a štátu o rozvoj tohto regiónu
- zmena podmienok pre čerpanie prostriedkov z EU
- nedostatočné partnerstvá
- nekvalitne spracované projekty na čerpanie fondov EU
- sprísnené kritériá na ochranu prírody
- nedostatočná informovanosť obyvateľov
- zhoršenie spolupráce s okolitými obcami a v rámci MR
- obmedzenie dopravného spojenia s obcou
- odchod mladých ľudí do zahraničia za prácou
- nerozvinutý trh s pôdou
- nezáujem mladých zakladať malé rodinné farmy
- poškodzovanie životného prostredia nekontrolovaným výrubom stromov a krovín v katastri obce, ohrozenie vplyvom klimatickej zmeny
- nepripravenosť obce a jej obyvateľov na prisťahovanie nových obyvateľov.

Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
• Dobrá geografická poloha v blízkosti miest Svidník a Bardejov • priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci i jej okolí • prírodné lokality s významnými ekologickými, estetickými a biologickými hodnotami • Ekologicky kvalitné životné prostredie • Útln poľnohospodárskej prvovýroby	• nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech kvality životného prostredia a ako ekonomický potenciál obce • nevyhovujúci stav verejnej zelene v obci • absencia oddychovej zóny v obci • absencia územného plánu obce • nedostatočná regulácia potokov a prítokov Ondavy
Príležitosti	Ohrozenia
• zintenzívnenie spolupráce s okolitými obcami ako aj cezhraničnej spolupráce • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách • Regulácia prítokov Ondavy • realizácia projektov podporujúcich využitie obnoviteľných zdrojov energie • revitalizácia a rozšírenie verejnej zelene vybudovanie oddychovej zóny v obci (pri kultúrnom dome)	• stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku intenzívnenia sa stresových faktorov (znečisťovanie prírody vplyvom) • Ohrozenie vplyvmi dôsledkov klimatickej zmeny – erózia pôdy a zosuvy, prudké dažde

Bytový fond, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• dobré pokrytie obce signálmi mobilných operátorov • voľné neobývané domy • existencia verejného rozhlasu • cyklotrasy prechádzajúce cez obec	• zlý technický stav miestnych komunikácií • vysoké energetická náročnosť obecných budov • nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry • zlý stav miestnych komunikácií, chodníkov, verejných priestranstiev a parkov • nedostatok cyklistických chodníkov • absencia kvalitného dopravného prepojenia územia obce so susedným regiónom • nedostatočná dopravná prepojenosť s mestom Svidník a Bardejov • nedostupnosť širokopásmového internetu
Príležitosti	Ohrozenia
• rekonštrukcia a vybudovanie inžinierskych sietí • rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií • výstavba cyklistických chodníkov a cyklotrás • podpora projektov rozvoja bývania v obci • vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce • rekonštrukcia miestnych komunikácií, chodníkov, verejného osvetlenia, verejných priestranstiev a parkov • budovanie cyklistických chodníkov • výstavba verejnej kanalizácie	• nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry • nerozšírenie kanalizácie • zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Ludské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
•multikulturálny charakter obyvateľstva •dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života •vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov	•vysoká miera nezamestnanosti •slabá vybavenosť obce so zariadeniami pre šport a kultúru •zastaraný vykurovací systém v budove OU •absencia verejných detských ihrísk •nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb •zlý stav oplotenia obecného cintorína
Príležitosti	Ohrozenia
•rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného Poľnohospodárstva podpora mladých farmárov •obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel •rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily •zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce •rozvoj zariadení pre kultúru a šport •vybudovanie verejného detského ihriska •rekonštrukcia budovy kultúrneho domu a obecného úradu (vykurovanie) •vybudovanie parku s detským ihriskom pri kultúrnom dome •rekonštrukcia oplotenia obecného cintorína •zriadenie domova dôchodcov, resp. denného stacionára	•nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce •nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
•priaznivé prírodné a spoločenské podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, cykloturistiky •priaznivé podmienky pre podporu mladých a rodinných fariem poľnohospodárstvo	•vysoká nezamestnanosť •absencia tradície cestovného ruchu •nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu •slabý marketing obce •absencia stravovacích služieb v obci •absencia kvalitných informačných/orientačných tabúl pre turistov/návštevníkov obce
Príležitosti	Ohrozenia
•zvyšujúci záujem o vidiecky cestovný ruch, cykloturistiku •zvyšujúci záujem o eko- a bioprodukty •rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. rozvoj agroturistiky, pestovanie liečivých rastlín, rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel) •rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života •efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka •vytvorenie efektívneho marketingu obce •vytvorenie nových pracovných miest v službách cestovného ruchu •rozmiestnenie informačných/orientačných tabúl pre turistov/návštevníkov obce	•nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu •znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia •nezáujem o turistické produkty obce i regiónu •implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja •neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty a využívať podporné programy štátu a EU

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Kľúčové disparity

- ▣ Starnúca populácia
- ▣ Málo pracovných príležitostí a nízke príjmy obyvateľov
- ▣ Vysoká miera nezamestnanosti
- ▣ Nevyhovujúci technický stav technickej infraštruktúry obce – obecné cesty, chýbajúce chodníky a regulácia potokov, nedostatočné oplatenie obecného cintorína, chýbajúce parkovisko pri Dome smútku
- ▣ Absencia verejného parku v obci
- ▣ Absencia kvalitného verejného detského ihriska v obci
- ▣ Nevyužívanie kultúrneho a prírodného potenciálu obce v oblasti cestovného ruchu pre vytváranie turistických produktov a služieb – zaostávanie za ostatnými obcami v okolí, nedostatočná sieť cyklotrás
- ▣ Nízka úroveň kvality verejnej infraštruktúry a služieb (absencia športového centra pre verejnosť)
- ▣ Nízka kvalita miestnych komunikácií
- ▣ Nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života
- ▣ Nízka kvalita základných a doplnkových služieb CR a vidieckeho turizmu

Hlavné faktory rozvoja

- ▣ Využitie výhodných polohových a prírodných podmienok obce
- ▣ Bohatý prírodný, kultúrny a historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu
- ▣ Zvýšenie atraktivity územia obce
- ▣ Nárast počtu nových pracovných príležitostí a zvýšenie príjmov obyvateľstva
- ▣ Skvalitnenie životného prostredia – rozšírenie a revitalizácia verejnej zelene
- ▣ Zachovanie kultúrno-historického dedičstva
- ▣ Vybudovanie centrálného parku pri kultúrnom dome
- ▣ Zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb zriadením domova dôchodcov, resp. denného stacionára
- ▣ Vytvorenie podmienok pre poskytovanie kvalitnejších verejných služieb, rekonštrukcia oplatenia obecného cintorína, parkoviska pri Dome smútku
- ▣ Rozvoj ľudských zdrojov a spoločenského života
- ▣ Fondy EÚ a národné zdroje na podporu hospodárskeho rozvoja obce a podporu podnikateľov
- ▣ Trendy v cestovnom ruchu – zvýšený záujem o vidiecku turistiku a agroturistiku, aktívny cestovný ruch, krátkodobé pobyty
- ▣ Budovanie cyklistických chodníkov
- ▣ Vytvorené podmienky pre separáciu a likvidáciu odpadov
- ▣ Plánované zabezpečenie ekologického vykurovania budovy obecného úradu a kultúrneho domu

B – Strategická časť

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2020-2025, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja do roku 2015, Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, návrh RIUS Prešovského samosprávneho kraja, ako aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

(1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

(4) Analyticko-strategická časť obsahuje najmä

a) súhrnnú geografickú, kultúrno -historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,

b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,

c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,

d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,

f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(5) Programová časť obsahuje najmä

a) zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie

programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,

e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

(6) Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(7) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(8) Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Stratégia, priority a ciele Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020 budú implementované prostredníctvom operačných programov v rámci jednotlivých cieľov politiky EÚ. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová zohľadňuje možnosti získavania zdrojov z operačných programov na roky 2014 -2020. Podľa cieľov politiky Európskej únie obec Dubová leží v NUTS 2 regióne, ktorý spadá pod kategórie menej rozvinutejšie regióny (HDP na obyvateľa menej ako 90% priemeru EÚ-27).

Európska územná spolupráca, v rámci ktorej pre riešené územie veľký význam má cezhraničná spolupráca implementovaná prostredníctvom operačných programov Program cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2014-2020, Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014-2020 a Program cezhraničnej spolupráce Ukrajina– Slovenská republika 2014-2020.

Tento programový dokument plne zohľadňuje horizontálne priority, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporovanú tému alebo územie.

Územné plánovanie

Územné plánovanie patrí k dôležitým nástrojom rozvoja sídiel. Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladí záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Obstarávanie územných plánov v súlade s novelami stavebného zákona č. 50/1976 Zb. patrí do kompetencie obcí. Územné plánovanie komplexne rieši funkčné využitie územia, jeho cieľom je vytvárať predpoklady k súlade výstavby a iných činností ovplyvňujúcich rozvoj obce. Obec Dubová nemá vypracovaný Územný plán obce.

Strategický program a akčný plán Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová sú v súlade s globálnym cieľom, strategickými cieľmi a prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008-2015.

V rámci obdobia rokov 2008 – 2015 si PSK zdefinoval strategické oblasti, ktoré vytvárajú základnú štruktúru rozvojovej stratégie programu hosp. a soc. rozvoja PSK:

1. Rozvoj podnikania
2. Rozvoj cestovného ruchu
3. Tvorba krajiny a protipovodňová ochrana
4. Ochrana vôd
5. Využívanie obnoviteľných zdrojov energie
6. Zlepšenie manažmentu odpadového hospodárstva
7. Rozvoj dopravnej infraštruktúry
8. Rozvoj informatizácie
9. Skvalitnenie stredného odborného školstva
10. Predchádzanie dlhodobej nezamestnanosti
11. Zníženie sociálnej vylúčenosti marginalizovaných rómskych komunit
12. Zlepšenie ponuky sociálnych služieb
13. Špecializácia a modernizácia nemocníc
14. Rozvoj regionálnej kultúry
15. Šport pre všetkých

Zámerom tejto kapitoly je identifikácia prioritných rozvojových oblastí obce a zároveň stanovenie strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu obce nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na vyššie uvedené programové dokumenty.

Globálnym cieľom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová je podporiť vyvážený rozvoj v obci prostredníctvom postupného zvyšovania jej konkurencieschopnosti. Strategickým cieľom obce je vytvorenie vhodného sociálnoekonomického a trvalo udržateľného prostredia, ktoré bude podporovať vlastné úsilie a výkony obyvateľov pri tvorbe pracovných príležitostí, povedie jednotlivcov k dobrovoľnej zodpovednosti o sociálne slabších a o životné prostredie.

Cieľom rozvojovej stratégie je vybudovať príťažlivú obec pre vlastných obyvateľov ako aj návštevníkov obce, zlepšiť občiansku a technickú infraštruktúru obce, zlepšiť súčasný stav životného prostredia v obci, zviditeľniť obec pre potenciálnych turistov a potenciálnych podnikateľov a tým aj posilniť miestnu ekonomiku.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych a sociálnych podmienok v obci boli identifikované nasledovné strategické prioritné rozvojové oblasti obce:

- Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce
- Investície do občianskej infraštruktúry obce
- Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce
- Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce
- Ochrana životného prostredia

Strategický cieľ v hospodárskej oblasti: Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych zdrojoch.

Strategický cieľ v sociálnej oblasti: Kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce.

Strategický cieľ v environmentálnej oblasti: Zdravé životné prostredie v obci Dubová

Strategická vízia obce Dubová

Riadiaci tím a pracovné skupiny formulovali nasledovnú strategickú víziu obce Dubová:

V roku 2020 bude obec Dubová -moderná obec s kvalitnou základnou infraštruktúrou, bohatým kultúrno-spoločenským životom, dobrými pracovnými a podnikateľskými možnosťami v rámci malého a stredného podnikania v remeslách, službách a agropodnikaní, rozvinutými službami pre obyvateľov a návštevníkov obce v rámci rozvoja služieb cestovného ruchu, pri dodržaní princípov ekologického využívania miestnych zdrojov. vo všetkých prioritných oblastiach (v hospodárskej, sociálnej, environmentálnej) konkurencieschopná. Obec sa intenzívne bude starať o starých, slabých a sociálne odkázaných obyvateľov, marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí. Ľudia budú občiansky aktívni, budú sa zaujímať o dianie v obci a venovať svoj čas aj skrášľovaniu svojho okolia a obce. Miestna ekonomika bude založená na miestnych zdrojoch, kde veľký význam bude mať cestovný ruch. V obci bude populárny zdravý životný štýl (v okolí obecného úradu bude vytvorené multifunkčné ihrisko - športcentrum), pre relax bude slúžiť nový park pri kultúrnom dome, kde medzi inými aj rodiny s malými deťmi budú môcť užívať nové detské ihrisko. Miestna občianska infraštruktúra bude kvalitná: parkovisko pri dome smútku, obecný úrad a ostatné občianske budovy budú mať ekologické vykurovanie, zrekonštruované bude oplatenie okolo obecného cintorína.

Technická infraštruktúra obce bude na vysokej úrovni, miestne komunikácie budú zrekonštruované, verejná zeleň bude rozšírená a revitalizovaná. Miestny potok bude zregulovaný, v obci budú uplatnené adaptačné opatrenia na ochranu ekosystémov v území. Miestny cestovný ruch výrazne posilňuje aj rozšírenie služieb cestovného ruchu v obci, rozvoj cyklotrás. V obci budú na lepšiu orientáciu turistov budú slúžiť nové informačné tabule rozmiestnené v obci. Kvalita životného prostredia bude vysoká, priestorový rozvoj bude riadený územným plánom.“

C – Programová časť

Programová časť obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Program obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike na úroveň opatrení a aktivít.

Špecifické ciele /východiská z PHSR obce Dubová na roky 2008 - 2013

Na základe analýzy súčasného stavu v obci a vykonanej SWOT analýzy je potrebné pre splnenie strategického cieľa stanoviť tieto špecifické ciele v poradí podľa závažností a stanovenia priorít obcou:

A/ kvalitná základná infraštruktúra v obci /štátne a miestne komunikácie, chodníky, priekopy, kanalizácia, ČOV, verejná zeleň, protipovodňová a protipožiarna ochrana/ a ochrana životného prostredia v obci a jej okolí, príprava obce na adaptáciu na vplyv klimatickej zmeny

B/ vytvorené podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v oblasti malého a stredného podnikania v remeslách a službách, cestovnom ruchu a agropodnikaní v obci a jej okolí, široká škála kvalitne poskytovaných služieb, cielená propagácia obce, dostatok pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít

C/ dobré podmienky pre život miestnych obyvateľov a pre prisťahovanie nových obyvateľov obce, dostatok pracovných a podnikateľských možností, kvalitná infraštruktúra služieb, a pod. v zmysle PHSR, Územného plánu obce

D/ dobrá spolupráca a vzťahy medzi:

- členmi samosprávy,
- občanmi a samosprávou,
- občanmi medzi sebou,
- občanmi a návštevníkmi obce,
- medzi obcou a susednými obcami,
- medzi obcou a MR .

Opatrenia pre naplnenie strategického a špecifických cieľov

Opatrenia k špecifickému cieľu A/:

A/ kvalitná základná infraštruktúra v obci /štátne a miestne komunikácie, chodníky, priekopy, kanalizácia, ČOV, verejná zeleň, protipovodňová a protipožiarna ochrana/ a ochrana životného prostredia v obci a jej okolí

A1/ výstavba nových a rekonštrukcia existujúcich miestnych komunikácií

A2/ vybudovanie kanalizácie v obci

A3/ výstavba čističky odpadových vôd, resp. realizácia projektu riešenia žump a septikov

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- A4/ vybudovanie chodníkov v obci
- A5/ spevnenie priekop popri ceste a výstavba a oprava mostov v obci
- A6/ dokončenie siete verejného osvetlenia a verejného rozhlasu v obci
- A7/ vybudovanie prístupových komunikácií a lesných ciest
- A8/ vybudovanie základnej infraštruktúry v rámci Plánu rozvoja bývania
- A9/ zriadenie informačných tabulí, zriadenie webstránky obce, informačnej kancelárie v obci a vypracovanie Stratégie v oblasti propagácie a masmediálnej práce, spracovanie informačných materiálov o obci, umožniť verejnosti prístup k internetu
- A10/ výstavba parkoviska pri Dome smútku v obci
- A11/ realizácia výstavby skládky v zmysle Programu odpadového hospodárstva obce /zberný dvor, kompostovisko, odpadové koše, zberné kontajnery, verejné WC apod./, likvidácia čiernych skládok
- A12/ dostavba kultúrneho domu, výstavba multifunkčného a detského ihriska na základe vypracovaného Projektu efektívneho využívania obecného majetku pre zvýšenie kvality života obyvateľov a návštevníkov obce Dubová
- A13/ zabezpečenie pravidelnej údržby obecnej zelene, čistoty obce a verejného priestranstva, obecného cintorína, výstavba drobnej vidieckej infraštruktúry /detské ihrisko, autobusové zastávky, lavičky, zóny oddychu/, rekonštrukcia oplatenia obecného cintorína
- A14/ nákup techniky na údržbu miestnych komunikácií a chodníkov
- A15/ zabezpečenie regulácie potoka a úprava jeho brehov na oddychovú zónu obce, vyčistenie potoka a riečišťa rieky Ondavy, zabezpečenie protipovodňovej a protipožiarnej ochrany obce, a to aj realizáciou tzv. zriaďovania sociálnych pracovných miest využitím skúseností obyvateľov obce z realizácie projektu Ondava pre život
- A16/ využívať voľné pracovné kapacity v rámci Plánu práce malej obecnej služby
- A17/ podporovať aktivity súvisiace s využitím alternatívnych zdrojov energie /drevoštiepka, biomasa, veterná energia, voda a pod./ pri uchovaní kvality životného prostredia a zamedzení dôsledkov klimatickej zmeny v dôsledku nesprávnej hospodárskej praxe v hospodárení v lese a na pôde.
- A18/ zabezpečiť vysporiadanie vlastníckych vzťahov pre realizáciu zámerov obce a dokončenie Územného plánu obce so zapracovaním výsledkov analýzy územia na zraniteľnosť voči klimatickej zmene realizovanej v rámci projektu Ondava pre život.

Opatrenia k špecifickému cieľu B/:

B/ vytvorené podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v oblasti malého a stredného podnikania v remeslách a službách, cestovnom ruchu a agropodnikaní v obci a jej okolí, široká škála kvalitne poskytovaných služieb, cielená propagácia obce, dostatok pracovných príležitostí a podnikateľských aktivít

B1/ dokončenie Územného plánu obce

B2/ Spracovanie súhrnnej informácie o potenciáli obce pre rozvoj malého a stredného podnikania, agrosektora /malé rodinné farmy/, turistiky, hlavných produktoch CR

B3/ Spracovanie koncepcie rozvoja služieb v obci s dôrazom na možnosť rastu počtu obyvateľov prisťahovaním nových obyvateľov

B4/ rozšírenie ponuky kultúrnych a športových podujatí v obci, obnova tradičných remesiel a kultúrnych tradícií, výroba suvenírov

- B5/ vytvoriť podmienky pre rozvoj stravovacích kapacít
- B6/ vytvoriť podmienky pre rozšírenie služieb pre turistov a návštevníkov obce /informačný systém, bankomat, internet, dopravné spojenie, požičovne športovej výstroje, kultúrne zariadenia, akcie, športoviská, čerpacia stanica pohonných hmôt a pod./
- B7/ vytvoriť podmienky pre vznik agrosektora /malých rodinných fariem/ a agroturistiky /vzťah k životnému prostrediu, krajnotvorba, využitie prírodných zdrojov pre podnikateľskú činnosť a zvýšenie finančnej nezávislosti obyvateľov, atrakcia, jazdectvo, poľovníctvo, pestovanie liečivých rastlín, zber húb a lesných plodov, ovocinárstvo, zriadenie obecnej sušičky ovocia a muštárne
- B8/ zabezpečiť prípravu potenciálnych záujemcov o podnikateľskú činnosť formou vzdelávacích kurzov, systému celoživotného vzdelávania a pod. v oblasti malého a stredného podnikania, turistického ruchu, agroturistiky, sprievodcovstva, ochrany životného prostredia, animácie voľného času, výpočtovej techniky, cudzích jazykov a pod.
- B9/ napomôcť pri snahe majiteľov neobývaných domov o ich rekonštrukciu na ubytovacie a stravovacie kapacity v nižšej a strednej cenovej kategórii
- B10/ spolupracovať pri vytyčovaní nových turistických trás, bežeckých tratí a náučných chodníkov, strediska zimných športov, atď.
- B11/ úzko spolupracovať s miestnymi podnikateľmi, napomáhať k hľadaniu potenciálnych miestnych, domácich alebo zahraničných investorov, avšak s podporou podnikateľských aktivít neohrozujúcich životné prostredie, záujmy domácich obyvateľov a realizovaných v súlade s PHSR a Územným plánom obce

Opatrenia k špecifickému cieľu C/:

C/ dobré podmienky pre život miestnych obyvateľov a pre prisťahovanie nových obyvateľov obce, dostatok pracovných a podnikateľských možností, kvalitná infraštruktúra služieb, a pod. v zmysle PHSR, Územného plánu obce

C1/ vypracovanie Plánu rozvoja bývania v obci

C2/ vytvorenie podmienok pre výstavbu rodinných domov, bytoviek a občianskej infraštruktúry /zistenie majetkovo – právnych vzťahov, pomoc pri ich riešení, výstavba základnej infraštruktúry/

C3/ vypracovanie systému podpory miestnej samosprávy pre záujemcov na osídlenie obce, pomoc pri hľadaní zamestnania a zlepšenie dopravnej infraštruktúry, poskytovaných služieb, zabezpečenie povinnej školskej dochádzky, výstavba detského ihriska, školský autobus, sociálny taxík, športoviská, zabezpečenie ochrany majetku a bezpečnosti občanov a návštevníkov obce /zníženie rýchlosti v obci, vyznačiť prechody pre chodcov, montáž zrkadiel v nebezpečných a neprehľadných úsekoch komunikácie, a pod./, zabezpečenie rekonštrukcie autobusových zastávok, zabezpečenie autobusového spojenia pre žiakov a študentov

C4/ realizácia projektu starostlivosti o starých občanov, vývarovňa, klub dôchodcov, sociálna a zdravotná starostlivosť

C5/ údržba obecnej zelene a verejných priestranstiev, cintorína, výstavba amfiteátra

C6/ zabezpečenie verejne prístupného internetu, internetová kaviareň

Opatrenia k špecifickému cieľu D/:

D/ dobrá spolupráca a vzťahy medzi:

- členmi samosprávy,
- občanmi a samosprávou,
- občanmi medzi sebou,
- občanmi a návštevníkmi obce,
- medzi obcou a susednými obcami,
- medzi obcou a MR.

D1/ zabezpečenie informovanosti občanov obce o dianí v obci a jej zámeroch formou informačných tabulí, vydávaním miestneho občasníka, resp. formou internetovej komunikácie,

D2/ zabezpečenie možnosti zapájania sa obyvateľov do tvorby strategických dokumentov obce s cieľom zvýšenia zodpovednosti občanov za dianie v obci a jej budúcnosť

D3/ zabezpečenie vzdelávania pre členov samosprávy s cieľom zvýšenia ich odbornosti pri plnení svojich povinností v samospráve

D4/ napomáhanie rozvoju miestnych iniciatív, formovania občianskych združení a iných organizácií pre zvýšenie aktivity obyvateľov obce a udržanie spoločenského života v obci

D5/ organizovanie rôznych výmenných exkurzií zameraných na spoznávanie života iných obcí, či už v rámci MR, Slovenska ale aj v ostatných krajinách

D6/ podpora vzniku miestnych iniciatív zameraných na uchovanie historických tradícií v obci, remesiel

D7/ organizovanie rôznych akcií pre mládež a starých obyvateľov obce s cieľom vybudovania vzájomného porozumenia a úcty, podpora organizovania voľnočasových aktivít obyvateľstva, besied a pod.

D8/ organizovanie brigád pre obyvateľov obce pri skrášľovaní obce, výstavbe drobných prvkov vidieckej architektúry, údržbe obecného majetku a pod.

D9/ v spolupráci so susednými obcami organizovanie rôznych kultúrnych, spoločenských a športových akcií s cieľom posilnenia pocitu spolupatričnosti, partnerstva

D10/ pri tvorbe strategických dokumentov týkajúcich sa rozvoja obce úzka spolupráca so susednými obcami, MR a VSP Dukla OZ

D11/ v spolupráci s MR a VSP Dukla OZ zabezpečenie odborného spracovania projektov formou vyškolenia odborníkov na projektovanie a manažovanie projektov.

Aktivity prijaté PHSR obce na roky 2008 – 2013, ktoré neboli do súčasnej doby realizované sú premietnuté do týchto strategických prioritných rozvojových osí na realizáciu v rokoch 2015 - 2022:

• **Strategická prioritná rozvojová oblasť č.1: Trvalo udržateľný ekonomický rozvoj obce**

Strategický cieľ: *Zabezpečiť trvalo udržateľný hospodársky rast v miestnej ekonomike a v okolí obce, ktorý je základom hospodárskeho a sociálneho postavenia obyvateľov obce. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva, priemyslu a služieb - vrátane cestovného ruchu ako perspektívneho hospodárskeho odvetvia obce. Zvýšenie atraktivity obce pre malých a stredných podnikateľov, mladých a rodinných farmárov, malých a stredných podnikateľov, zvýšenie zamestnanosti obce.*

Cieľ 1: Zvýšiť podiel malých a stredných podnikateľov v lokálnej ekonomike

Opatrenie 1.1: Posilnenie miestnych malých a stredných podnikateľov, posilnenie marketingu obce

Aktivita:

- Podpora zvýšenia konkurencieschopnosti malých a stredných podnikateľov
- Podpora diverzifikácie lokálnej ekonomiky, podpora mladých farmárov
- Podpora budovania zariadení na vidiecky cestovný ruch a agroturistiku
- Podpora rozvoja turistickej infraštruktúry obce
- Zintenzívnenie spolupráce s aktérmi hospodárskeho života doma i v zahraničí
- Účasť obce na projektoch podporujúcich cestovný ruch v danom regióne

Cieľ 2: Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí

Opatrenie 2.1: Podpora vytvárania nových pracovných miest v obci

Aktivita:

- Podpora rekvalifikačných kurzov a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce
- Podpora programov na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akekoľvek základe

• **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 2: Investície do občianskej infraštruktúry obce**

Strategický cieľ: *Zabezpečiť dostupnosť kvalitnej občianskej infraštruktúry v sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti. Zníženie percenta sociálne ohrozených a vylúčených obyvateľov obce. Rozvoj sociálnych služieb a podpora integrácie rôznych skupín obyvateľov do spoločenského života. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny, starých ľudí a deti, podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Rozvoj aktívneho občianstva.*

Cieľ 1: Optimalizovať občiansku infraštruktúru obce

Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:

- Oprava, rekonštrukcia a výstavba objektov občianskej infraštruktúry
- Podpora kultúry, športu, voľnočasových programov
- Rekonštrukcia a výstavba športových zariadení

Cieľ 2: Zlepšiť sociálne služby v obci

Opatrenie 2.1: Rozvoj sociálnych služieb

Aktivity:

- Poradenstvo v sociálnej, zdravotnej a kultúrnej oblasti
- Rozšírenie osvetu s protidrogovou a protialkoholickou tematikou
- Rozširovanie opatrovateľských služieb pre obyvateľov
- Koordinovanie poskytovania sociálnej pomoci v obci
- Rozšírenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny, starých ľudí a deti a podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných
- Podpora zriadenia domova dôchodcov

Cieľ 3: Aktívne občianstvo

Opatrenie 3.1. Vytvorenie podmienok na podporu aktívneho občianstva

Aktivity:

- Realizovanie permanentného dialógu samosprávnych orgánov obce s obyvateľmi, zabezpečiť monitoring občianskych potrieb a dôsledne rešpektovať právo na informovanosť
- Vytvárať podmienky na podporu činnosti mimovládnych organizácií a dobrovoľníckeho sektoru
- **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 3: Investície do dopravnej a technickej infraštruktúry obce**

Strategický cieľ: *Skvalitniť dopravnú a technickú infraštruktúru v obci. Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci Dubová a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce. Využitie obnoviteľných zdrojov energie a geotermálnej energie.*

Cieľ 1: Modernizácia cestnej dopravy

Opatrenie 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Aktivity:

- Rekonštrukcia a budovanie miestnych ciest a chodníkov
- Budovanie cyklistickej infraštruktúry (napr. cyklistických chodníkov)

Cieľ 2: Rozvoj inžinierskych sietí

Opatrenie 2.1. Rozšírenie a skvalitnenie inžinierskych sietí

Aktivity:

- Rozšírenie a modernizácia inžinierskych sietí
- Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia
- Regulácia miestneho potoka

Cieľ 3: Zníženie energetickej náročnosti verejných budov

Opatrenie 3.1. Rekonštrukcia verejných budov

Aktivity:

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- Rekonštrukcia systému vykurovania budovy obecného úradu a kultúrneho domu

• **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 4: Rozvoj bývania a rast počtu obyvateľstva obce**

Strategický cieľ: *Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky obyvateľov obce. Zvýšenie počtu obyvateľstva obce.*

Cieľ 1: Skvalitňovanie bytovej situácie

Opatrenie 1.1: Podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby

Aktivity:

- Podpora zlepšenia dostupnosti stavebných pozemkov s potrebnou technickou infraštruktúrou

Cieľ 2: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce

Opatrenie 1.2. Vytvorenie príťažlivých podmienok bývania v obci

Aktivity:

- Podpora všeobecného spoločensko-ekonomického rozvoja obce

• **Strategická prioritná rozvojová oblasť č. 5: Ochrana životného prostredia**

Strategický cieľ: *Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, skrášlenie vzhľadu obce, podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti. Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov, aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia. dobudovanie environmentálnej infraštruktúry na zabezpečenie ochrany zdravia obyvateľstva, realizácia opatrení na zabezpečenie ochrany pred povodňami, aplikácia aktivít v súvislosti s klimatickou zmenou a adaptácia na jej dôsledky, minimalizácia množstva produkovaného odpadu s orientáciou na maximálne využitie separácie. Koordinácia rozvoja priestorového usporiadania a funkčného využitia pozemkov súčasne s riadeným socioekonomickým rozvojom.*

Cieľ 1: Zlepšenie stavu životného prostredia

Opatrenie 1.1: Zlepšenie stavu verejnej kanalizácie

Aktivity:

- Podpora domových čistiarní odpadových vôd, septikov a žump

Opatrenie 1.2: Využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie

Aktivity:

- Budovanie a rozvoj zariadení pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov

Opatrenie 1.3: Riešenie problémov odpadového hospodárstva

Aktivity:

- Rekultivácia divokých skládok, sanácia vzniknutých environmentálnych záťaží

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

- Rozširovanie a zefektívnenie separovaného zberu odpadu

Opatrenie 1.4: Revitalizácia verejných priestorov

Aktivity:

- Revitalizácia verejnej zelene, verejných plôch, rekonštrukcia obecného parku

Opatrenie 1.5: Zabezpečenie dokumentov usmerňujúcich koordinovaný priestorový a socioekonomický rozvoj

Aktivity:

- Vypracovanie Územného plánu obce Dubová, zahrnutie výsledkov analýzy Regionálnej adaptačnej stratégie hornej Ondavy /RASHO/

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Monitorovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Navrhované ukazovatele zohľadňujú všetky tri základné prioritné oblasti trvalo udržateľného rozvoja obce: hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť.

Názov ukazovateľa	Informačný zdroj	Merná jednotka
Novovytvorené pracovné miesta	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet pracovných miest
Zníženie prevádzkových nákladov občianskej infraštruktúry obce	Obec	EUR
Miera nezamestnanosti	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet nezamestnaných
Priemerné mzdy	Štatistický úrad SR	EUR
Sociálne odkázaní obyvatelia	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR	Počet sociálne odkázaných obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Objem investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	Obec, ostatné úrady a organizácie	EUR
Zrekonštruované, resp. novovybudované miestne komunikácie	Obec	km
Zrekonštruované, resp. novovybudované prvky technickej infraštruktúry obce	Obec	Počet, km
Intenzita výstavby bytov, domov	Obec	Počet novopostavených bytov
Verejný poriadok a bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané priestupky a trestné činy	Obec, Polícia SR	Počet
Verejný vodovod a kanalizácia	Obec, ostatné úrady a organizácie	Podiel napojených domácností v %
Demografický vývoj obyvateľstva obce	Obec	Počet
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou školských inštitúcií v okolí	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre bývanie a život	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť obyvateľov s kvalitou životného prostredia obce	Dotazníkový prieskum	% obyvateľov
Spokojnosť návštevníkov, turistov s obcou	Dotazníkový prieskum	% návštevníkov/turistov

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

D – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Akčný plán obce Dubová na obdobie 2015-2020

Strategická prioritná rozvojová oblasť / poradové číslo projektu Viazanosť na Programovú časť (cieľ.opatrenie) Názov projektu	Časový harmo- nogram	Koordina-tor	Finančná náročnosť v EUR	Verejné výdavky spolu v EUR	Verejné výdavky v EUR				Súkromné výdavky v EUR	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
2.1.1.1.1. Výstavba parkoviska pri Dome smútku	2018	Obec Dubová	10000	10000			10000			
2.1.1.1.2. Výstavba športového multifunkčného a detského ihriska	2016 - 2017	Obec Dubová	118000				118000			
2.1.1.1.3. Rekonštrukcia oplatenia obecného cintorína	2017	Obec Dubová	25000	20000	5000			20000		
3.2.2.1.1. Regulácia miestneho potoka	2017- 2018	Obec Dubová	700000	700000			700000			

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Projektový zámer 2/1

<i>Názov projektu</i>		Výstavba parkoviska pri Dome smútku
<i>Cieľ projektu</i>		Zvýšiť kvalitu občianskej vybavenosti obce
<i>Termín</i>		2026
<i>Garant</i>		
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		10000,- EUR
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		10000,-
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	10000,-
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Parkovisko pri Dome smútku , nové parkovacie miesta
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia obce, používatelia služieb Domu smútku
<i>Indikátory monitoringu</i>		Počet parkovacích miest

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Projektový zámer 2/2

<i>Názov projektu</i>		Výstavba športového multifunkčného a detského ihriska
<i>Cieľ projektu</i>		Zvýšenie kvality života obyvateľov obce a návštevníkov, aktívny život v obci
<i>Termín</i>		2021-2025
<i>Garant</i>		
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		118 000,- EUR
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		118 000,-
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	118 000,-
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Multifunkčné a detské ihrisko
<i>Užívatelia</i>		Občania a návštevníci obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Multifunkčné a detské ihrisko, počet návštev

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Projektový zámer 2/3

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia oplotenia obecného cintorína
<i>Cieľ projektu</i>		Zvýšenie kvality občianskej infraštruktúry v obci
<i>Termín</i>		2025
<i>Garant</i>		
<i>Spolupráca (partneri)</i>		
<i>Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje</i>		25 000,- EUR
<i>Oprávnené náklady spolu – EUR</i>		25 000,-
<i>Verejné zdroje EUR</i>	<i>miestne zdroje</i>	5000,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	20000,-
	<i>zdroje EU</i>	
	<i>verejné zdroje spolu</i>	
<i>Súkromné zdroje EUR</i>	<i>podnikatelia</i>	
	<i>nadácie</i>	
	<i>iné</i>	
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	
<i>Výstupy</i>		Rekonštruované oplotenie obecného cintorína
<i>Užívatelia</i>		Občania a návštevníci obce
<i>Indikátory monitoringu</i>		Počet b.m. zrekonštruovaného oplotenia

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dubová na roky 2022-2029

Projektový zámer 3/1

Názov projektu		Regulácia miestneho potoka
Cieľ projektu		Zvýšenie kvality technickej infraštruktúry obce, zvýšenie bezpečnosti obce, ochrana proti povodňam
Termín		2022-2025
Garant		
Spolupráca (partneri)		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		700 000,- EUR
Oprávnené náklady spolu – EUR		700 000,-
Verejné zdroje EUR	miestne zdroje	
	regionálne (VUC) zdroje	
	<u>národné zdroje/štátny rozpočet</u>	700 000,-
	zdroje EU	
	verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	podnikatelia	
	nadácie	
	iné	
	súkromné zdroje spolu	
Výstupy		
Užívatelia		
Indikátory monitoringu		

Systém monitorovania a hodnotenia

PHSR obce Dubová je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Dubová, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Dubová bude zriadená Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Dubová, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Riadiacej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Dubová budú zastúpení predstavitelia samosprávy (starosta, poslanci) s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Dubová sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Riadiacej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Dubová bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Dubová podľa potreby, najmenej jedenkrát ročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Dubová tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Dubová (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Dubová – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným pracovníkom obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Dubová je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Dubová a legislatívne zmeny. PHSR obce Dubová bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôsobovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Dubová bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Riadiaca komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Dubová odporučí zmeny v PHSR obce Dubová,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Dubová na ďalšie obdobie.

E – Finančná časť

Jednou z kľúčových otázok programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zdroje potrebné pre naplnenia aktivít uvedených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja budú plynúť z viacerých zdrojov: rozpočet obce (čo je základným zdrojom financovania aktivít), fondy Európskej únie, zdroje štátu, zdroje vyššie územného celku, úverové zdroje, súkromné zdroje, ostatné verejné zdroje. Väčšina projektov bude mať viaczdrojové financovanie.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (zákon č. 539/2008 Z.z.) definuje zdroje financovania regionálneho rozvoja v § 4:

(1) Regionálny rozvoj sa financuje

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

(2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z Európskej únie určené

- a) hospodársky zaostalým regiónom, ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie,
- b) regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	Obdobie 2020-2025
Hospodárska politika - oblasť	153000,- EUR
Sociálna politika - oblasť	0,- EUR
Environmentálna politika - oblasť	700000,- EUR

Záver

Dokument PHSR obce Dubová je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Dubová je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 8 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Dubová.

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Dubová je rozčlenený na 5 častí:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Dubová,
- druhá časť je strategická, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- tretia časť je programová časť, ktorá obsahuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce, definovanie strategických cieľov pri jednotlivých prioritných oblastiach, priority, zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- štvrtá časť programového dokumentu je realizačná časť, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce; táto časť obsahuje aj akčný plán rozvoja obce Dubová na obdobie 2015-2022,
- posledná časť je finančná časť, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít programu rozvoja obce.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Dubová je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Dubová schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Dubovej. Monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Dubová realizuje Obecné zastupiteľstvo v Dubová.

Príloha č. 1: Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Zoznam členov Riadiaceho tímu

Miloš Vaňušanik

Emilián Lastivka

Valéria Drotárová

Zoznam členov pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania

PHSR *Prioritná oblasť - Hospodárska: Emilián Lastivka,*

Prioritná oblasť - Sociálna: Valéria Drotárová

Prioritná oblasť - Environmentálna: Emilián Lastivka, Valéria Drotárová

Príloha č. 2: Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014)
Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020 Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020 Integrovaný regionálny operačný program na obdobie 2014-2020
OP Ľudské zdroje na obdobie 2014-2020 (OP ĽZ)
OP Kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020 (OP KŽP) OP Integrovaná infraštruktúra na obdobie 2014-2020 (OP II)
OP Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020 (OP Val)
OP Efektívna verejná správa na obdobie 2014-2020 (OP EVS) Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001)
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008-2015
Územný plán Prešovského samosprávneho kraja
Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VUC (v zmysle novely zákona o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014) verzia k 31. júlu 2014
Regionálna adaptačná stratégia hornej Ondavy /RASHO/, 2014
Výsledky štatistických zisťovaní v rokoch 2001 a 2011 ŠÚ SR
Encyklopédia miest a obcí Slovenska
Katastrálny portál KÚ SR
Enviroportal
Meno tejto cesty je Okamih ... – obec Dubová 1355 – 2005, 2005
Regionálna adaptačná stratégia hornej Ondavy, RASHO, 2014
www.statistics.sk
www.upsvar.sk
www.oma.sk
www.ondavaprezivot.sk

Príloha č. 3: Zoznam skratiek použitých v PHSR

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
OP – operačný program
SR – Slovenská republika
EÚ – Európska únia
CR – cestovný ruch
MDVRR SR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
OZ – občianske združenie
MR – mikroregión
ČOV – čistička odpadových vôd
CR – cestovný ruch
PSK – Prešovský samosprávny kraj
RIUS – Regionálna integrovaná územná stratégia
TTP – trvalý trávnatý porast
ROEP – Register obnovennej evidencie pôdy
CLLD – miestne vedený komunitný rozvoj
SV, J, JJV, SSZ – skratky svetových strán
SHMÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav SR
SOBD – Sčítanie obyvateľstva, budov a domácností 2001, 2011
ZŠ - základná škola
SŠ – stredná škola
MRK – Marginalizované rómske komunity

Príloha č. 4: Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Projektový zámer 2/2

Názov projektu		Výstavba viacúčelového multifunkčného športového ihriska a detského ihriska
Cieľ projektu		
Termín		2023-2025
Garant		
Spolupráca (partneri)		
Finančné zdroje: operačné programy, resp. iné strategické zdroje		118000, - EUR
Oprávnené náklady spolu – EUR		118000,-
Verejné zdroje EUR	miestne zdroje	
	regionálne (VUC) zdroje	
	národné zdroje/štátny rozpočet	118000,-
	zdroje EU	
	verejné zdroje spolu	
Súkromné zdroje EUR	podnikatelia	
	nadácie	
	iné	
	súkromné zdroje spolu	
Výstupy		Multifunkčné športové ihrisko, detské ihrisko
Užívatelia		Občania a návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Počet ihrísk, počet návštev